నేటి నిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website2:www.netinijam.com2 ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 E-mail : netinijam93@gmail.com

హైదరాబాద్ గురువారం 1-8-2024 NETI NIZAM Telugu Daily, RNI No.52865/93· Postal No. HQ/SD/258/2024-2026 సంపుటి :30 సంచిక:286 పేజీలు:6 వెల: రూ.1/-

నమ్మలేని నిజాలు

ఆకలి బాట
పల్లె నగరం వైపు
గ్రామం గల్లంతు.

సారా పాషాణం
నిద్రలోనె మరణం
నిషేధం భావ్యం.

ఇసుక దిబ్బ
ధనరాశులు దిబ్బా
దొంగల కన్ను

గొ ట్టెల్లు మిథ్య
వందలకోట్లు మిథ్య
కేసులు మిథ్య.

వై ద్య దినోత్సవం
కలియుగ దేవుళ్లు
రొక్కం నైవేద్యం

– రేడియమ్
సెల్: 9291527757

నీనిజం

వయనాడ్ వణికి పోగా
కరిగినాయి కొండలు !
కుండపోత వాన ముంచె
దేవ భూమి గుండెలు !.

కేరళలో బీభత్సం
చెలియార్ నదిలో శవాలు !
శిథిలాల్లో చిక్కుకొనీ
సహాయం కొరకు రవాలు !

– కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

కెసిఆర్ చీల్చి చెండాడుతానంటే బుల్లెట్ ప్రూఫ్ జాకెట్ వేసుకొచ్చా.. రేవంత్ రెడ్డి

హైదరాబాద్, జులై 31 : ఇటీవల బిఆర్ఎస్ అధినేత కెసిఆర్ ఇక చీల్చి చెండాతానంటూ అన్నారని, దీంతో నేడు సభకు తాను బుల్లెట్ ప్రూఫ్ జాకెట్ తో వచ్చానని అన్నారు ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డి.. కానీ ఇక్కడికొస్తే ఆయన సభలో కనిపించడం లేదని చెప్పారు..ఇక అబద్దాలతో కేటీఆర్ రైతులను రెచ్చ గొట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నారని మండి పడ్డారు . ఆరు నెలలు కూడా పూర్తి చేసుకొని ప్రభుత్వంపై వందల ఆరోపణలు చేస్తున్నారన్నారు. అసెంబ్లీలో ద్రవ్యవినిమయ బిల్లుపై నేడు ఆయన చర్చను ప్రారంభిస్తూ, బతుకమ్మ చీరల కాంట్రాక్ట్ బినామీలకు అప్పగించారని,.. సూరత్ నుంచి కిలోల చొప్పున చీరలు తెచ్చి కమీషన్ కొట్టేశారని ఆరోపించారు. పదేళ్లు పాలన చేసిన వారు పది నెలలు పూర్తి చేసుకోని ప్రభుత్వంపై విమర్శలు చేస్తున్నారన్నారు.. ఎంఎంటీఎస్ ను విమానాశ్రయం వరకు వేస్తామంటే అనుమతి ఎందుకివ్వలేదని నిలదీశారు. .. దీని వెనుక ఆర్థిక కుట్ర ఏంటో అందరికి తెలియాలన్నారు రేవంత్ ..తాము ఎప్పుడూ మీలాగా పాతబస్తీని ఇస్తాంబుల్ చేస్తామని చెప్పలేదన్నారు.. హుస్సేన్ సాగర్ నీళ్లను కొబ్బరి నీళ్లలాగ మార్చుతామనలేదని చెప్పారు.. స్కిల్ యూనివర్సిటీని ఏర్పాటు చేస్తున్నామని, .. టూరిజం హబ్ క్రియేట్ చేస్తామంటున్నామని వెల్లడించారు? ప్రపంచస్థాయి వైద్యం హైదరాబాద్ నగరంలో అందుబాటులోకి వచ్చేలా ప్రయత్నం చేస్తున్నాం అని అన్నారు.

ప్రస్తుతం స్టేడియంలు తాగుబోతులకు అడ్డాగా మారుతున్నాయని అంటూ ., స్పోర్ట్స్ యూనివర్సిటీ ఏర్పాటు చేయాలని చూస్తున్నామన్నారు.., సిరాజ్.., నికత్ జరిన్ లకి అన్ని మినహాయింపులు ఇచ్చి ఉద్యోగం ఇస్తున్నామని రేవంత్ వెల్లడించయారు. .., అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో స్టేడియంకి బీసీసీఐతో మాట్లాడినని చెప్పారు. ఇక బీఆర్ఎస్ ఫార్మా సిటీ అని అంటున్నారని, అయితే ఫార్మా విలేజ్ లు అని నేను అంటున్న అని చెప్పారు. కేటీఆర్ 100 శాతం ఆర్టిపిషల్.. జీరో ఇంటలిజెన్స్ అని కామెంట్స్ చేసారు.

బుల్లెట్ ప్రూఫ్ జాకెట్ తో వచ్చా..

కాగా, కేసీఆర్ చీల్చి చెండాడుతా అంటే బుల్లెట్ ప్రూఫ్ జాకెట్ వేసుకొచ్చి వచ్చానని.. కానీ ఆయన సభకు రాలేదని సెటైర్ వేశారు రేవంత్ . ఎన్నికలు అయిపోయాయని.. ఇకపై ప్రతి దాన్ని రాజకీయం చేయకుండా ప్రతిపక్షంగా మీ పాత్రను నిర్వర్తించండని బీఆర్ఎస్‌కు సూచన చేశారు.

రేవంత్ ప్రసంగంలో...సభను తప్పుదోవ పట్టించటానికి కేటీఆర్‌కు ఇచ్చిన సమయాన్ని వినియోగించుకోవడానికి చూస్తున్నారు

–సూచన అనే ముసుగులో మోసం అనే ప్రణాళికను ప్రజల మెదళ్లలో చొప్పిస్తున్నారు

–పదేళ్ల మీ పాలనలో మీ అనుభవాలు మీకు ఉన్నాయి.. ప్రజలకు అనుభవాలు ఉన్నాయి

–మీ పాలన అనుభవాలతో ప్రజలు మాకు అధికారం ఇచ్చారు

–పదేళ్లు పాలన చేసినవారు పదినెలలు పూర్తిచేసుకొని ప్రభుత్వంపై విమర్శలు చేస్తున్నారు

–బతుకమ్మ చీరల పథకంలో అవినీతి జరిగింది.. నేత కార్మికులకు పని కల్పించామంటూ అబద్ధాలు చెప్పారు

–బతుకమ్మ చీరల డబ్బులు బకాయి పెడితే మేం చెల్లించాం

–బతుకమ్మ చీరల కాంట్రాక్ట్ బినామీలకు అప్పగించారు.. సూరత్ నుంచి కిలోల చొప్పున చీరలు తెచ్చి కమీషన్ కొట్టేశారు

–ఎంఎంటీఎస్‌ను విమానాశ్రయం వరకు వేస్తామంటే అనుమతి ఎందుకివ్వలేదు

–దీనివెనుక ఆర్థిక కుట్ర ఏంటో అందరికి తెలియాలి

–మేమెప్పుడు మీలాగా పాతబస్తీని ఇస్తాంబుల్ చేస్తామని చెప్పలేదు

–హుస్సేన్‌సాగర్ నీళ్లను కొబ్బరినీళ్లలాగా మార్చుతామనలేదు

–స్కిల్ యూనివర్సిటీని ఏర్పాటు చేస్తున్నాం

–టూరిజం హబ్ క్రియేట్ చేస్తామంటున్నాం

–ప్రపంచస్థాయి వైద్యం హైదరాబాద్ నగరంలో అందుబాటులోకి వచ్చేలా ప్రయత్నం చేస్తున్నాం

–వేషియన్ గేమ్స్ నిర్వహించిన హైదరాబాద్‌లో.. స్టేడియమ్స్ అన్నీ తాగుబోతుల అడ్డాగా మారాయి

–ఒలింపిక్స్‌లో కాంస్యం వస్తేనే వందకోట్ల మంది సంబరపడే పరిస్థితి

–నిఖత్ జరీన్‌కు ఉద్యోగం ఇస్తామని చెప్పి మీరు ఇవ్వలేదు.. మహమ్మద్ సిరాజ్‌కు గ్రూప్1 ఉద్యోగం ఇస్తున్నాం

–ఫార్మాసిటీ అని వాళ్లన్నారు, మేం ఫార్మా విలేజ్‌లు అంటున్నాం

–వేల ఎకరాల్లో ఫార్మా కంపెనీలు పెడితే ఆ ప్రాంతమంతా కలుషితమవుతుంది

–ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్‌ను వ్యవసాయానికి అనుసంధానం చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం

–కేటీఆర్ 100శాతం ఆర్టిఫీషియల్, సున్నా శాతం ఇంటెలిజెన్స్

–ముచ్చర్లలో గొప్ప నగరం సృష్టిస్తున్నాం

–ముచ్చర్లలో నాలుగో నగరాన్ని నిర్మిస్తున్నాం..మన భవిష్యత్ నగరంగా ముచ్చర్ల కాబోతుంది ? మెట్రో సౌకర్యం కూడా కల్పిస్తాం

–ఎన్నికలైపోయాయి, ప్రతిపక్షంగా మీ పాత్ర పోషించండి

–కేసీఆర్ చీల్చి చెండాడుతా అంటే బుల్లెట్ ప్రూఫ్ జాకెట్ వేసుకొని వచ్చా

–అగ్రికల్చర్, ఇండస్ట్రీ, ఐటీ, ఎక్సైజ్ పాలసీలు తీసుకొస్తాం

–ప్రభుత్వం తో ప్రతిపక్షం కలిసి వస్తుందని నమ్మడం లేదు..

–2014 నుంచి 2019 వరకు ఐదేళ్లు ఒక్క మహిళకు మంత్రి ఇవ్వలేదు.

–మైనార్టీ కి మంత్రి పదవి ఇవ్వలేదని ముసలి కన్నీరు కారుస్తున్నారు?

–ప్రతిపక్ష నాయకుడు సభకు వచ్చి సహకరించాలి..

మహేష్ కో అపరేటివ్ బ్యాంక్ లో రూ.300కోట్ల గోల్ మాల్..

హైదరాబాద్, జులై 31 : హైదరాబాద్‌లో మహేష్ కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకులో ఇవాళ ఈడీ అధికారులు దాడులు నిర్వహించారు. రూ.300 కోట్ల నిధులు గోల్‌మాలపై గతంలోనే పోలీస్ కేసు నమోదైంది. హైదరాబాద్ సిటీ పోలీస్ కేసు ఆధారంగా నగరంలోని 6ప్రాంతాల్లో సోదాలు జరిపారు.

అనర్హులకు రుణాలు ఇచ్చారన్న ఆరోపణలపై మహేష్ బ్యాంక్ ఛైర్మన్ రమేష్ కుమార్, ఎండీ పురుషోత్తం దాస్, సీఈవో, డైరెక్టర్ల ఇళ్లలో తనిఖీలు చేసిన ఈడీ అధికారులు హవాలా ద్వారా డబ్బులు మళ్లించినట్లుగా గుర్తించారు. దీంతో బ్యాంక్ ఎండీ, సీఈవో, డైరెక్టర్లతో సహా పలువురిపై కేసు నమోదు చేశారు.

ఎమ్మెల్సీ కవితకు జ్యుడీషియల్ రిమాండ్ పొడిగింపు..

హైదరాబాద్, జులై 31 : ఢిల్లీ లిక్కర్ కుంభకోణంలో ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటూ ప్రస్తుతం తీహార్ జైలు లో ఉన్న బీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్సీ కల్వకుంట్ల కవితకు రౌస్ అవెన్యూ కోర్టు రిమాండ్ పొడిగించింది. ఈ కుంభకో ణంలో ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న కవిత మార్చి 16న అరెస్టయ్యారు. అప్పటి నుంచీ ఆమె తీహార్ జైలులోనే ఉంటున్నారు.పలుమార్లు ఆమె పెట్టుకున్న బెయిలు దరఖాస్తులను కోర్టు తిరస్కరించింది. నేటితో ఆమె జ్యుడీషియల్ రిమాండ్ ముగియ నుండడంతో అధికారులు ఆమెను వర్చువల్‌గా కోర్టులో హాజరు పరిచారు. కేసు విచారణ కీలక దశలో ఉందనీ, కాబట్టి కవిత రిమాండ్‌ను పొడిగించాలని ఈడీ న్యాయస్థానాన్ని అభ్యర్థించింది. ఈడీ వాదనలతో ఏకీభవించిన న్యాయస్థానం కవిత జ్యుడీషియల్ రిమాండ్‌ను ఆగస్టు 13 వరకు పొడిగిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

పార్టీలు మారి ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖూనీ చేసింది మీరే.. సబితపై భట్టి ఫైర్

హైదరాబాద్, జులై 31 : పార్టీలు మారి, పరువు తీసి, మొత్తం ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖూనీ చేసి ఇంకా ఆవేదన చెందుతున్నాం బాధపడుతున్నాం అంటే ఎట్లా అధ్యక్ష అని ఎమ్మెల్యే సబిత ఇంద్రారెడ్డిని ఉద్దేశించి డిప్యూటీ సీఎం భట్టి విక్రమార్క మల్లు అన్నారు. అసెంబ్లీలో నేడు ఆయన మాట్లాడుతూ, ఏ మొహం పెట్టుకొని ఇంకా మాట్లాడుతున్నారు అని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. సబితా ఇంద్రా రెడ్డి ని 2004 ముందు కాంగ్రెస్ పార్టీలో చేర్చుకొని ఎమ్మెల్యేగా టికెట్ ఇచ్చారు. ఆ తర్వాత పార్టీ అధికారంలోకి రాగా ఆమెకు మంత్రి పదవిని ఇచ్చారు. 2009లో మళ్లీ టికెట్ ఇచ్చి మంచి పోర్ట్ పోలియోతో మంత్రిగా గౌరవించారు. దశాబ్ద కాలం పాటు అత్యంత ముఖ్యమైన మంత్రి పదవులు వారు అనుభవించారు. 2014లో కూడా వారికి కాంగ్రెస్ పార్టీ టికెట్ ఇచ్చింది. అదృష్టమో దురదృష్టమో 2014లో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారాన్ని కోల్పోయింది.

ఆ సమయంలో అఖిల భారత కాంగ్రెస్ కమిటీ పెద్ద హృదయంతో నన్ను ప్రతిపక్ష నేతగా నిర్ణయించింది. ఒక దళితుడిని ప్రతిపక్ష నేతగా ఈ రాష్ట్ర చరిత్రలో ఏ పార్టీ చేయలేదు.. మొట్టమొదటిసారి కాంగ్రెస్ పార్టీ చేసి అక్కడ కూర్చోబెట్టింది. దశాబ్ద కాలం మంత్రి పదవులు అనుభవించిన సబితా ఇంద్రా రెడ్డి నా వెనుక ఉండి నన్ను ఎల్ఓపిగా నిలబెట్టాల్సింది పోయి .. అధికారం కోసం పార్టీ మారారు. అప్పుడు నాతో సహా పలువురు నాయకులు వారి ఇంటికి వెళ్లి పోవద్దు అమ్మ అని అడిగాం. మీరు పోతే ఎల్ఓపి హోదా పోతుంది కాంగ్రెస్ పార్టీ పరువు పోతుంది కాంగ్రెస్ పార్టీలో అన్ని పదవులు అనుభవించారు ఇప్పుడు ఎమ్మెల్యేగా ఉన్నారు పార్టీ మీకు ఏం తక్కువ చేసింది కావాలంటే భవిష్యత్తులో ఇంకా చేస్తుంది మీ అబ్బాయికి కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎంపీ టికెట్ ఇచ్చింది ఆలోచన చేయండి అని పదే పదే బతిమిలాడితే ఒక్కసారి అయినా ఆలోచన చేశారా.. మీ అధికారం కోసం మీ స్వార్థం కోసం నాకు ఎల్ఓపి లేకుండా చేయడం కోసం టిఆర్ఎస్ పార్టీలో చేరారు. ఇవాళ మీరు ఆందోళన చెందుతున్నారు ఆవేదన చెందుతున్నారంటే అర్థం లేదు.. ఆవేదన చెందాల్సింది ఆందోళన చెందాల్సింది ఎవరు అధ్యక్ష మీరే చెప్పండంటూ భట్టి కోరారు?

సీఎం రేవంత్ రెడ్డిని కలిసిన పీఠాధిపతి..

హైదరాబాద్, జులై 31 : తెలంగాణ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డిని ప్రసిద్ధి పుణ్యక్షేత్రమైన మంత్రాలయం శ్రీ రాఘవేంద్రస్వామి మఠం పీఠాధిపతులు సుభదేంద్రతీర్థులు బుధవారం హైదరాబాద్ లో ఆయన నివాసంలో మర్యాదపూర్వకంగా కలిశారు.

ఈ సమావేశంలో తెలంగాణ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డిని రాఘవేంద్రస్వామి శేషవస్త్రంతో ఆశీర్వదించి స్వామివారి జ్ఞాపికను అందజేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో మఠం సిబ్బంది, తదితరులు పాల్గొన్నారు.

పదేళ్ల పాలనలో మీరేం చేశారు .. కెటిఆర్ పై సీతక్క గరం గరం

–ఉద్యోగాలు ఎందుకివ్వలేదు
–చిరుద్యోగులకు పెన్షన్ తీసేశారతి
–ధరణి పేరుతో పేదలకు పట్టాలు ఇవ్వలేదు
–ఔట్ సోర్సింగ్ జాబ్స్ లేకుండా చేశారు
–అసెంబ్లీలో మంత్రి సీతక్క ఆగ్రహం దళితులకు సీఎం హామీ తుంగలో తొక్కారు
–సామాజిక న్యాయం గురించి బీఆర్ఎస్ మాట్లడొద్దు
–ఆ అర్హత వారికి లేదన్న మంత్రి శ్రీధర్‌బాబు

హైదరాబాద్, జులై 31 : ఇంటింటికి ఉద్యోగం పేరుతో బీఆర్ఎస్ ప్రజలను పదేళ్లపాటు మోసం చేసిందని మంత్రి సీతక్క విమర్శించారు. పదేళ్లపాటు ఓయూకు వెళ్లలేకపోయారని ఎద్దేవా చేశారు. పదేళ్లు అధికారంలో ఉండి మీరు ఉద్యోగాలు ఎందుకు ఇవ్వలేదు? అని ప్రశ్నించారు. ఆశ వర్కర్లు, అంగన్వాడీల పెన్షన్లను బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం తొలగించిందని ఆరోపించారు. చిరు ఉద్యోగుల తల్లిదండ్రుల పెన్షన్ తీసేసింది కూడా బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వమే అన్నారు. ధరణి పేరుతో పేదలకు పట్టాలు ఇవ్వకుండా ఇబ్బంది పెట్టారని ఆరోపించారు. బీఆర్ఎస్ వేధింపులు తట్టుకోలేకనే ప్రజలు కాంగ్రెస్‌ను గెలిపించారని పేర్కొన్నారు. ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులకు కూడా వేతనాలు ఇవ్వలేదని విమర్శించారు.

సామాజిక న్యాయం గురించి మాట్లాడే అర్హత లేదు: శ్రీధర్ బాబు

దళితుడిని సీఎం చేస్తానని హామీ ఇచ్చి.. అధికారంలోకి వచ్చాక ఆ హామీని తుంగలో తొక్కిన బీఆర్ఎస్‌కు సామాజిక న్యాయం గురించి మాట్లాడే అర్హత లేదని మంత్రి శ్రీధర్ బాబు అన్నారు.

మేనిఫెస్టోలో అరచేతిలో స్వర్గం.. బడ్జెట్‌లో మాత్రం మోచేతికి బెల్లం..
–కాంగ్రెస్ సర్కార్‌పై నిప్పులు చెరిగిన కేటీఆర్

హైదరాబాద్, జులై 31 : కాంగ్రెస్ పార్టీ తన ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో అరచేతిలో స్వర్గం చూపించింది.. బడ్జెట్‌లో మాత్రం మోచేతికి బెల్లం పెట్టిందని రేవంత్ రెడ్డి సర్కార్‌పై బీఆర్ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్, సిరిసిల్ల ఎమ్మెల్యే కేటీఆర్ నిప్పులు చెరిగారు. శాసనసభలో ద్రవ్య వినిమయం బిల్లుపై చర్చ సందర్భంగా కేటీఆర్ మాట్లాడారు.

పదేండ్ల నాడు జూన్ 2014లో ఒక అనిశ్చిత పరిస్థితి ఉండేది. నాటి సీఎం కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి ప్రజెంటేషన్ ఇస్తూ విద్యుత్ విషయంలో దివాళా తీస్తారని, తెలంగాణలో చీకట్లు ఉంటాయన్నారు. ఇంకొకరు పెట్టుబడులు రావు, ఉన్న పెట్టుబడులు పోతాయన్నారు. శాంతి భద్రతల విషయంలో ఆంధ్రా ? తెలంగాణ, హిందూ ? ముస్లిం గొడవలు, తిరిగి నక్సలైట్లు వస్తారని అన్నారు. రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించే సత్తా, సామర్థ్యం ఉందా.. అని రకరకాలుగా ప్రశ్నించారు అని కేటీఆర్ గుర్తు చేశారు.

అక్కడ కూర్చోగానే స్వరం మారింది..

కానీ ఈ రోజు గర్వంగా చెప్పొచ్చు. సభకు ఇచ్చిన సోషియో ఎకానమిక్ అవుట్ లుక్‌లో తెలంగాణ గొప్ప రాష్ట్రంగా ఎదిగిందని పేర్కొన్నారు. 2022 మార్చి 15న ఇదే సభలో ప్రతిపక్ష హోదాలో భట్టి విక్రమార్క మాట్లాడుతూ.. కొత్తగా ఏర్పడిన రాష్ట్రం అయినప్పటికీ ప్రతి సంవత్సరం సంపద సృష్టిస్తున్నారు. రాష్ట్రాన్ని కరోనా అతాలకుతలం చేసినప్పటికీ ఆ దాడిని తట్టుకోని ఉత్పత్తిని, సంపదను పెంచడం జరిగిందన్నారు. అక్కడ కూర్చోగానే స్వరం మారింది. అయినప్పటికీ వారు ఇచ్చిన అవుట్ లుక్‌లోనే అన్ని విషయాలు వివరంగా చెప్పారు. ఇందులో వాస్తవాలు బయటపడ్డాయని కేటీఆర్ తెలిపారు.

నిర్ణయాత్మక నిర్ణయాలకు సహకారం అందిస్తాం

తెలంగాణ భారతదేశాన్ని సాదుతున్న రాష్ట్రాల్లో ఒకటి. ఉద్యమాలతో ఉదయించిన తెలంగాణ.. ఉజ్వల తెలంగాణగా ఎదుగుతుంది. ఇందులో రెండో మాట అవసరం లేదు. ఇప్పుడు ఎన్నికలు లేవు. నాలుగున్నరేండ్ల పాటు కలిసిమెలిసి పని చేసుకోవాలి. మీకు ప్రజలు అవకాశం ఇచ్చారు. డిసెంబర్ 3న చెప్పాం.. పదేండ్లు అధికారం ఇచ్చిన ప్రజలకు రుణపడి ఉంటామన్నాం. ప్రతిపక్ష పార్టీగా ఈ రాష్ట్ర ప్రజల బాగు కోరుతూ మీరు తీసుకునే నిర్ణయాత్మక నిర్ణయాలకు సహకారం అందిస్తాం అని కేటీఆర్ స్పష్టం చేశారు.

ఓట్లకు ముందు అభయ హస్తం.. ఓట్లు పడ్డాక శూన్య హస్తం

మొన్న కాంగ్రెస్ సర్కార్ ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్‌లో.. శుష్క ప్రియాలు ..శూన్య హస్తాలు, గ్యారెంటీలకు టాటా.. లంకె బిందెల వేట, డిక్లరేషన్లు డీలా.. డైవర్షన్ల మేళా.., హామీ పత్రాలకు పాతర.. శ్వేత పత్రాల జాతర, నిరుద్యోగుల మీద నిర్బంధాలు, జర్నలిస్టుల మీద దౌర్జన్యాలు, విమర్శస్తే కేసులు.. ప్రశ్నిస్తే దాడులు, నేతన్నల ఆత్మహత్యలు.. ఆటో అన్నల బలవన్మరణాలు, ఓట్లకు ముందు అభయ హస్తం.. ఓట్లు పడ్డాక శూన్య హస్తం, మేనిఫెస్టోలో అరచేతిలో స్వర్గం.. బడ్జెట్‌లో మాత్రం మోచేతికి బెల్లం, మూడు తిట్లు.. ఆరు అబద్దాలతో పొద్దున లేస్తే బట్ట కాల్చి మీద వేసే పనులు ఇందులో కనబడుతున్నాయని కేటీఆర్ తీవ్రంగా విమర్శించారు.

గందరగోళం మధ్య ద్రవ్య వినిమయ బిల్లుకు ఆమోదం..

హైదరాబాద్, జులై 31 : ఉప ముఖ్యమంత్రి భట్టి విక్రమార్క నేడు అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టిన ద్రవ్య వినిమయ బిల్లుకు అసెంబ్లీ ఆమోద ముద్ర వేసింది.. కాగా రేవంత్ చేసిన వ్యాఖ్యాలపై సభలో బీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్యేలు నిరసన వ్యక్తం చేస్తున్న సమయంలో సభలో గందరగోళం ఏర్పడింది.. ఈ బీఆర్ఎస్ సభ్యుల ఆందోళన, నిరసనల మధ్యే ద్రవ్య వినిమయ బిల్లుకు సభ ఆమోదం తెలిపింది. అనంతరం స్పీకర్ గడ్డం ప్రసాద్ సభను రేపటికి వాయిదా వేశారు.

జైపూర్ పోలీస్ స్టేషన్ ను ఆకస్మికంగా సందర్శించిన సీపీ..

ఆదిలాబాద్:, జులై 31 : జైపూర్ సబ్ డివిజన్ పరిధిలోని జైపూర్ పోలీస్ స్టేషన్ ను రామగుండం పోలీస్ కమిషనర్ ఎం.శ్రీనివాస్ బుధవారం ఆకస్మికంగా సందర్శించారు. పోలీస్ స్టేషన్ కు చేరుకున్న సీపీ ముందుగా పోలీస్ స్టేషన్ పరిసరాలను సందర్శించి పోలీస్ స్టేషన్ రికార్డులను తనిఖీ చేయడం జరిగింది.

పోలీస్ అధికారులు సిబ్బంది వివరాలు, వారు చేస్తున్న విధులు, పనితీరు, పోలీస్ స్టేషన్ పరిధి గ్రామాల్లో ఎలాంటి నేరాలు అధికంగా జరుగుతున్నాయనే తదితర అంశాలను అడిగి తెలుసుకున్నారు.

పోలీస్ స్టేషన్ కు వచ్చే బాధితుల ఫిర్యాదుల విషయంలో వెంటనే స్పందించి విచారణ చేపట్టి బాధితులకు న్యాయం జరిగే విధంగా చూడాలన్నారు.

బ్లూ క్లోట్స్ సిబ్బందితో మాట్లాడి డయల్ 100 కాల్స్ కి స్పందించి, వారు సంఘటన స్థలానికి చేరుకొన్న టైం వివరాలు ట్యాబ్ లో చెక్ చేశారు. సీపీ వెంట మంచిర్యాల డీసీపీ భాస్కర్, జైపూర్ ఏసీపీ వెంకటేశ్వర్లు ఉన్నారు.

జానపద కళలను రక్షించాలి

–త్యాగరాయ గానసభ అధ్యక్షుడు కళా జనార్ధనమూర్తి

సంప్రదాయ జానపద కళలను పరిరక్షించేందుకు త్యాగరాయ గానసభ ఓ నిర్ణయం తీసుకుందని సభ అధ్యక్షుడు కళా జనార్ధనమూర్తి తెలిపారు. ఆదివారం నిర్వహించిన త్యాగరాయ గానసభలో ఆయన ఈ మేరకు మాట్లాడారు. మరుగున పడిపోతున్న హరికథ, ఒగ్గుకథ, బుర్రకథ, చిందుయక్షగానం, పద్యపారాణిక, సాంఘిక నాటకం, శాస్త్రీయ జానపద కళలకు, మిమిక్రీ, మ్యాజిక్ వంటి వైవిధ్యభరితమైన కళల పరిరక్షణలో భాగంగా నెలలో ఒకరోజు ఒక కళ చొప్పున ప్రదర్శనకు గానసభలోని ఆరు హాళ్లలో ఒక హాల్‌ను 365 రోజులూ ఉచితంగా కేటాయిస్తామని వెల్లడించారు. ఈ కార్యక్రమానికి గానసభ టీవీ 1966లో ఉచితంగా ప్రసారం చేస్తామని కూడా తెలిపారు. ఆయా కళల్లో ప్రతిభావంతులు తమ ప్రదర్శనకు వేదిక కోసం 9399920008 నంబరు ద్వారా సంప్రదించి వివరాలు తెలుసుకోవచ్చన్నారు. ఈ సమావేశంలో సభ కార్యవర్గసభ్యులు శంకరనారాయణ, శ్రీనివాస్, గీతాదేవి పాల్గొన్నారు.

మంగళవారం రవీంద్రభారతిలో సీల్‌వెల్ కార్పొరేషన్, శృతిలయ ఫౌండేషన్ మరియు ఆర్.ఆర్. ఫౌండేషన్ నిర్వహణలో జరిగిన డా॥ దాశరథి, డా॥సినారె జయంతి వేడుకల సందర్భంగా గీతాగాన, ప్రవచన, ప్రచారకర్త డా॥ఎల్.వి. గంగాధర శాస్త్రికి సినారె జీవిత సాఫల్య పురస్కారం, ప్రముఖ కవి, విమర్శకులు డా॥నాళేశ్వరం శంకరంకు దాశరథి సాహితీ పురస్కారం ప్రదానం చేస్తున్న డా॥.జి. చిన్నారెడ్డి, కోలేటి దామోదర్, శ్రీమతి ఆమని తదితరులు.

బండికల్లు వెంకటేశ్వర్లు ఫౌండేషన్
"విశాఖ సంస్కృతి మాసపత్రిక సౌజన్యంతో నిర్వహిస్తున్న 8వ జాతీయ స్థాయి కథల పోటీకి ఆహ్వానం.

1) కథ నిడివి చేతివ్రాతలో 5 (ఏ4 సైజ్) పేజీలు, డి.టి.పి లో 4 (ఏ4 సైజ్) పేజీలకు మించరాదు. 2) రచనపై రచయిత పేరు, చిరునామా, సెల్ నెంబరు ఉండరాదు. 3) ఈ కథ ఎక్కడా బహుమతి పొందలేదని, మరెక్కడా ప్రచురితం కాలేదని, పరిశీలనలో లేదని హామీపత్రం తప్పనిసరిగా జతచేయాలి. 4) కథల్లో కుటుంబ వ్యవస్థ, నైతిక విలువలు, సామాజిక అంశాలు ప్రతిబింబించాలి. 5) న్యాయనిర్ణేతలు ఎంపిక చేసిన 6 కథలకు రూ. 2,500/- చొప్పున నగదు బహుమతి. 6) కథలు చేరవలసిన **చివరి తేది:24-8-2024**. 7) కథలు పంపాల్సిన చిరునామా : బండికల్లు జమదగ్ని, అధ్యక్షులు, బండికల్లు వెంకటేశ్వర్లు ఫౌండేషన్, ఫ్లాట్ నెంబరు 402, హిమజ టవర్స్, 3/10 బ్రాడీపేట, గుంటూరు-522002. లేదాఈ-మెయిల్ :bjmarkandeyulu@gmail.com.

ఆహ్వానించువారు : బండికల్లు జమదగ్ని, బండికల్లు వెంకటేశ్వర్లు ఫౌండేషన్ సెల్ : 9848264742

చురక

చుట్టూరా సమస్యలు
చూపులేమో ఆకాశం
నేలవిడుచి సాము చేస్తే
నెరవేరునా వికాసం
కొంతవరకే మనసుల్లో
కాల్పనిక ఆనందం
భౌతికంగా పరిమళింపె
బతుకు సహజానందం

–వేల్పుల నారాయణ
9440433475

నేటి కందం– నేటికీ అందం

కాతరులకు ధైర్యము నిడు?
పాతకులకు భయము గొలుపు భావముల నిడన్
జాతీయ గ్రంథ సంస్థకు
ఖ్యాతిని జేకూర్పవలయు కైమోడ్పులతోన్

(1-8-1957 national book trust స్థాపన)

–రాధశ్రీ
సెల్:9494481210

నేటినిజం
సాహితీ కిరణాలు
E-mail : netinijam93@gmail.com website: www.netinijam.com
2 హైదరాబాద్ ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 గురువారం 1-8-2024

పేదరికం

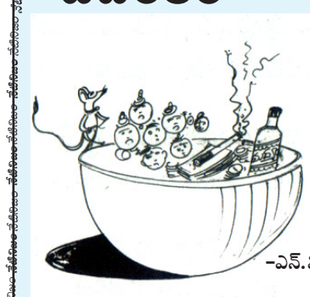

పేదరికం ఎక్కడో లేదు
మితిమీరిన మత్తుల్లో
బద్దకస్తుల కండల్లో
సోమరిపోతుల నిద్రల్లో
తిండిపోతుల కడుపుల్లో
లెక్కకు మించిన ఖర్చుల్లో
గంపెడు పిల్లల ఇళ్ళల్లో

-ఎన్.విజయా కిషన్ రెడ్డి
98488 68085

గుంపురాలు

సమయం చూస్తున్నారంటే
శీఘ్రంగా చాలించమన్నట్లే
స్పందన సరిగా లేదంటే
సంభాషణలో సారం లేనట్లే.
పుస్తకాలు విస్తరిస్తున్నాయంటే
మస్తకాలు మెరుస్తున్నాయని అర్థం
పచ్చదనం పరచుకుంటున్నదంటే
పర్యావరణ పరిరక్షణమని అర్థం
పరోపకార ప్రాధాన్యతను
పిల్లలకు ప్రబోధించు
రేపటి దీపాలుగా
వారిని వెలిగించు
పరుల ప్రవర్తనలపై
తీర్పులిస్తున్నారా
మీ లోపలి తలపుల్ని
వెలుపలికి తెస్తున్నారా.

-గంటా మనోహర్‌రెడ్డి
సెల్:9949992964

వినూత్నమైన శైలి శైలజామిత్ర కవిత్వం డా॥కె.వి రమణాచారి

పుస్తకావిష్కరణలో పెద్దూరి వెంకటదాసు, గుదిబండి వెంకటరెడ్డి, సి.ఎస్.రాంబాబు, సుధామ, ఓలేటి పార్వతీశం, ఆవిష్కర్త డా॥కె.వి.రమణాచారి, రచయిత్రి శైలజామిత్ర, పొత్తూరి సుబ్బారావు, వంశీరామరాజు, మిత్ర.

శైలజామిత్ర కవిత్వంలో నూతనత్వం ఉంటుందని, వీరు రచించిన కవిత 'అమ్మ' ఇంకా తనకి గుర్తుందని ఆ కవిత చదివినప్పటి నుండి నిత్యం శైలజామిత్ర కవిత్వాన్ని గమనిస్తున్నానని, ఎప్పటికీ తాను శైలజామిత్ర కవిత్వానికి అభిమానిని అని రిటైర్డ్ ఐఏఎస్ అధికారి డా॥ కెవి రమణాచారి అన్నారు. జీవీఆర్ ఆరాధన కల్చరల్ ఫౌండేషన్ అధ్యక్షు లు గుదిబండి వెంకటరెడ్డి ఆధ్వర్యంలో ప్రఖ్యాత కవయిత్రి శైలజామిత్ర రచించిన పదవ కవితా గ్రంథం "జన్మించడమే కవిత్వం' ఆవిష్కరణ సభ ఆదివారం ఉదయం డా॥కెవీ రమణాచారి క్యాంపు కార్యాలయంలో జరిగింది. డా॥ కె. వి రమణాచారి గారు ఈ గ్రంథం గురించి మాట్లాడుతూ శైలజామిత్ర ఎప్పుడూ కొత్తగా ఆలోచిస్తారని, అక్షర కాంతులతో చీకటిని వెలుగుగా మార్చుకుంటారని అభినందించారు. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే శైలజామిత్ర కవిత్వపు మహారాణి అంటూ ఇటీవల వీరు రచించిన కథా సంపుటి శీర్షిక (వష్టి) ను గుర్తు చేస్తూ అభినందించారు. బెంగళూరు సాహిత్య అకాడమి ద్వారా వీరు చేసిన తమిళనాడు రచయితల విషయాలు చదివాక ఇక్కడ కూడా కవుల పేరుతో కాలనీలు, ఆడిటోరియాలు, వీధులకు పేర్లు మన రాష్ట్రంలో ఎందుకు ఉండకూడదు అనిపించిందని అన్నారు. ఇదే గ్రంథం రెండేళ్ళ క్రితం వచ్చివుంటే ఆ ప్రయత్నం సఫలీకృతం చేసేవాడిని అన్నారు. సాహిత్యం వల్ల ఇలాంటి కొత్త విషయాలు వెలుగులోకి వస్తాయని, అవి సమాజ అభ్యున్నతికి దోహదపడతాయని అన్నారు. అనంతరం సభా ప్రారంభకులు, సాహితీకిరణం సంపాదకులు పొత్తూరి సుబ్బారావు గారు మాట్లాడుతూ, శైలజామిత్ర దాదాపుగా పాతికేళ్ళ నుండి తమకు తెలుసని, శైలజామిత్ర కవిత్వానికి, కథకి ఒక ప్రత్యేకత ఉందని, కేవలం హైదరాబాదులోనే కాకుండా గుంటూరు, విజయవాడ వంటి ఇతర ప్రాంతాలలో కూడా వీరి కవిత్వం గురించి చర్చ జరుగుతుందని తెలిపారు. సభాధ్యక్షులు, ప్రఖ్యాత కవి ఓలేటి పార్వతీశం గారు మాట్లాడుతూ, శైలజామిత్రలో ఇంతటి కవితా పటిమ ఉన్నా ఏనాడూ తన ఉనికిని చాటుకునే ప్రయత్నం చేయలేదని, కానీ వందమందిలో ఒకరుగా తమ అస్తిత్వాన్ని చాటుకుంటారని, జీవితంలోని ఎన్నో సత్యాలను కవయిత్రి ఆవిష్కరించిన తీరు ఎంతో ప్రత్యేకత కలిగి ఉందని ఎంతో ఆర్ద్రంగా వివరించారు.

రచయిత్రి శైలజామిత్రను సత్కరిస్తున్న డా॥కె.వి.రమణాచారి

అనంతరం ప్రముఖ కవి, రచయిత, కాలమిస్టు, కార్టూనిస్టు అయిన సుధామ గారు మాట్లాడుతూ శైలజామిత్ర ఎంతో ఎదిగినా ఒదిగినట్లున్న స్వభావం కలిగినవారని, ఈ గ్రంథంలో ఎంతో బలమైన కవిత్వాన్ని రాసారని అన్నారు. ఇన్నేళ్ళ కవితాప్రయాణంలో ఎంతో ఎదుగుదలను తాను గమనించానని, నైరూప్య స్వరూపంగా తనను తాను అంతర్ముఖం చేసుకుని అంతుచిక్కని అనేక భావాలకు ఆమె రూపకల్పన చేసారని అన్నారు.

మూడు వదుల సాహితీ ప్రయాణంలో మానవీయ విలువలతో కవయిత్రి మంచి కవిత్వం రాసారని, అందరూ చదవ వలసినదని తెలిపారు. ప్రముఖ సాహితీవేత్త సి.ఎస్ రాంబాబు మాట్లాడుతూ శైలజామిత్ర ఉనికి కోసం ప్రాకులాడకుండా ఎప్పుడూ సీరియస్‌గా రచనలు చేయడమే లక్ష్యంగా ఎంచుకోవడం పట్ల హర్షం వ్యక్తం చేస్తూ తనని ఎంతో కదిలించిన ఒక కవిత 'వెతుకులాట' అనే కవిత్వాన్ని చదివి వినిపించారు. వంశీ సంస్థ అధ్యక్షులు వంశీ రామరాజు మాట్లాడుతూ తన చెల్లిబిడ్డ లాంటి శైలజామిత్ర కవిత్వం గురించి వింటుంటే ఎంతో ఆనందంగా ఉందని, తాను ఎంతో కాలం నుంచి తెలిసినా కవిత్వం గురించి ఇపుడే ప్రముఖుల నుండి వింటున్నానని కవయిత్రికి శుభాకాంక్షలు తెలుపుతూ అదే వేదిక నుండి ఐదు కవితా గ్రంథాలను కొనుక్కోవడం విశేషం. కవయిత్రి శైలజా మిత్ర తన స్పందన తెలియజేస్తూ తాను హైదరాబాద్ వచ్చాక జరిగిన ఈ సాహితీ ప్రయాణంలో తనకు పరిచయమైన సాహితీ దిగ్గజాల స్ఫూర్తే తన సాహితీ ప్రస్థానానికి పునాది అని, బిడ్డ కడుపులో ఉన్నప్పుడు గమనిస్తే తనకు 'అ' అనే అక్షరంలా కనిపిస్తారని, బిడ్డ పుట్టకముందే అక్షరం ఆకారంలా ఉన్నప్పుడు జన్మించింది కవిత్వం ఎలా కాకపోతుందనే విషయాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, తన ముఖచిత్రం కూడా అక్షరంలా ఉండటం వల్లే ఆ చిత్రాన్ని ఎంపిక చేసుకున్నానని తెలియజేసారు. ముఖ్యంగా తాను రచించిన చాలా వరకు గ్రంథాలను జీవీఆర్ ఆరాధన వారే ఆవిష్కరణ చేసారని, తన సాహితీ ప్రయాణానికి కూడా ఎంతో దోహద పడుతున్న గుదిబండి వెంకటరెడ్డి కి కృతజ్ఞతలు తెలియ జేసారు.

అనంతరం సంస్థ నుండి ఆత్మీయ సత్కారం అందుకున్నారు. వ్యాఖ్యాన ప్రవీణ, ప్రముఖ రచయిత పెద్దూరి వెంకటదాసు స్వాగతం తెలిపారు. సభా ప్రారంభానికి ముందు ప్రముఖ జానపద కళాకారుడు సైదులు చక్కని జానపద గేయాలను వినిపించి, ముఖ్య అతిథి చేతుల మీదుగా ఆత్మీయ సత్కారం పొందారు.

జ్ఞాపకాలతో కవిత్వ సంతకం

పుస్తక సమీక్షలు

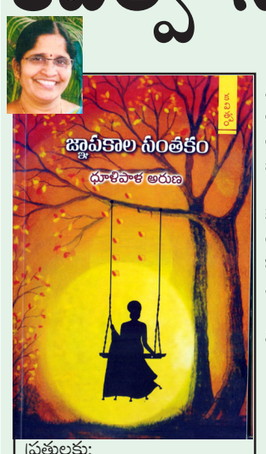

ప్రతులకు:
ధూళిపాళ దత్తాత్రేయశర్మ
హరిహర త్రిశక్తి క్షేత్రం
వలిగొండ- యాదాద్రి జిల్లా
సెల్: 9000998850

ఇది వరలో ఓ 'కథా సంపుటి' ప్రముఖ పండితకవి "డా॥ అనుమాండ్ల భూమయ్య సాహిత్య పరామర్శ"ను వెలువరించిన ధూళిపాళ అరుణ తాజాగా 53 కవితలతో తన తొలి కవితా పొత్తం ప్రకటించారు.

మనసు లోతుల్లోని భావ ప్రకంపనలను **'జ్ఞాపకాల సంతకం'**గా అభివర్ణిస్తున్నారు.

అరుణకు కవిత్వమంటే

"హృదయ తంత్రులను మీటే సుస్వరం..
రగిలే హృదయం వెలిగే ఉదయం
మనిషితత్వం.. మనసు తత్వం"

ప్రతి కవికీ కవిత్వమంటే తనకేమిటొ నన్న అవగాహన తప్పనిసరి. ఈ కవయిత్రికి కవిత్వమంటే "అనుభూతుల అక్షరమాలిక".

సాధారణంగా ఎవ్వరికైనా

"బాల్యం.. అందమైన ఒక స్వప్నం.. అది ఒక అద్భుత దృశ్య కావ్యం.. మళ్ళీ మళ్ళీ కావాలనుకునే తియ్యదనం".

పనితనంలోనే కన్నతండ్రిని పోగొట్టుకున్న దురదృష్టవంతురాలు అరుణ. 'వేదనా నుడిగుండంలో చిక్కుకున్నది నా బాల్యం.. అందుకే ఆ మధుర స్మృతులు నాలో లేవు" తండ్రి వుంటే ఒక భరోసా.. ఒక బాధ్యత.. కొండంత అండ తన విషయంలో సరే.. తన పిల్లల విషయంలోనూ విధి కాటేసింది. ఇద్దరు పిల్లలు. పసివయస్సు. భర్తను పోగొట్టుకున్న అభాగ్యురాలు అరుణ.

"బ్రతుకు సమరంలో గుండెనిండా గాయాలతో
ఇప్పటికీ కాల ప్రభావాన్ని తలొగ్గి
కన్నీటి తరంగంలా మిగిలిన
విషాద గీతాన్ని నేను
నైరాశ్యపు రాగాన్ని నేను"

అంటు మొదటి కవితనే దుఃఖమయం చేస్తు తన జీవిత నేపథ్యాన్ని మన కళ్ళముందుంచుతారు కవయిత్రి.

"ఒక్క క్షణం వెనక్కి చూస్తే?
అంతా అంధకారమే
మరి ముందో?
అగాధంలా భవితవ్యం
ఓ మనసా!
నిరంతర వేదనలకు నిలయమే నీవు"

అంటు తన అంతరంగాన్ని ఆవిష్కరిస్తారు.

"ఎంత కష్టమో తెలుసా బతకడం?" లోతైన ప్రశ్న యిది.

"కన్నీటి విలువ తెలిసిన వాడే మనిషిగా బతుకుతాడన్నది నిజం!" కన్నీటి విలువ కవయిత్రికి బాగా తెలుసు.

"ఒక్కసారి మనసును
తడి చేసుకుని చూడు
తెలుపుతుంది
మనిషిగా వుండడం ఎలాగో!"

మనసు తడి అవుతేగాని జీవితం అర్థం కాదు. తనలో మనిషి తనం ఆవిర్భవించదు అని కవయిత్రి భావం.

జీవితమంటేనే గెలుపోటముల కూటమి చీకటి వెలుగుల సంగమం. అందరి అనుభవమూ యిదే. కాకపోతే అనుభవాలన్నీ ఒకేలా వుండవు. ఎవరి అనుభవం వారిదే.

"మనసుకు చేరే అన్ని విషయాలు
ఏ ఒక్కరితోనూ సమానంగా
ఎప్పటికీ కావు.
ఎవరికి వారే హక్కుదారులు.
పంథాలు, పరీక్షలు
అన్నీ వేరు వేరు"

నైరాశ్యాన్ని అధిగమించాలంటే యుద్ధం చేయాల్సిందే.

"ఇక ముందు నేను
చెంప మీదికి ఉబికి ఉబికి
నిట్టూర్పు సెగలతో
ఎండిన కన్నీటి చారికలా
మిగిలిపోవాలని
అనుకోవడం లేదు" గొప్ప సంకల్పం..

"ఆలోచన అర్థవంతమైతే
సమయమెప్పుడూ నూతనమే
గ్రహించే ఓర్పు వుండాలే కాని
మనిషి కెప్పుడూ విజయమే!"

జీవితాన్ని విజయ తీరాలకు మళ్ళించడమే లక్ష్యం కావాలి. దానికి ఆలోచన, ఓర్పు తోడవ్వాలి.

"నన్ను వదలి నీవు దూరమవడం నిజం
జన్మంతా తోడుగా వుంటానన్న ప్రమాణం అబద్ధం
భారంగా సాగుతున్న ప్రయాణం నిజం"

రెండు చుక్కల మధ్యది జీవితం. చివరి చుక్కను తప్పించుకోవడం ఎవరి తరమూ కాదు. ఇది నిజం.

"మరణం
తప్పని నొసటి శాసనం
ఏ ప్రాణీ కోరని వరం
చాపకింద నీరులా తగిలి
అకస్మాత్తుగా గుండెని చేరి
చుట్టుకుంటుంది దేహమంతా
తన వంతు మరో పాత్ర
ప్రమేయం లేకుండానే
ముగిసిపోతుంది- జగన్నాటకంలో"

తాత్త్వికత చిప్పిరిల్లిన పంక్తులు. తత్త్వమంటే సత్యం. కఠోర జీవిత సత్యం.

"కన్నీటి ప్రవాహాలకు
ధైర్య వచనాల వంతెన వేయాలి
మండే గుండెమంటలకు
చలి వేంద్రమై సేద దీర్చాలి"

ప్రబోధాత్మక వాక్యాలు. కవిత్వంతో సేద తీరడమంటే యిదే..

"జన్మలెన్నైనా పుడతాం మళ్ళీ మళ్ళీ
భారతీయతే ప్రాణంగా" అంటు దేశభక్తి తత్పరతను చాటుకుంటారు కవయిత్రి.

"వాలుకుర్చీ', 'తలగడ' కవితలు అరుణలోని కవిత్వ దినుసును పట్టియిస్తయి.

'సూరీడుని దాచిపెట్టి
మబ్బు వలువని కప్పుకుంది
ఆకాశమంతా" వంటి పంక్తులు కవయిత్రిలోని భావుకతకు అద్దం పడ్తాయి. కరుణ రసం ఉప్పొంగి ఉద్వేగానికి గురి చేసే కవితలతో బాటు తాత్త్వికత, ప్రబోధాత్మకత, ఆధ్యాత్మికత, భావుకతలతో తడిసి ముద్దయిన ధూళిపాళ అరుణ జ్ఞాపకాల దొంతరాలను ఓసారి తడిమి చూడండి. చక్కటి అనుభూతికి లోనవుతారు.

-రమణ వెలమకన్ని
సెల్:9866015040

తెలంగాణ ఆణిముత్యం డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి

ప్రముఖ కవి డాక్టర్ యాకూబ్‌కు డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి పురస్కారాన్ని ప్రదానం చేస్తున్న డా॥జె. చెన్నయ్య, ఆచార్య ఎల్లూరి శివారెడ్డి, డా॥చిన్నారెడ్డి, మంత్రి రామారావు తదితరులు.

అత్యున్నతమైన జ్ఞానపీఠ పురస్కారాన్ని అందుకున్న మహాకవి డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి తెలంగాణ ఆణిముత్యమని రాష్ట్ర ప్రణాళికా సంఘం ఉపాధ్యక్షులు డాక్టర్ చిన్నారెడ్డి పేర్కొన్నారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి స్ఫూర్తిని పదిలపరిచేలా తన వంతు కృషి చేస్తానని ఆయన తెలిపారు. శనివారం రాత్రి బొగ్గలకుంటలోని తెలంగాణ సారస్వత పరిషత్తు ఆడిటోరియంలో డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి 93వ జయంతిని నిర్వహించారు. ప్రముఖ కవి డాక్టర్ యాకూబ్‌కు డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి పురస్కారాన్ని ప్రదానం చేసి రూ.20 వేల నగదు, జ్ఞాపిక, ప్రశంసా పత్రంతో ఘనంగా సత్కరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆచార్య ఎల్లూరి శివారెడ్డి మాట్లాడుతూ యాకూబ్ కవిగా ఉన్నత స్థానానికి చేరుకున్న క్రమాన్ని గమనిస్తూ సినారె సంతోషించే వారని గుర్తు చేశారు. శాసనమండలి సభ్యులు, ప్రజా కవి గోరెటి వెంకన్న మాట్లాడుతూ ఆకాశంలోని నక్షత్రాలే కాకుండా నేలపైన, రాళ్లపైన కూడా కాంతిని చూడగలిగిన మహా వ్యక్తి సినారె అన్నారు. కార్యక్రమంలో పరిషత్తు ప్రధాన కార్యదర్శి, డా॥జె. చెన్నయ్య, ప్రముఖ రచయిత డాక్టర్ ముదుగంటి సుజాతరెడ్డి, పరిషత్తు కోశాధికారి మంత్రి రామారావు పాల్గొన్నారు.

గొప్ప మానవతావాది హరగోపాల్

-సుప్రీంకోర్టు విశ్రాంత జస్టిస్ సుదర్శన్ రెడ్డి

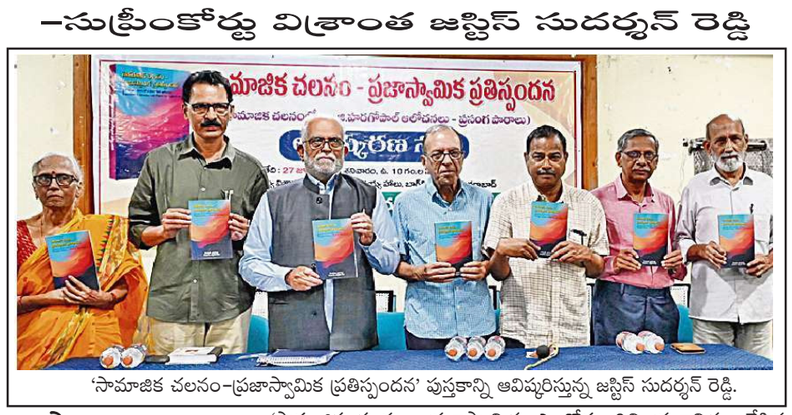

'సామాజిక చలనం-ప్రజాస్వామిక ప్రతిస్పందన' పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న జస్టిస్ సుదర్శన్ రెడ్డి.

ప్రొఫెసర్ హరగోపాల్ గొప్ప మానవతావాది, ప్రతీ సమస్యను మానవీయ కోణంలో చూడగలిగిన ప్రజా మేధావి అని సుప్రీంకోర్టు విశ్రాంత జస్టిస్ సుదర్శన్ రెడ్డి అభివర్ణించారు. తెలంగాణ మలిదశ ఉద్యమకాలం నుంచి దేశ, రాష్ట్ర పరిస్థితులపై ప్రొఫెసర్ హరగోపాల్ రాసిన వ్యాసాలతో పాటు పలు పుస్తకాలకు ఆయన రాసిన ముందు మాటలు కలిపి విడుదల చేసిన ఆరు పుస్తకాలపై వెలువడిన సమీక్షను 'సామాజిక చలనం- ప్రజాస్వామిక ప్రతిస్పందన' సంపుటిగా పాలమూరు అధ్యయన వేదిక ప్రచురిచింది. దీన్ని శనివారం సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రంలో జస్టిస్ సుదర్శన్ రెడ్డి ఆవిష్కరించారు.

అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ సామాజిక మార్పు కోసం ఉద్యమిస్తున్నవారంతా తప్పని సరిగా రాజ్యాంగాన్ని ఆసరాగా తీసు కోవాలని సూచించారు. హెచ్‌సీయూ ప్రొఫెసర్ కె. లక్ష్మీనారాయణ మాట్లాడు తూ తన ప్రజాస్వామిక ఆలోచనలు, ఆచరణతో ఎంతోమందిని ప్రభావితం చేసిన మానవతావాది హరగోపాల్ అని కొనియాడారు.

"ఆపరేషన్ కగార్ వంటి అమానుష ఘటనల మీద నిరసన గళాన్ని వినిపిస్తున్న అతి కొద్దిమందిలో హరగోపాల్ నాయకత్వ స్థానంలో ఉన్నారు అని ఆంధ్రజ్యోతి ఎడిటర్ కె. శ్రీనివాస్ ప్రశంసించారు. కార్యక్రమంలో అర్విణి రాజేంద్రబాబు, రాఘవాచారి, ప్రొఫెసర్ హరగోపాల్ జీవిత సహచరి డా॥ వనమాల తదితరులు పాల్గొన్నారు.

"కడలి" కథా సంకలనం ఆవిష్కరణ

"కడలి" కథా సంకలనం ఆవిష్కరణలో అతిథులు..

తెలుగు సాహితీవనం సాహితీ సమూహం అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి. శాంతికృష్ణ ఆధ్వర్యంలో జులై 28న రవీంద్రభారతినందు 7వ వార్షికోత్సవాన్ని నిర్వహించారు. ఈసందర్భంగా ఉదయం శాంతికృష్ణ సంపాదకత్వం వహించిన 'కడలి' కథా సంకలనాన్ని శ్రీ యండమూరి వీరేంద్రనాథ్‌గారు ఆవిష్కరించారు.

ఇందులో ప్రముఖ కథా రచయితలు, వర్తమాన రచయితలు రచించిన 25 కథలు ఉన్నాయి. ఇందులో శ్రీ యండమూరి వీరేంద్రనాథ్‌గారు రాసిన కొండ మీద నక్షత్రాలు కూడా ఉండటం విశేషం. మధ్యాహ్నం శ్రీధర్‌రెడ్డి బల్లాగారు రాసిన ఆవలి వైపున నాళేశ్వరం శంకరంగారు, అరుణ సందడి రాసిన ఆత్మీయ బంధాలు, డా॥ పాతూరి అన్నపూర్ణ,సుధా కళ్యాణి ఆచంట రాసిన నా మలిసంతకం గద్దం శ్యామలగారు ఆకుపచ్చని జ్ఞాపకం- కంచిపాట వెంకట్ రచించిన దీర్ఘ కవితను మౌనశ్రీ మల్లిక్‌గారు, వసుధాదేవి తిరుమలరాసిన కవితానుభవం డా॥ చమన్, శ్రీమతి శాంతికృష్ణగారి సంపాదకత్వంలో తెలుగు సాహితీ వనం సభ్యులు రచించిన కవితా సంకలనం అలవోకను డా॥ఏనుగు నరసింహారెడ్డిగారు ఆవిష్కరించారు.

ఈ కార్యక్రమంలో యండమూరి వీరేంద్రనాథ్, డా॥ ఏనుగు నరసింహారెడ్డి, సత్యాజీగారు డా॥పాతూరి అన్నపూర్ణగారు డా॥ నాళేశ్వరం శంకరంగారు డా॥ అంపశయ్య నవీన్‌గారు, ఆడెపులక్ష్మిపతిగారు ముఖ్య అతిథులుగా పాల్గొన్నారు.

దాశరథి సినీ గేయ సాహిత్యంపై లోతైన పరిశోధనలు రావాలి

దాశరథి కృష్ణమాచార్య వేదుకలో పాల్గొన్న అతిథులు.

దాశరథి సినీ గేయ సాహిత్యంపై లోతైన పరిశోధనలు రావాలని తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ పూర్వ అధ్యక్షులు డా॥నందిని సిధారెడ్డి అన్నారు. దాశరథి కృష్ణమాచార్య శతజయంతి వేదుకలను పురస్కరించుకుని తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో 'సినీ గేయ కవిగా దాశరథి' అనే అంశంపై ప్రసంగాన్ని శుక్రవారం ఓయూ ఆర్ట్స్ కళాశాల 121 రూమ్‌లో నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమానికి తెలుగు శాఖ అధ్యక్షులు ఆచార్య సాగి కమలాకరశర్మ సభాధ్యక్షులుగా వ్యవహరించారు. ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న డా॥నందిని సిధారెడ్డి మాట్లాడుతూ.. దాశరథి పద్యాల మీద జరిగినంత పరిశోధన ఆయన సినీ గేయాలపై జరగలేదన్నారు. రెండు వేలకు పైగా పాటలు రాసినట్టు ప్రచారంలో ఉన్నా అవి ఇంకా లభ్యం కాలేదని తెలిపారు. తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ వారు ఒక ప్రాజెక్టుగా తీసుకుని ఆయన పాటలను బయటికి తీస్తే చాల ఉపయోగకరం అని పేర్కొన్నారు.ప్రత్యేక ప్రసంగీకులుగా పాల్గొన్న డా॥వి.వి. రామారావు మాట్లాడుతూ దాశరథి సినీ గేయ ప్రయాణం చాల గొప్పగా సాగిందని మాట్లాడారు. పల్లె జీవన చిత్రణ అయినా, ప్రేయసి గురించి రాసిన పాటలు అయినా, విరహ గేయాలు అయినా, పుట్టినరోజు పాటలు అయినా ఆయన రచనా శైలి ప్రత్యేకమైనది అని చెప్పారు. ఒకే సందర్భానికి అనేక పాటలు రాయడం, ఒక పాటకి మరొక పాటకు సారూప్యత లేకుండా రాయడం సినీ గేయ కవిగా ఆయన గొప్పతనమని అన్నారు. ఆయన రాసిన పాటలను పాడి వినిపించారు.

మరొక ప్రత్యేక ప్రసంగం ఇచ్చిన డా॥ తిరునగరి శరత్ చంద్ర మాట్లాడుతూ.. దాశరథి పాటలలో ఉన్న కవితాత్మకతను గురించి వివరించారు. సినిమా విలువలకు తగిన పాటలను ఆయన రాశారన్నారు. సభాధ్యక్షులు ఆచార్య సాగి కమలాకరశర్మ మాట్లాడుతూ దాశరథి శతజయంతి వేదుకలలో భాగంగా సినీ గేయ కవిగా దాశరథి అనే అంశంపైన ప్రసంగాన్ని ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ తెలుగు శాఖలో నిర్వహించినందుకు తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీకి ధన్యవాదాలు తెలియజేశారు. తెలుగు సాహిత్యాభివృద్ధి కోసం తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ ఎలాంటి కార్యక్రమాలు తీసుకున్నా తెలుగు శాఖతోడ్పాటు ఉంటుందని తెలియజేశారు. ఈ కార్యక్రమానికి విశిష్ట అతిథులుగా ఆచార్య సూర్య ధనుంజయ, ఆచార్య కాశీం, పాఠ్య ప్రణాళిక సంఘం అధ్యక్షులు డా॥ఎ. విజయలక్ష్మిగారు, హైదరాబాద్ కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయం సహ ఆచార్యులు డా॥ బాణాల భుజంగరెడ్డి గారు పాల్గొన్నారు. ఈ ప్రసంగ కార్యక్రమంలో పరిశోధకులు, విద్యార్థులు, సాహిత్యాభిమానులు పాల్గొన్నారు.

వాన

వానొక్కటి వస్తే,
చిన్నతనం
చానా యాదికొస్తది,
కాల్వల్లో పడవలైన బాల్యం
బడిలో నానిన అక్షరం
వాగులొ దుంకిన సర్దిజ్వరం
పచ్చిబట్టలైన రాత్రులు
ముసురిచ్చిన అప్పాలు
బురదవలన వీపుదెబ్బలు
బొంగరమైన ఆటలు
చూరులు కూర్చిన సంగీతాలు
ఊరు నేర్పిన సాహిత్యాలు
గొంగడిలో దాగిన నిద్రలు..,
ఇంతపెద్దగైనాక
ఇపుడెందుకు
ఇవన్నంటే ..,
యాదే మన పునాది!

- డా.కాసర్ల నరేశ్ రావు
9441406252

పబ్బుల వలయం

భాగ్యనగరం వంటినిండా
మానవ రాచపుళ్ళులాగ
పబ్బులు మొలకెత్తాయి
వళ్ళు మరిచి, లింగభేదం విడిచి
నిశ్శబ్దాన్ని ఆశ్వాదిస్తున్న
అర్ధరాత్రిని అపహాస్యం చేయటం
యువత మదిలో కోరికై రగిలింది
సంస్కృతి పీకను నులిమి
విచ్చల విడితనం
మద్యం నీసాలో దూరి
అర్ధనగ్నం దృశ్యమైంది
చీకటి గదుల్లో చిమలై
మత్తుమందుల
కొవ్వొత్తులు వెలిగించుకుని
స్నేహపు హద్దుల్ని కరిగించి
వంటిమీది దుస్తుల్ని నలిపేసుకునే
సరికొత్త సంప్రదాయానికి
తెర ఎత్తబడింది.
చిత్రరంగ మందిస్తున్న రంగుల్లోంచి
శ్వేత వర్ణాన్ని విడిచి
నల్ల రంగును పులుముకొని
ఆడ, మగ నడుమ తేడా
ఊహకందనంత దూరానికి
విసిరివేయ బడతా ఉంది
ధనమద మోహాన్ని
కళ్ళ కతికించుకుని
తప్పతాగి గంతులేయటం
మాదక ద్రవ్యాల మత్తులోతూలటం
ఇరుకు దుస్తుల్లోంచి
సొగసులు పారేసుకోవటం
ఆధునీకపు అరాచకమైంది.
ఒకవైపు మద్యం
పొంగే సముద్రపు కెరటాలై
మనిషి జీవితాన్ని
లోతుల్లోకి లాక్కుపోతా ఉంది
మరోవైపు పబ్బులు
ఆధునీకమనే పేల విసిరి
సంస్కృతి జీవిత సారాన్ని
పిండుతా ఉంది
రెండూ కలిసి- స్లో పాయిజనై
జాతి గుండె చుట్టూ
ఆమ్ల పొర అల్లుతా వుంటే
శ్వాస గుండెకెలా అందుతుంది?
జాతికి జీవం పోయడం మాని
ఎన్నికల జాతర కోసం
సంబరాలతో వేడెక్కడాన్ని
నాయకులారా!
ప్రజలు
గమనిస్తా ఉన్నారు.

- ఎస్.ఆర్. పృథ్వీ
సెల్:9989223245

సునందామృతం

తుల్యాయ వ్యయ న్యాయము

తుల్యము అంటే సమానము.ఆయము అంటే ఆదాయము.వ్యయము అంటే ఖర్చు,వెచ్చము అనే అర్థాలు ఉన్నాయి.

ఆదాయమును చూసుకుని దానికి తగ్గట్టు ఖర్చు చేయాలనే అర్థంతో ఈ తుల్యాయ వ్యయ న్యాయమును ఉదాహరణగా చెబుతుంటారు.

ఉన్నంతలోనే సర్దుకోవాలి.శక్తికి మించి గొప్పల కోసం అప్పులు చేస్తే బొక్కబోర్లా పడక తప్పదు" అంటారు పెద్దలు.

దీనికి సంబంధించిన పద్యాన్ని చూద్దామా!

"ఉప్పు లేని కూర హీనంబు రుచులకు/ పప్పులేని తిండి ఫలము లేదు/యప్పులేని వాడె యధిక సంపన్నుడు/ విశ్వధాభిరామ!వినురవేమ!"

అంటే ఉప్పు లేని కూర రుచిగా ఉండదు అలాగే పప్పులేని భోజనము శరీరానికి అంతగా బలాన్ని ఇవ్వదు. కాబట్టి కూరకు రుచి రావాలంటే ఉప్పు, శరీరం ఆరోగ్యంగా, బలంగా ఉండాలంటే పప్పు ఆహారంలో ఉండేలా చూసుకోవాలి.కానీ అప్పు మాత్రం ఉండకుండా చూసుకోవాలి.అందుకే అప్పు లేని వాడు అధిక సంపన్నుడని వేమన అన్నారు.అప్పు లేక పోతే చీకూ చింతా లేకుండా హాయిగా ఆనందంగా ఉండొచ్చు.

మరి అప్పు చేస్తే ఆ వ్యక్తికే కాకుండా కుటుంబం మొత్తానికి ముప్పు వస్తుంది.

అప్పు తీర్చలేక ఫలానా రైతు లేదా వ్యక్తి ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడనే వార్తలు తరచూ పత్రికల్లో చదువుతున్నప్పుడు ఎంతో బాధ కలుగుతుంది కదా!..

నేడు సమాజంలో చాలా మంది 'తగ్గేదేలే' అన్నట్లు ఏ చిన్న ఫంక్షన్ అయినా వేలు,లక్షలు నీళ్ళ ప్రాయంగా ఖర్చు పెడుతున్నారు. డబ్బు ఉన్న వాళ్ళైతే ఫరవా లేదు కానీ అరకొర సంపాదన ఉన్న వాళ్ళు కూడా గొప్పలకు పోయి శక్తికి మించి ఖర్చు చేస్తున్నారు,ఆ తర్వాత అది తీర్చుకోవడానికి చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు.

దీనినే ఆరుద్ర తన కూనలమ్మ పదాలలో..." తీర్చినట్టి బకాయి తెచ్చిపెట్టును హాయి/ అప్పు మెడలో రాయి ఓ కూనలమ్మా!" అన్నారు.

కాబట్టి మనకున్న ఆదాయాన్ని బట్టే వ్యయం చేయడం నేర్చుకుంటే ఈ 'తుల్యాయ వ్యయ న్యాయానికి' సరైన న్యాయం చేసిన వాళ్ళం అవుతాం.

-పురిమళ్ల సునంద
9441815722

నాటి తరం వారి కథలు నేటి తరానికి
కథల వంతెన

దాడి

– పి. విద్యాసాగర్, సెల్: 9963570174

1990లో రాసిన కథ

చూస్తున్నాడు.. అతనలా చూస్తూనే ఉన్నాడు. చిన్నప్పటి నుండి ఈ ప్రాంతాన్ని ఎన్నోసార్లు చూశాడు. అప్పటికీ ఇప్పటికీ ఒక్కటే తేడా.. అప్పుడు అడవి ఉండేది– ఇప్పుడు లేదు! మొత్తం పోడుభూమిగా మారిపోయింది. చుట్టూ మోహరించిన ఎత్తైన కొండలు. వాటి మధ్య పాతిక ఎకరాల పోడుభూమి. ఛత్తీస్‌ఘడ్ నుండి గొత్తికోయలు గుట్టుచప్పుడు కాకుండా ఇంత పోడు కొట్టడం ఎలా సాధ్యమైంది?!

కేవలం పది కుటుంబాలు. మొత్తం కలిపి యాభై మందిలోపె. నెలరోజుల్లో పాతిక ఎకరాల పోడు కొట్టారు. కోయ జాతిలోనే పుట్టిన మడకం సిరమప్పకు ఇదంతా ఆశ్చర్యంగా అనిపించింది. మళ్ళీ ఒక్కసారి పరిసరాల్ని నిశితంగా చూశాడు. భూమిని దున్ని సాగుకు సిద్ధం చేశారు. చెట్టుకు ఆనించిన నాగలి కనిపించింది. నాగలికి ఉండాల్సిన లక్షణాలు లేవు దానికి చాలా మొరటుగా ఉంది. పైగా వాళ్ళ దగ్గర ఎద్దులు, ఆవులు లేవు. కాడి భుజాన వేసుకుని భూమి దున్నారు. పోడు భూమికి నాలుగు వైపులా నడుం ఎత్తు కట్టలు పోశారు. అవి ఎందుకో మొదట అంతుపట్టలేదు. కొండల మీది నుండి జారే నీళ్ళను నిల్వ చేసుకోవటానికని ఆ తర్వాత అర్థమైంది. తూర్పు వైపు ఒక పాప. అందులో ఓ ముసలాడు నిద్రపోతున్నాడు. విల్లు, బాణాలను గుండెల మీద పెట్టుకుని ఉన్నాడు. అతని పేరు దాద.

గొత్తికోయల పెద్ద అతనే అతను పడుకున్న మంచం వింతగా ఉంది. వెదురు బొంగుపై భాగాన్ని బెత్తెడు వెడల్పులో చీల్చి మంచానికి అల్లారు. తలభాగంలో మంచం కోడుకు సొరబుర్ర వేలాడుతుంది. ఒకప్పుడు ఏ కొయ్యోడి ఇంట్లో చూసినా సొరబుర్రలు కనిపించేవి ఇప్పుడు లేవు. పాకపక్కన భూమిలో చిన్న సొరంగం కనిపించేసరికి అక్కడికి వెళ్ళాడు. ఒక గొయ్యి తీసి, దాని వీద తడిక కప్పి పల్చగా మట్టిపోశారు. దారి కోసం రెండు జానెలంత కన్నం ఉంచారు. ఆ కన్నం దగ్గర కోడి ఈకలు ఉన్నాయి అంటే అది కోళ్ళ గూడు!

పాకకు తూర్పు దిక్కున పెద్ద ఇప్ప చెట్టు. దానికింద మట్టితో చేసిన ఏనుగు, గుర్రం బొమ్మలు. నాలుగు రకాల శూలాల్ని మేకులతో చెట్టుకు దిగొట్టారు. జిట్రేగితో చేసిన ముల్లుగర్ర చివర అల్యూమినియం రేకు గుండ్రంగా తొడిగి ఉంది. దానికి వెంట్రుకలతో పేనిన తాడు ముడేశారు. కింద పసుపు కుంకుమలతో పాటు ఎండిన నెత్తుటి మర కలు ఉన్నాయి. దక్షిణం వైపు సరిగ్గా పదిపాకలు కనిపిస్తున్నాయి. అలా గమనిస్తుండగా– ఎప్పుడు లేచాడో ఏమో ముసలాడు, సిరమప్ప వైపు చూస్తున్నాడు. ఆ చూపులో అభద్రత, అనుమానం కలగలిసిపోయి ఉన్నాయి. 'దాద.. కొత్తోళ్ళు ఎవరన్న వచ్చిరా? అన్నాడు సిరమప్ప.

'ఎవరొస్తరు?'

'అదే.. పారెస్టు.. పోలీసోళ్ళుగని వచ్చిండ్రేమో నని' అన్నాడు. అంతే. దాద ముఖం వణుకుతున్న లేడిపిల్లలా మారింది.

అతని ముఖంలో వణుకు చూసిన సిరమప్ప రెడ్డి గూడెం వైపు వెళ్ళిపోయాడు.

దాదలో ఇంకా వణుకు తగ్గలేదు.

మనసు ఏదో కీడు శంకిస్తుంది.

పోలీసుల పేరు ఎత్తగానే అన్నలు గుర్తొచ్చారు. ఆ వెంటనే మూకలు సృష్టించిన భీభత్సం గుర్తొచ్చి, ఒళ్ళంతా చెమటలు పట్టాయి. వెదురు మంచంలో కూలబడిపోయాడు. గతం తాలుకూ విషాదం కన్నీళ్ళ రూపంలో తన్నుకొస్తుంది.

ఎదురుగా ఇళ్ళు తగల బెట్టినప్పటి మంటలు.

ఆ మంటలు మధ్య నుండి పిల్లల్ని ఎత్తుకుని పరిగెత్తుతున్న తల్లులు. తాళ్ళు తెంచుకోలేక ఆ మంటల్లోనే మాడిమపోతున్న ఆవుల మందలు. అన్నల నెపంతో కర్రలతో చితకబొడుస్తున్న జుడుం మూకలు. వయసొచ్చిన యువతీ యువకుల్ని బేస్ క్యాంపుకు పశువుల కంటే హీనంగా తోలుకెళుతున్న పోలీసులు.

అడ్డుపడిన పాపానికి గుండెలో తూటాలు దిగి విలవిలా తన్నుకు ప్రాణాలొదిలిన తన పెద్దకొడుకు.

> ఆ మంటలు మధ్య నుండి పిల్లల్ని ఎత్తుకుని పరిగెత్తుతున్న తల్లులు. తాళ్ళు తెంచుకోలేక ఆ మంటల్లోనే మాడిమపోతున్న ఆవుల మందలు

శవదహనానికి పుట్టి పెరిగిన అడవి నుండి కట్టెలు కూడ తెచ్చుకోలేని నిస్సహాయత.

ఓ అర్ధరాత్రి జుడుం కనుగప్పి అడవిలోకి పారిపోయినప్పటి నరకయాతన.

ఆ అడవిలో .. పుట్టిన గడ్డమీదనే కాందిశీకుల్లా ఎన్ని రోజులు నడిచారో వాళ్ళకి తెలీదు. అలా నడుస్తూనే ఉన్నారు.

ఆకలి.. దాహం.. పడిపోయిన వాళ్ళను భుజాన మోస్తూ ముందుకు పోతున్నారు.

నడిచి నడిచీ ఇక నడవలేక ఓ చోట ఆగారు. మొత్తం పది కుటుంబాలు.

'ఎటు పోతున్నము?' అన్నాడు గుంపులోని వ్యక్తి దాదతో.

'తెలవదు'

'ఇంక ఎంత దూరం?'' దాదా మనవడి ప్రశ్న.

'తెలవదు'

'దాద.. ఆకలి.. ఇంగ నడవలేం.. పిల్లలుసస్తరు' అన్నాడు దాదా తమ్ముడు ముత్తాల్.

దాద అందరివైపు చూశాడు. అందరి దగ్గర విల్లంబులున్నాయి.

వేటాడే శక్తి లేదు.

సరిగ్గా అప్పుడు కనిపించింది. ఆవు, అది తన ఆవే. తాను ఎక్కడుంటే అదీ అక్కడే.

అందరూ దాన్నే చూస్తున్నారు. పులిలా ఆవు మీదికి దూకటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయా చూపులు.

అందులో ఒకడు విల్లు ఎక్కు పెట్టి బాణాన్ని శక్తికొద్దీ లాగి వదిలాడు.

అంతే.

సరిగ్గా ఆవు గుండెల్లో దిగి కుప్పకూలిపోయింది.

దాద ఆ దృశ్యాన్ని చూడలేక కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

మిగతా వాళ్ళు ఆవువైపు నడుస్తున్నారు.

ఎన్ని రో జుల నడిచారో తెలీదు.

రెడ్డిగూడెం అడవుల్లో చుట్టూ గుట్టలున్న ప్రాంతానికి చేరారు.

అక్కడే పాకలు వేశారు. పోడు కొట్టారు.

దాద గతం నుండి బైటపడినా, సిరమప్ప ప్రశ్న ఇంకా తొలుస్తూనే ఉంది.

'ఎందుకు అడిగిండు?'

సల్వాజుడుమోళ్ళ లెక్క ఫారెస్టోళ్ళు, పోలీసోళ్ళు ఎంటపడి తరుముతరు.

'మళ్ళీ పారిపోవాలి?!'

ఆడి నుండి ఈడికి. ఈడి నుండి ఇంకో దాపుకి.. ఎంత కాలం?

ఎంత ఆలోచించినా ఊహకు అందటం లేదు. మనసు కీడుతలుస్తుంది.

సిరమప్ప ఇంటికి వచ్చేసరికి ఇద్దరు వ్యక్తులు వసారాలో కూర్చుని ఉన్నారు. అందులో ఒకతను తనకు బాగా తెలిసిన ఫారెస్టు రేంజర్ వెంకయ్య రెండవ వ్యక్తిని ఎప్పుడూ చూసిన గుర్తులేదు.

'నమస్తే సార్' అన్నాడు ఇద్దర్ని చూస్తూ సిరమప్ప.

'ఇగో సిరమప్పా.. ఈ సారు పాల్వంచ రూరల్ ఎస్.ఐ. ప్రభాకర్ సార్. నీకాడకే తీసుకొచ్చిన' అన్నాడు వెంకయ్య.

తనతో ఎస్.ఐకి ఏం పనో అర్థం కాలేదు. పైగా ఇద్దరూ కలిసి రావటం వెనక ఏదో ఉందని గ్రహించాడు.

'ఏమైంది?'

'ఇంకేం జరగాలి. మూడో కంటికి తెలియకుండా పాతిక ఎకరాల అడవి నాశనం చేసిండ్రు' ఎంత తమాయించుకున్నా కోపం ఆగటం లేదు.

'ఇప్పుడు ఆడనుండే వస్తున్న'

'మొన్న నేను చెప్తేనమ్మలేగద. ఇప్పుడు చూసినవ్‌గ'

'కొట్టనైతే కొట్టిన్రుగద.. ఇంకేం చేస్తవు. పోనియరాదు' అన్నాడు సిరమప్ప.

'వాళ్ళను అట్ల వదిలేస్తే నా వీకకు సుట్టుకుంటది.

'పై వాళ్ళకు తెలిస్తే నా బతుకు బస్టాండే'.

వెంకయ్య ఆందోళన గమనించిన ఎస్.ఐ. ప్రభాకర్ జోక్యం చేసుకుని 'ఎందుకట్ల టెన్షన్ పడతవు. ఆలోచించు, ఏదో ఒక మార్గం దొరుకుతది' అన్నాడు.

అసలా గొత్తికోయల పోడు భూమి విషయంలో ఎందుకంత ఆందోళన పడుతున్నాడో సిరమప్పకు అంతు పట్టడం లేదు.

'అట్లంటే మేం గూడ ఎకరాలకు ఎకరాలు పోడు కట్టినం. పట్టాలిచ్చిన్రు. వాళ్ళకి ఇస్తరు. అంతేగా' అన్నాడు సిరమప్ప సింపుల్‌గా.

'ఏహే.. నీకు విషయం అర్థమవటం లేదు. మీరు లోకల్ ఆ గొత్తినా కొడుకులు నాన్‌లోకల్. పైగా వాళ్ళు చాలా డేంజర్' అంటూ దస్తీతో ముఖం తుడుచుకున్నాడు.

అంతలోనే వెంకయ్య తరఫున ఎస్.ఐ. జోక్యం చేసుకుని 'అది సరే సిరమప్పా, ఎక్కడ వాళ్లోవచ్చి ఇక్కడ పోడుకొడితే రేపు మీ పరిస్థితి ఏంటి? రేపు మీ పిల్లలకు భూమి వద్దా?' సిరమప్ప మెదడులో నాటుకునేలా మొదటి బాణాన్ని గురిచూసి వదిలాడు. అది బాగానే పనిచేసింది.

'అదీ నిజమే' అంటూ ఆలోచనలో పడ్డాడు.

'అందుకే మీ కొయ్యోళ్ళంతా కలిసి వాళ్ళని తన్నితరిమేయండి' అన్నాడు వెంకయ్య.

'ఏంది? అటూ ఇటూ తిప్పి మమ్మల్ని లాగుతున్నారేంది? ఏదైనా ఉంటే నువ్వు వాళ్ళు తేల్చుకోండి. మధ్యలో మమ్మల్ని ఆగం చెయ్యెద్దు' సిరమప్ప అసహనంగా అన్నాడు.

పరిస్థితి చేయిదాటి పోతుందని గ్రహించిన ఎస్.ఐ. మళ్ళీ జోక్యం చేసుకుని సిరమప్ప చెప్పిందే కరెక్టు. మధ్యలో వీళ్ళనెందుకు లాగటం?' అన్నాడు.

వెంకయ్య నోటి దురుసువల్ల తాను వచ్చిన పని పూర్తయ్యేలా లేదని ఎస్.ఐకి అర్థమైంది. ఐనా సరే వెంకయ్య ఆగేలాలేదు.

'సార్, ఆ గొత్తిబాదకాప్‌ల గురించి మీకు తెలీదు. అక్కడ అన్నలకు సపోర్టు చేస్తున్నరని సల్వాజుడుం వాళ్ళు తంతే, ఇక్కడకొచ్చారు ఇక్కడ కూడా అన్నలకు అన్నాలు పెడుతున్నరని టాక్. అసలు వాళ్ళ ప్రోద్బలంతోనే పోడు కొట్టారని తెలిసింది' వెంకయ్య పేల్చిన మాటల తూటా ఎస్.ఐకి తగలాల్సిన చోటే తగిలింది. వెంకయ్య ఆశించింది కూడా అదే. అసలు అన్నల గురించి చెప్పే ఎస్.ఐని ఇక్కడ దాకా తీసుకొచ్చాడు.

ఐతే వెంకయ్య మాత్రం ఆ అవకాశాన్ని ఎస్.ఐకి ఇవ్వకుండా ఉద్దేశ పూర్వకంగానే అడ్డదిడ్డంగా వాగుతున్నాడు. ఏదో ఒక విధంగా సిరమప్ప ద్వారా సమాచారం సంపాదించాలని ఎస్.ఐ చేస్తున్న ప్రయత్నాలన్నింటిని గండికొడుతున్నాడు. ఆ విషయం అర్థమౌతున్న కొద్దీ కోపం నషాళానికి అంటుతుంది. కానీ ఏమీ అనలేని పరిస్థితి. సిరమప్ప కూడా అంత ఈజీగా బుట్టలో పడేలా లేడు. పోనీ గొత్తికోయిల దగ్గరకే వెళ్ళాలంటే రిస్కుతో కూడినది.

ఎస్.ఐ. రాక వెనకు వెంకయ్య హస్తం ఉందని గ్రహించిన సిరమప్ప తన జాగ్రత్తలో తను ఉన్నాడు. అసలు ఉన్నారో లేరో తెలియని అన్నల విషయానన్ని తెలుసుకోటానికి తనను పావుగా వాడుకోవాలని చేస్తున్నారనే విషయం బాగా అర్థమైంది. గొత్తికోయల్ని తరిమెయ్యడానికి వెంకయ్య అన్నల పేరుతో ఎస్.ఐని ముగ్గులోకి లాగితే, ఆయన సిరమప్పను లైన్లో పెట్టాలని చూస్తున్నాడు. మొత్తం మీద చేతికి మట్టి అంటకుండా కోయల చేతనే గొత్తికోయల పీడ వదలించుకోవాలని వాళ్ళప్లాన్. అందుకే సిరమప్ప తన జాగ్రత్తలో తాను ఉన్నాడు.

'సిరమప్పా! ఈ వెంకయ్య చెపుతున్నట్లుగా వాళ్ళకు అన్నలతో సంబంధం ఉందా?' ఎస్.ఐ సూటిగా అడిగేశాడు.

'ఏవో సార్. నాకు తెలియదు. ఆయన్నే అడగండి! అంటూ బంతిని వెంకయ్య మీదకు నెట్టాడు. సిరమప్పను డీల్ చెయ్యటం అంత ఈజీ కాదని ఎస్.ఐకి అర్థమైంది. చేతికి మట్టి అంటకుండా, అన్నల పేరుతో పోలీసుల చేతనే గొత్తికోయల గుడిసెలు ఖాళీ చేయించాలనీ వెంకయ్య పథకం వేశాడనేది ఎస్.ఐకి అర్థమైంది.

ఒకవేళ గొత్తికోయల్ని తరిమెయ్యకపోతే ఆ ప్రాంతం అన్నల అడ్డాగా మారినా మారొచ్చు అసలు ఇప్పటికి ఇప్పుడు వాళ్ళను ఖాళీ చేయించటం చిటికెలో పని కానీ, విషయం బైటికి పొక్కితే పౌర హక్కుల వాళ్ళతో తట్టుకోటం కష్టం. ఆలోచిస్తున్నకొద్దీ ఎస్.ఐ బుర్ర వేడెక్కి పోతున్నది. అసలు ఏ గోలా లేకుండా ఈ తిక్కలనాకొడుకు వెంకయ్యనే పావుగా వాడుకుని గొత్తి కోయలకు చెక్ పెడితే?!

'ఎస్!.. ఇదే కరెక్ట్, ప్లాన్ రెడీ' ఆ మరుక్షణమే లేచి నిల్చుని 'ఏయ్ వెంకయ్య పదపోదాం' అన్నాడు.

> "అడ్డుపడిన పాపానికి గుండెలో తూటాలు దిగి విలవిలా తన్నుకు ప్రాణాలొదిలిన తన పెద్దకొడుకు".

'అదికాదు సార్.. మనపని..' అంటుండగా గుడ్లురుముతూ.. 'నోరుమూసుకుని పద' అంటూ బైక్‌తీసి రోడ్డు మీదికి వచ్చాడు. పెద్ద ఆవుల గుంపు ఆ గొత్తికోయలు ఉంటున్న గుట్టల వైపు మేతకు వెళ్ళటం కనిపించింది. ఊరు దాటాకా హఠాత్తుగా బైక్ ఆపి 'వెంకయ్యా' గొత్తికోయల్ని తరిమెయ్యాలి. అంతేనా?'' అన్నాడు ఎస్.ఐ.

'అంతే సార్'

'ఐతే నేను చెప్పినట్టు చెయ్. మూడో కంటికి తెలియకూడదు. తేడా వచ్చిందో' అన్నాడు సీరియస్‌గా..

మడకం వారి గుంపంతా సిరమప్ప ఇంటి దగ్గరే ఉంది. అందరి ముఖాల్లోను ఆందోళన, అడవికి మేతకు వెళ్ళిని ఆవులు ఒక్కొక్కటిగా మాయమవుతున్నాయి. నెల రోజుల్లో పది ఆవులు కనిపించకుండా పోయాయి. 'అసలు ఏమౌతున్నట్టు?' అందర్నీ వేధిస్తున్న ప్రశ్న ఇది. అక్కడకు వచ్చిన వాళ్ళంతా రకరకాలుగా మాట్లాడుతున్నారు.

ఆవులను మేతకు తీసుకెళ్ళి వాళ్ళను సిరమప్ప దగ్గరికి పిలిచి 'అడవిలో కొత్త మనుషులు కనిపిస్తున్నారా?'

'లేదు'

'పోనీ పులి జాడలు కనిపించాయా?'

'లేదు'

రేపు పొద్దున్నే అడవికి పోవాల. మొత్తం గాలించాల. తయారుగా ఉండండి' అన్నాడు సిరమప్ప.

గుంపువాళ్ళంతా అడవిలోని ప్రతి చోటును గాలిస్తున్నారు. మధ్యాహ్నం వరకు వెతుకుతూనే ఉన్నారు. ఎక్కడా ఆనవాళ్లు దొరకటం లేదు. చివరి ప్రయత్నంగా గొత్తికోయలు సాగు చేసిన నాలుగు గుట్టల చుట్టూ గాలిస్తున్నారు. పోడుభూమికి పడమటివైపు ప్రాంతం ఒక్కటే మిగిలింది. అక్కడ కొండగడ్డి దట్టంగా పెరిగింది. అక్కడ నిలబడి చూస్తే గొత్తికోయల గుడిసెలు కనిపిస్తున్నాయి. కొండగడ్డిని తొక్కుకుంటూ నడుస్తున్న సిరమప్పకు ఒళ్ళు జలదరించే దృశ్యం కనిపించింది. అక్కడ తెల్లటి ఎముకలు కుప్పగా పడి ఉన్నాయి.

మిగతావాళ్ళు అక్కడ కనిపించిన ఎముకల్ని చూసి నిశ్చేష్టులయ్యారు. 'ఎవరి పని ఇది?' సిరమప్ప నోటి నుండి మరోమాట రాలేదు.

'ఇది ఆ గొత్తికోయల పనే.. వాళ్ళే ఆవుల్ని తినేది' అంటూ ఊగిపోతున్నారు. చేతికి ఏది దొరికితే అది తీసుకుని గొత్తికోయల గుడిసెలవైపు పరిగెత్తుతున్నారు. వాళ్ళను ఆపకపోతే ఏం జరుగుతుందో తెలుసు. ఐనా సరే సిరమప్ప ఆ ఉపద్రవాన్ని ముందే ఊహించినట్టుగా నిల్చుండి పోయాడు. అన్నీ అనుకున్నట్టుగానే జరుగుతు న్నాయి. జరగాలి! జరిగితీరాలి!!

అలా జరిగితే ఆ నాలుగు కొండల మధ్య బంగారంలా మెరుస్తున్న పాతిక ఎకరాల పోడు భూమి తనకు దక్కుతుందని ఫారెస్టర్ వెంకయ్య చెప్పిన మాటలు పదే పదే గుర్తొస్తున్నాయి. అసలా ఆవుల్ని చంపింది గొత్తికోయలు కాదని సిర మప్పకు తెలుసు. ఫారెస్టరే వాటిని చంపించాడని తెలుసు. అంతా ఒక పథకం జరిగిందని పాతిక ఎకరాల ఎరవేసి తననూ లాగారని తన ఆత్మకు తెలుసు.

సిరమప్ప ఒకప్పటి సిరమప్పలా లేడు.

అతని ముఖంలో ఎవరెవరో కనిపిస్తున్నారు.

ఇప్పుడు సిరమప్ప వెంకయ్యలా ఉన్నాడు.

గోవధ పథకాన్ని రూపొందించి వెంకయ్య ద్వారా అమలు పరిచిన ఎస్.ఐ ప్రభాకర్‌లా

కొత్త రూపం ఎత్తిన గిరిజనేతరుడిలాగా ఉన్నాడు.

ఒక జాతిని ఇంకో జాతిమీదికి ఉసిగొల్పిన సల్వాజుడుంలా ఉన్నాడు. అక్కడ దూరంగా గుడిసెలు తగలబడుతూ ఎర్రని మంటలు. ఆ మంటల్ని చూస్తూ దాదా మొదలు నరికిన చెట్టులా కూలిపోయాడు. మిగతా గొత్తికోయలు నెత్తురోడు తున్న శరీరాలతో చెట్టుకొకరు పుట్టకొకరు పరిగెత్తుతున్నారు. పాతిక ఎకరాల ఆసామి మడకం సిరమప్ప. చిద్విలాసంగా నవ్వుతున్నాడు.

(జ్వలిత సంపాదకత్వంలో వెలువడిన "ఖమ్మం కథలు" నుండి...)

మట్టి మనిషి..!

మట్టితోనే అనుబంధం
పైరుతోనే సదా ప్రేమ బంధం
పంటలతోనేమట్టితోనే రుణాను బంధం
ప్రకృతి కాంత పగబట్టినా
దిగుబడులు దగా చేసినా
వరి చేలు వోలె వంగి పోక
మొక్కజొన్న చేలు భంగిమట్టితోనే నిలిచి
మొక్క వోని దీక్ష లాగ వుండీ
నేల తల్లిని నమ్ముకుంటూ
హలాన్ని వీడని అన్న దాత..!
బంజరు నేలలు, చవుడు భూములలో
కందలను కరిగించి చెమటలను చిందించి
సారవంతమైన నేలలుగా మారుస్తాడు
పసిడి పంటలను పుష్కలంగా పండిస్తాడు
ఎరువుల ధరల మూటలు భారమైనా
పెట్టుబడుల బరువులు భారీగా పెరిగినా
గోనే సంచులను దళారీ చుంచులు కొరికినా
మౌన మునిలా చేను వంక చూస్తూ
గట్టుమీద దిష్టిబొమ్మ లా వుంటాడు..!
వ్యవసాయంలో ఎవరి సాయం లేకుండా
ఎవరి కోసం ఎదురు చూడకుండా
కుల మతాలు,తరతమ భేదాలు లేక
అందరికీ కడుపు నిండా అన్నం పెట్టేందుకు
ప్రతి ఏటా ఏరువాకకు సిద్ధమౌతుంటాడు
ఈ మట్టి మనిషి !
గట్టుమీద తిరిగే స్వయంకృషి...!

–జి.సూర్యనారాయణ,
6281725659.

వానంటే ఇష్టం!

ఆకాశం చినుకులు రాల్చింది
మనసు మెల్లగా గాలివైపు మళ్ళింది
అది మోసుకచ్చిన మట్టివాసన
అతన్ని కిటికి వైపు మరల్చాయి.
నాలుగు గోడల మధ్య నలుగుతు
షుష్టించిన శరీరంను దీనంగా చూసుకున్నాడు
ఎన్నిసార్లు గొడుగులేకుండా
ఈ వర్షంలో తడిసిన కాగితం ముద్దయ్యాడో.
అడవి – ఈ నేల – ఊరు
పచ్చగుండాలని కలలు గన్నాడు
నిన్నేసిన విత్తనం
రేపటి వటవృక్షమై నిలుస్తుందనుకున్నాడు
అదిగో...
పల్లెలచుట్టు వెంచర్లు పాతుకుపోతుంటే
వ్యవసాయం అంతరిస్తున్నదని
కొట్టంలో నాగలి వైపు నిస్తేజంగా చూస్తున్నాడు
కన్నీళ్ళు వర్షంలానే రాలుతున్నాయి
అతనింకేదో చేయాలని పరితపిస్తునే వున్నాడు
రైతుకదా ! అతనంతే
ప్రాణమున్నంత వరకు ఈ మట్టితోనే బంధం
అతనికి ఈ వానంటే ఇష్టం!
ఈ ప్రకృతికి పచ్చని పోతచీర నేయడమంటే
ఇంకా ఇంకా ఇష్టం
నలుగురికి
అన్నం పెట్టడమంటేనే ఇష్టం!

–వజ్జీరు ప్రదీప్
9989562991

జగతిని శాసించే ధనం

ధనము సృష్టించిన మనిషి ధనము కోరి
ధనము చుట్టును తిరుగుచు దాసుడాయె
ధనము లేని యెడల నేరు దరికి రారు
బంధు వర్గము దూరము బంధ మిలను!!

డబ్బుకొరకు గాను గబ్బు పనులు చేయు
ఎంతయున్న కాని అంత ఆశ
అన్నదమ్ములైన అక్కసెల్లెన్దును
పెరుగు నెంత ప్రేమ పైన చూసి!!

భార్య భర్తలకును ప్రముఖమై సాగును
పచ్చనోటు లేక పగలు కలుగు
సకల జగతి నెపుడు శాసించు ధనమురా
ఆక్రమించ జనము అందు చిక్కె!!.

చిక్కులెన్నొ వచ్చు చిక్కి శల్యమగును
చిత్తడౌను బతుకు చిల్లి పడును
రాజ్యములును పోవు రమణికి కోపము
స్నేహబంధమైన చెడును తుదకు!!.

విత్తము లేకయున్న చిత్తము నిలువక
అలుపుసొలువు లేక ఆదమరచి
ఆటుపోటులన్ని అవలీలగ భరించి
కోట్లు కూడబెట్టు
కూడు తినక!

–డా.చీదెళ్ళ సీతాలక్ష్మి
9490367383

మేధ్చల్–మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 1222వ రోజు 'బడ్జెట్' అనే అంశంపై పలువురుకవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. 'బడ్జెట్' అనే అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా...

మేధ్చల్–మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సవ మాహం
అడ్మిన్ & ఏకాంశ కవిత్వ నిర్వహణ:
–దా॥రాయారావు సూర్యప్రకాశ్‌రావు,
9441046839

లెక్కల పద్దు

జమా ఖర్చులు
వచ్చే ఆదాయం
ఖర్చుల పట్టీలు
విభజన లెక్కలు
తెలిపే పట్టిక!!.
ఇంటి లెక్కలు
గ్రామం రాష్ట్రం దేశం
అంతా ఉంది లెక్కతోనే
ప్రణాళికతో ప్రయాణం
తేలాలి పద్దుల చిట్టా
ముందు చూపుంటేనే కదా
సంసారం!!.
అప్పులు తెచ్చేది
చక్క దిద్దేది
దేనికి ఎంత పెట్టాలో
ఏది ముందు ఏది వెనకో
దస్త్రం విప్పాలి
తగ్గట్టు నడవాలి
అయినా ఎంత చెట్టుకు
అంత గాలి!!.
స్తోమత బట్టి జమాఖర్చులు
లేకుంటే తిప్పలు
సంవత్సరానికి ఒకసారి
ఆర్థిక మంత్రి బడ్జెట్
రాష్ట్రాల వాటా
చేస్తారు వేట
దేనికెంతో లెక్కలు.
దేశ ప్రగతికి బాసట
ఇస్తుంది ఊరట
బండి నడపాలంటే
అప్పు సొప్పు
చేయకండి ఏ తప్పు
ముంచకండి కొంపలు
ఆనందంగా ఉండాలి అందరూ!!.

–దా.చీదెళ్ళ సీతాలక్ష్మి

ఆర్థిక ప్రణాళిక

బడ్జెట్
ఆదాయ వ్యయాల ప్రణాళిక
నిర్దిష్ట కాల ఆర్థిక నివేదిక
దేశానికే కాదు పరిమితం
రాష్ట్రానికి
కుటుంబానికీ అన్వయం.
సగటు జీవికుంటుందో
నెలసరి ఆదాయం
ఆదాయవ్యయాలను చేసి
సమన్వయం
పొదుపు, అదుపుల
నియంత్రణా రచనం
చేసుకునే పట్టికకే
బడ్జెటన్న నామకరణం
ప్రతింటి యజమానిది
ఎరిగిన వ్యవహారం.
అదుపులో ఉండాలంటే వ్యయం
తెలియాలంటే పొదుపు మంత్రం
ఎత్తుపల్లాలు లేక సాగాలంటే
సంసారం
బడ్జెటుతోనే సాధ్యమయ్యే విషయం
దేశ బడ్జెట్కిదే సూత్రం అన్వయం
క్లిష్టమే బడ్జెట్ల ప్రతిపాదనం
అన్ని వర్గాలను సంతోష పెట్టడం
దేశ పురోగతికీ వేసి పెద్ద పీఠం
వార్షిక బడ్జెటు రచించడం
కాదంత ఆషామాషీ వ్యవహారం
కత్తి మీద సాముతో సమానం.
సామాన్యుని శ్రేయస్సే పరమార్థం
ప్రతి దేశ బడ్జెటుకదే మూలాధారం.

– జె.వి.కుమార్ చేపూరి

ఇదో ఎత్తు!

నిర్మలమ్మ
నిరాడంబరంగా ఏడోసారి
బడ్జెట్ ఏనుగు అంబారీ పై
ఎక్కువ తక్కువైతే పాపం
ఆడకూతురు తెలుగు కోడలు
అని నోరెత్తరని
అదో ఎత్తు
పాచికలు కదిపే కేంద్ర రాష్ట్రాలు
ఆపై ఒకర్ని ఒకరు
దుమ్మెత్తి పోసుకుంటూ
కేంద్రం పై దుమారం
రాష్ట్రాలపై "ఏందీ నీ యవ్వారం?!"
పొట్టేళ్ల మధ్య మేకపిల్లలు
సామాన్య జీవులు
మూలిగే నక్క పై తాటిపండు
జనాలకి మిగిలేది
ఆకలిమంటలు
చెమట రక్తపుధారలు.
కోట్లకు కోట్లు పెళ్లి సంబరాలకు
ఎందుకు వేయరు పన్ను?
ఓట్లు నోట్లు సీట్లు పార్టీలకు
జనాలకి ఎవరొచ్చినా అగచాట్లు.
గద్దె దిగిన బడాబాబుల
విల్లాలు
పైకి కన్పడని గోల్ మాల్
గప్ చిప్ లకు
లంచగొండుల తిమింగలాలు
ఆస్తులు ఊడలాగితే
వాటిపై
అందరికీ తెలిసేలా పన్నులేస్తే.
మంత్రులు సభ్యుల జీతాలు
కరువు భత్యాలు
తొలగించి సౌకర్యాలు
జీవితాంతం ఉచితాలు!!??
నోరెత్తలేని పిచ్చి జనాలు.
ప్రతిపక్షం లో ఉన్నా
లోపాయికారీ భాయ్ భాయ్
జనాల కంట్లో కారం
నోట్లో దుమ్మాయ్
అన్ని వాతలు వెతలు
మధ్య దిగువ తరగతికే
అర్హత ఉన్నా అందని ఫలాలు.
బడాబాబుల జేబులు నొక్కి
డొక్కలెండిన రైతుకి
చేయూత నివ్వకుంటే
తిండి లేక
అధోగతి.
అందని ద్రాక్ష
సామాన్యుడి కలలు
అవుతుంది
బ్రెయిన్ డ్రెయిన్
మత్తులో సుఖమని
తాగేరు వైన్!!?.

–ఎ.రాజ్యశ్రీ

ఆదాయ వ్యయ పట్టిక

ఇంటి బడ్జెట్
దేశ బడ్జెట్
నెలకోసారి ఇంటి బడ్జెట్
ఏడాది కోసారి దేశ బడ్జెట్
ఎంతో మంది ఎదురు చూపులు
దేశ బడ్జెట్ కోసం
వంటింటి వస్తువుల ధరలు
తగ్గుతాయో మోనని
ఇల్లాలి ఆశలు
ఇన్కమ్ టాక్స్ లో
ఎంత రిబేట్ ఇస్తారోనని
వేతనజీవి
ప్రకృతి కరుణతో పాటు
ప్రభుత్వ కరుణ కోసం
ంతన్న చూపులు
ఈ సారి బడ్జెట్లో బాలికల విద్య
స్త్రీల ఉపాధికి పెద్దపీట
బంగారం రేటు తగ్గించి
మగువల మోములు
మెరిపించిన బడ్జెట్
ఇళ్ళు లేని నిరు పేదలకి
ఇల్లు దక్కేలా ప్రణాళికలు
నిరుద్యోగ యువతకి
నైపుణ్యాలు పెంచి
ఉపాధి కల్పనకి కార్య క్రమాలు
భాగ్య నగరానికి
బడ్జెట్లో దొరకని భాగ్యం
హల దారికి సిరి ధార
పల్లెల్లో మౌలిక వసతులు
మెరుగు పరిచే దిశగా
కేటాయింపులు.

–మోటూరి శాంతకుమారి

కాలం చాలా గొప్పది

భారీ లెక్కలు
బతుకు తెరువు
ప్రభుత్వ పరంగా ప్రణాళికలు
అనుభవమే
తెలియజెప్తుంది సర్వం.
ఫలితాలు
పరిహారాలు
పరిహాసాలు
కలకంఠి కన్నీళ్ళు
ఏదేమైనా ఆంధ్రాకీ వడ్డన
అద్భుతం
ఆనందదాయకం.
కష్టాల సాగరంలో
మునిగిన ఆంధ్రావని కి
ఓదార్పు చేయూత
పట్టిక అద్భుత వరాల సరళిలో
పరిగెడుతోంది పట్ట పగ్గాలు లేక.
అందరూ ఆనందాల్లో
అందరి బాగు
దేశం బాగు కదా
సర్వేజనా సుఖినోభవంతు
తృప్తిగా శ్వాస తీసుకుంటున్నారు.
ఇందులో చిక్కుకునేది
ఇటు గొప్పకి
అటు బీదకి
మధ్య గబ్బిలాలు
బతుకు వీరికి
ఏ

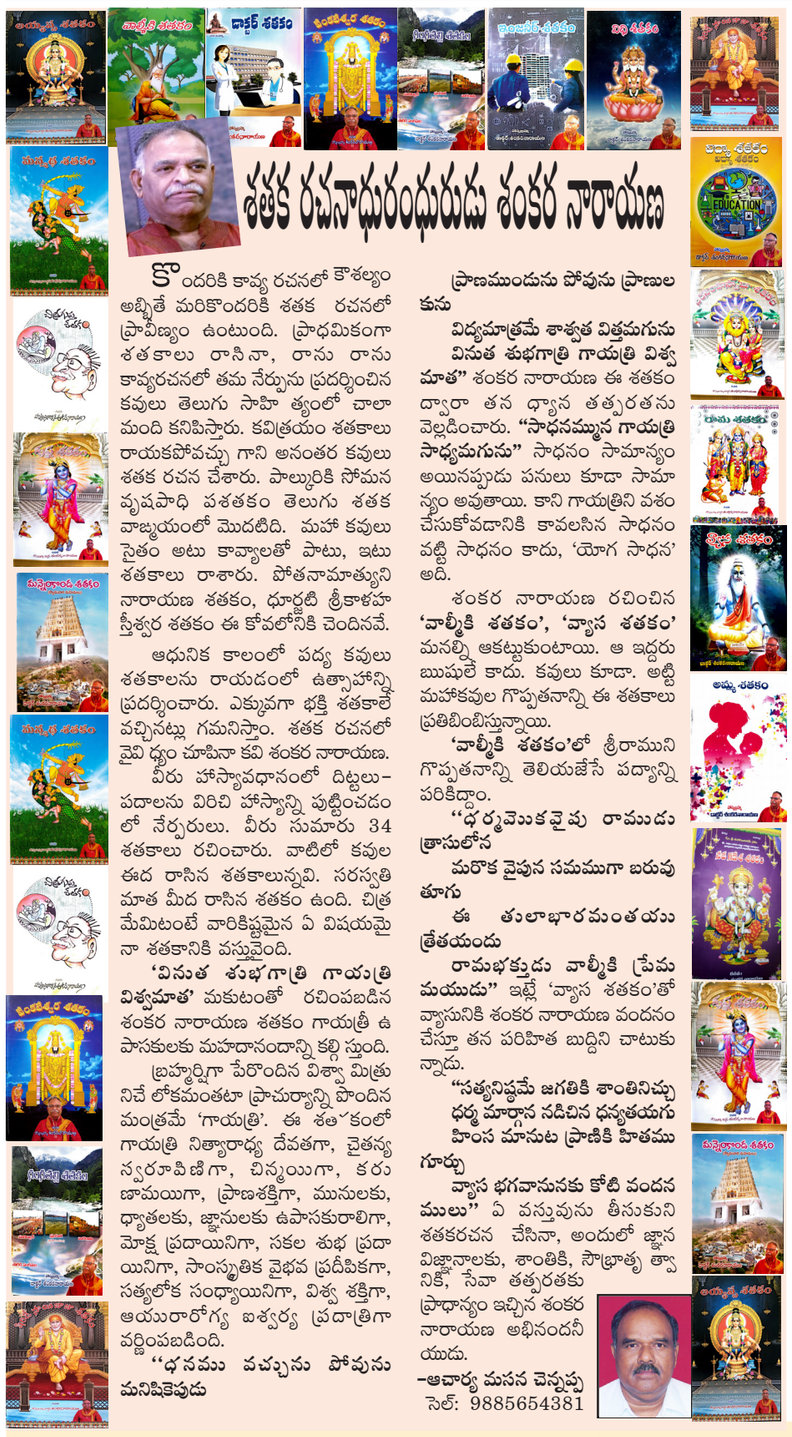

శతక రచనాధురంధురుడు శంకర నారాయణ

కొందరికి కావ్య రచనలో కౌశల్యం అబ్బితే మరికొందరికి శతక రచనలో ప్రావీణ్యం ఉంటుంది. ప్రాథమికంగా శతకాలు రానివీ, రాసు రాసు కావ్యరచనలో తమ నేర్పును ప్రదర్శించిన కవులు తెలుగు సాహిత్యంలో చాలా మంది కనిపిస్తారు. కవిత్రయం శతకాలు రాయకపోవచ్చు గాని అనంతర కవులు శతక రచన చేశారు. పాల్కురికి సోమన వృషధిపాధి పశతకం తెలుగు శతక వాఙ్మయంలో మొదటిది. మహా కవులు సైతం అటు కావ్యాలతో పాటు, ఇటు శతకాలు రాశారు. పోతనామాత్యుని నారాయణ శతకం, ధూర్జటి శ్రీకాళహస్తీశ్వర శతకం ఈ కోవలోనికి చెందినవే.

ఆధునిక కాలంలో పద్య కవులు శతకాలను రాయడంలో ఉత్సాహాన్ని ప్రదర్శించారు. ఎక్కువగా భక్తి శతకాలే వచ్చినట్లు గమనిస్తాం. శతక రచనలో వైవిధ్యం చూపినా కవి శంకర నారాయణ.

వీరు హాస్యావధానంలో దిట్టలు- పదాలను విరిచి హాస్యాన్ని పుట్టించడంలో నేర్పరులు. వీరు సుమారు 34 శతకాలు రచించారు. వాటిలో కవుల ఈద రాసిన శతకాలున్నవి. సరస్వతి మాత మీద రాసిన శతకం ఉంది. చిత్ర మేమిటంటే వారికిష్టమైన ఏ విషయమైనా శతకానికి వస్తువైంది.

'వినుత శుభగాత్రి గాయత్రి విశ్వమాత' మకుటంతో రచింపబడిన శంకర నారాయణ శతకం గాయత్రీ ఉపాసకులకు మహదానందాన్ని కల్గిస్తుంది.

బ్రహ్మర్షిగా పేరొందిన విశ్వామిత్రుడు నిచే లోకమంతటా ప్రాచుర్యాన్ని పొందిన మంత్రమే 'గాయత్రి'. ఈ శతకంలో గాయత్రి నిత్యారాధ్య దేవతగా, చైతన్య స్వరూపిణిగా, చిన్మయిగా, కరుణామయిగా, ప్రాణశక్తిగా, మునులకు, ధ్యాతలకు, జ్ఞానులకు ఉపాసకురాలిగా, మోక్ష ప్రదాయినిగా, సకల శుభ ప్రదాయినిగా, సాంస్కృతిక వైభవ ప్రదీపికగా, సత్యలోక సంధ్యాయినిగా, విశ్వ శక్తిగా, ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్య ప్రదాత్రిగా వర్ణింపబడింది.

''ధనము వచ్చును పోవును మనిషికెపుడు
ప్రాణముండును పోవును ప్రాణులకును
విద్యమాత్రమే శాశ్వత విత్తమగును
వినుత శుభగాత్రి గాయత్రి విశ్వమాత" శంకర నారాయణ ఈ శతకం ద్వారా తన ధ్యాన తత్పరతను వెల్లడించారు. **"సాధనమ్మున గాయత్రి సాధ్యమగును"** సాధనం సామాన్యం అయినప్పుడు పనులు కూడా సామాన్యం అవుతాయి. కాని గాయత్రిని వశం చేసుకోవడానికి కావలసిన సాధనం వట్టి సాధనం కాదు, 'యోగ సాధన' అది.

శంకర నారాయణ రచించిన **'వాల్మీకి శతకం', 'వ్యాస శతకం'** మనల్ని ఆకట్టుకుంటాయి. ఆ ఇద్దరు ఋషులే కాదు. కవులు కూడా. అట్టి మహాకవుల గొప్పతనాన్ని ఈ శతకాలు ప్రతిబింబిస్తున్నాయి.

'వాల్మీకి శతకం'లో శ్రీరాముని గొప్పతనాన్ని తెలియజేసే పద్యాన్ని పరికిద్దాం.

''ధర్మమొకవైపు రాముడు త్రాసులోన
మరొక వైపున సమముగా బరువు తూగు
ఈ తులాభారమంతయు త్రేతయందు
రామభక్తుడు వాల్మీకి ప్రేమమయుడు" ఇట్లే 'వ్యాస శతకం'తో వ్యాసునికి శంకర నారాయణ వందనం చేస్తూ తన పరిహిత బుద్ధిని చాటుకున్నాడు.

"సత్యనిష్ఠమే జగతికి శాంతినిచ్చు
ధర్మ మార్గాన నడిచిన ధన్యతయగు
హింస మానుట ప్రాణికి హితము గూర్చు
వ్యాస భగవానునకు కోటి వందనములు" ఏ వస్తువును తీసుకుని శతకరచన చేసినా, అందులో జ్ఞాన విజ్ఞానాలకు, శాంతికి, సౌభ్రాతృత్వానికి, సేవా తత్పరతకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చిన శంకర నారాయణ అభినందనీయుడు.

-ఆచార్య మసన చెన్నప్ప
సెల్: 9885654381

ఈదమ్మ కథ

కథ

మన తెలంగాణ సంస్కృతిలో గ్రామ దేవతల ఆరాధనకు ఆషాఢమాసం అత్యంత పవిత్రమైనది. పోచమ్మ,ఎల్లమ్మ, మైసమ్మ, మాంకాళమ్మ, ఈదమ్మ వంటి శక్తి రూపాలకు ప్రతి ఏటా బోనాల పండుగలు నిర్వహిస్తూ ఆరాధించడం పరిపాటి. ఈ క్రమంలో ఈదమ్మ గ్రామ దేవతకు సంబంధించిన విశేషాంశాలను తెలియజేసే ప్రయత్నమిది.

ఈదమ్మ చరిత్రను ఇతి పురాణం గాను, రామాయణం కంటే పురాతనమైనది గాను చెబుతారు. ఈదమ్మను గ్రామ దేవతగా ఆరాధిస్తారు. గ్రామదేవతల ఆవిర్భావానికి జానపద విశ్వాసమే కారణం. గ్రామ రక్షణ కొరకు గ్రామదేవతల్ని నిలుపుకుంటారు. మాతృస్వామ్య వ్యవస్థ బలంగా ఉన్న కాలం నుండే గ్రామ దేవతారాధన ప్రారంభమైంది. ఈదమ్మను గూర్చి జానపదులలో పలు కథనాలు ప్రచారంలో ఉన్నాయి. వాటిలో..

మాంధాత అనే రాజు స్త్రీ అల్పమైనదనీ తాను స్త్రీ గర్భమున జన్మించననీ అహంకరించి తండ్రి కడుపు చీల్చుకొని పుడతాడట. అటు తర్వాత కూడా ఈదమ్మ (విధి) అధికారాన్ని అంగీకరించక ఆమెతో తలపడతాడట. తత్ఫలితంగా అష్టకష్టాలు అనుభవిస్తాడనేది ఒక కథనం. లింగ వివక్షతకు తార్కాణంగా ఈ కథ ప్రచారంలో ఉంది.

అలాగే మరో కథనం.. ఈదు అనగా ఈత చెట్టు. దీన్ని సంస్కృతంలో హింతాలం అంటారు. చాలావరకు శూద్రులే ఈదమ్మను పూజిస్తారు. వారు ఈ దేవత పేరును కూడా పెట్టుకోవడం కనిపిస్తుంది. ఈ దేవతకు ఒక ఆకారం అంటూ లేదు. ఒక బండరాయిని ఈదమ్మగా కొలుస్తారు. జానపదులు ఈమెను అగ్ని ప్రమాదాల నుండి రక్షించే తల్లిగా కూడా భావిస్తారు.

చాకలి వారు ఎక్కువగా పూజించే గ్రామ దేవత ఇదెమ్మ. ఈమె విధిని నిర్ణయించే అమ్మ కాబట్టి విదెమ్మ, ఇదమ్మ, ఈదమ్మ అయిందని జానపదుల వ్యవహారం. ఒకే దేవత ఇదమ్మ, ఈదమ్మ అని రెండు పేర్లతో పూజింపబడుతుంది. అయితే ఈ పేర్లను బట్టి మరొక కథనం ప్రచారంలో ఉంది. చాకలి వారి చాకిరేవు వద్ద ఉండే దేవత ఇదెమ్మ అదెలాగంటే చాకలి మూటలోని బట్టలను చాకలి వారు 'ఇది ఎవరి బట్ట' అని తలుచుకోగానే ఫలానా వారిదని స్ఫురణకు తెచ్చే తల్లి 'ఇదమ్మ'. అదేవిధంగా గౌడ కులస్తులు పూజించే దేవత ఈదమ్మ అనగా (ఈదు+అమ్మ) ఈత చెట్లను రక్షించి, కల్లు వ్యాపారం చక్కగా సాగాలని ఈదమ్మను కొలుస్తారు అనేది మరో కథనం.

మడేల్ పురాణంలో ఈదమ్మ ప్రసక్తి కనిపిస్తుంది మడేలు పుట్టుక గూర్చి పలు కథనాలు ఉన్నాయి. మడేల్ పురాణం రజక (చాకలి)కులపురాణం. రజక కులం మూలపురుషుడు మడేలు. శివుని ఆజ్ఞతో వీరభద్రుడు దక్షయజ్ఞాన్ని ధ్వంసం చేసే సమయంలో వీరభద్రుని శరీరం నుండి రెండు చెమట బిందువులు రాలుతాయి. వాటి నుండి మడేలు మాచయ్యలు పుట్టారనేదొక కథనం కాగా..

దక్షయజ్ఞాన్ని ధ్వంసం చేసే సమయంలో వీరభద్రుడు కోటకు కాపలాగా ఉన్న శక్తితో యుద్ధం చేసి ఓడిస్తాడు. అప్పుడు ఆశక్తి వీరభద్రునితో తనను వదిలిపెట్టు అంటూ రాబోయే జన్మలో నీవు మడేలయ్యగా అవతారం ఎత్తుతావు. అప్పుడు నీ మరానికి కాపలాగా నీ గుడి ముందు నేను ఉంటాను. అని ఆశక్తి వేడుకుంటుంది. అప్పుడు వీరభద్రుడు ఆశక్తిని వదిలిపెడతాడు. ఇది 'ఇదమ్మ' పురాణం. ఆమాట ప్రకారంగా మడేలయ్య గుడి ముందు 'ఇదమ్మ' తప్పనిసరిగా ఉంటుంది. మడేలయ్యకు కాపలాగానే కాకుండా, చాకిరేవులోని బట్టలు గాలికి కొట్టుకు పోకుండా ఈ శక్తి కాపాడుతుందని వారి నమ్మకం.

చాకలి వారు 'ఇదమ్మ' పండుగను ప్రతి ఐదు సంవత్సరాలకు ఒకసారి చేస్తారు. పండగ రోజు సర్వకుల భిక్షకులైన బుడిగె జంగాలు ఈదమ్మ కథను గ్రామాల్లో చెబుతుంటారు. ఈ కథలో 'ఇదమ్మ'కు మాంధాతకు జరిగిన యుద్ధం గురించి చెబుతారు.

చాకలి వారు ఏ వృత్తిని మొదలుపెట్టినా వృత్తి (విధి) నిర్వహణలో సహకరించేది 'ఇదమ్మ' నే అని భావించి వారు శ్రద్ధతో ఈ దేవతను పూజిస్తారు. శివరాత్రి రోజు ఉపవాసం ఉండి ఈ దేవతకు బోనం ఎత్తడం కూడా కొన్ని ప్రాంతాల్లో కనిపిస్తుంది.

శైవమత ప్రాధాన్యం గల మడేలు కథ శక్తి దేవత వర్ణనతో మొదలుకావడం వలన స్త్రీ పురుషులు ఇద్దరూ శ్రామిక వర్గంలో సమానమని తెలుస్తుంది. అంతేకాకుండా శైవులు తమ మతంలో కాయికం అనగా కులవృత్తులకే ఎక్కువ ప్రాధాన్యతను ఇచ్చినట్లు తెలుస్తుంది.

"ఇలవృత్తులెన్ని ఉన్నను కులవృత్తికి సాటి రావు గువ్వల చెన్న" అనే మాట అక్షర సత్యమని నిరూపించడంలో ఈదమ్మ కథ దృష్టాంతంగా నిలుస్తుంది.

జానపదుల వేడుకలు మన జాతి సాంస్కృతిక వారసత్వాన్ని తర్వాతి తరాలకు అందించడంలో ప్రధాన భూమిక వహిస్తాయి.

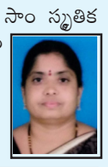

-డా॥ సమిలకొండ సునీత
9908468171

కోతుల ఆందోళన

కథ

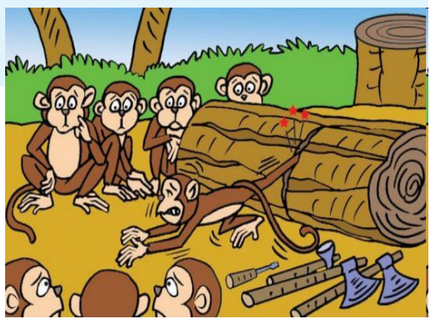

అది వేసవికాలం. నరసింహపురం గ్రామంలో శరభయ్య అనే ఒక ఆసామి ఉండేవాడు. అతడు ఒక మామిడి తోటకు యజమాని . ఆ సంవత్సరం అతని మామిడి తోట విరగకాసింది. ఆ మామిడి తోట వల్ల అతడు గతంలో కూడా ఎన్నో లాభాలు గడించాడు . కానీ ప్రస్తుతం ఆ గ్రామంలో కోతుల బెడద తయారయింది. ఆ ఊరిలో గల మామిడి తోటలలో ఆ సంవత్సరం ఒక్క కాయ కూడా కాయలేదు . అందువల్ల శరభయ్య తోటకే ఆ కోతులు వచ్చి దొంగతనాన ఆ పండ్లు తినసాగాయి. శరభయ్య తన తోటకూ ఒక కంచె కూడా ఏర్పాటు చేశాడు. అయినా ఆ కోతులు ఆ కంచెపై ఎగిరి దూకి ఆ మామిడి కొమ్మలను అందుకున్నాయి. తరువాత అవి ఒక చెట్టు పైనుండి మరో చెట్టు పైకి దూకుతూ ఆ కాయలను,పండ్లను తినసాగాయి . శరభయ్య ఇలా కాదని ఆ చెట్టు పైన ఒక వలను పరిచాడు. దురదృష్టవశాత్తు ఒక బుజ్జి కోతి ఆ వలలో చిక్కింది. శరభయ్య ఆ కోతిని వలలో బంధించాడు. కానీ అతనికి దానిని ఏమి చేయాలో తోచలేదు.

ఇంతలో కోతుల గుంపు హఠాత్తుగా వచ్చి ఈ కోతి కొరకై ఆందోళన చేయసాగాయి. అవి గట్టిగా అరవసాగాయి. అప్పుడు అక్కడికి వచ్చిన దానయ్య అనే పెద్దమనిషి శరభయ్యతో " ఓ శరభయ్యా! ఆ కోతిని వదిలిపెట్టు . ఆ కోతులన్నీ దాని కొరకై ఆందోళన చేస్తున్నాయి . నీవు దానిని వదిలిపెడితే అవి అన్నీ వెళ్లిపోతాయి "అని అన్నాడు. అప్పుడు శరభయ్య " ఇవన్నీ నా మామిడి తోటలోని కాయలు, పండ్లను తిని నాకు తీవ్ర నష్టాన్ని కలిగిస్తున్నాయి. అందువల్ల దీనిని నేను వదలి పెట్టను "అని అన్నాడు . అప్పుడు దానయ్య నవ్వి " పిచ్చి శరభయ్యా ! అసలు ఈ తోట ఎవరిది అనుకున్నావు. ఆ కోతులది. మీ తాత నీకు చెప్పలేదా! ఈ కోతుల పూర్వీకులన్నీ గతంలో ఎక్కడి చెట్ల పండ్లనో ఇక్కడికి తెచ్చి వాటిని తిని ఆ టెంకలు ఇక్కడ వేశాయి. నేలపై వర్షం కురవడం వల్ల ఆ మొక్కలు మొలకెత్తాయి . అవి నేడు మహా వృక్షాలైనాయి . అందువల్ల నీవు ఆ కోతులు వేసిన టెంకల వల్లనే గతంలో లాభాన్ని గడించావు. ఇప్పుడు కూడా లాభాన్ని గడిస్తావు. ఆ కోతులు వాటి చెట్ల పళ్ళనే అవి తింటున్నాయి తప్ప నీచెట్టు పండ్లను కావు. నీవు గాని మీ తాత ముత్తాతలు గానీ ఎక్కడా మామిడి టెంకలు నాటలేదు. అందువల్ల దాన్ని వదిలిపెట్టు" అని అన్నాడు. వెంటనే శరభయ్య మారు మాట్లాడకుండా ఆ కోతిని వదిలిపెట్టాడు. అంతే కాదు . ఆ పండ్లను కొన్నింటిని తెంపి వాటికి విసరివేశాడు. అవి వాటిని తిని అక్కడి నుండి వెళ్ళిపోయాయి.

-సంగనభట్ల చిన్న రామకిష్టయ్య,
9908554535

నిర్వహణ
-కందుకూరి శ్రీరాములు
-బెల్లంకొండ సంపత్ కుమార్

తెలంగాణ రచయితల సంఘం జంట నగరాల శాఖ ప్రతి వారం 'జూమ్'లో నిర్వహిస్తున్న "సోమవారం కవిసమ్మేళనం-కవివారం'లో కవులు పాల్గొని చదివిన కొన్ని కవితలను నేటినిజం పాఠకుల కోసం.. -సంపాదకులు..

శరణార్థులు

అభిజాత్యం అతిశయించి
మానవత్వం ఘనీభవించిన
ఉన్మాదుల అకృత్యాలకు
పరాకాష్ఠగా వల్లకాడైన ఊరిలో
అసువులు బాసిన
ఆప్తులనొదిలి హాహాకారాల నడుమ
రక్తమోడే దేహాలతో దయనీయంగా
పరుగులు పెడుతూ
శిబిరాల వేటకై సాగే నిర్భాగ్యులు
బతికుంటే బలుసాకు ఛందంగా
ధనరాశుల నొదిలి
వలసబాట పట్టి కబళానికై
ఆశగా చూసే అభాగ్యులు
స్మశానాలే రాజప్రాసాదాలు
గుప్పెడు మెతుకులే మృష్టాన్న భోజనాలంటూ
మనసు నింపుకున్న అల్పసంతోషులు
చావు మర్మ మెరుగని
పసిప్రాయం సమాధుల మధ్య
సయ్యాటలాడుతుంటే
వసివాడుతున్న బాల్యానికి చింతిస్తూ
ఫిరంగుల జడివానకు బెదిరి
చావు రక్కసికి జడిసి ప్రాణాలుగ్గబట్టి
దూర తీరాలకు పయనమైన
గమ్య మెరుగని బాటసారులు
పరాయి పంచన చేరి స్వేచ్ఛను వీడి
శరణార్థులంటూ
ముద్ర వేయబడ్డ అర్భకులు
మనుగడ మృగ్యమై
అభద్రతలో మగ్గిపోతూ
అవమానాలు అవహేళనలతో
దహించుకుపోయి
అసాంఘిక శక్తులుగా మారిన
ఛిద్రమైన బ్రతుకుల నిర్జీవపు ప్రతిమలు

-రాధికాసూరి

అందుకేనేమో?

తిండి తినాలని లేదు
గోరుముద్దలు పెట్టిన చేయిని
కసిరి కొట్టాక !.

భవితపై ఆశ లేదు
బతుకు విలువ నేర్పినందుకు
నేను భారమయ్యాక !

మాట్లాడాలని లేదు
ముద్దుమాటల పెదాలు
కఠినంగా దూషించాక !

ముందుకు సాగాలని లేదు
నా ముందు తడబడిన అడుగులు
వెనుదిరిగి వెళ్ళిపోయాక !

చూడాలని లేదు
లోకాన్ని చూపిన కళ్ళల్లో
ఇంకిపోని నీటిని నింపాక !

ఊపిరి ఎక్కడ ఆగిపోతేనేం?
గుండెను చీల్చి
పూడ్చలేని లోతును తవ్వాక !

తీసుకొచ్చి వదిలారు
నాలాంటి వాళ్లమ్ముందు
బిడ్డలున్న పేదవాళ్లే అందరూ
ఎందరు కానవచ్చినా
తనవారు లేని కుటుంబమది
కొండంత దిగులును మోస్తున్న
నిర్జీవనవ్వుల నిలయమది
సేవా భావాల లోగిలి అది.

సమాజం కోసమో
ఇంకా బతికి ఉన్నందుకో
ఎప్పుడైనా రావాలనిపిస్తే
వెంటబెట్టుకొని వస్తారు
రేపటి తరాన్ని
దారి చూపించడానికి కాబోలు..!!

-అరుణ ధూళిపాళ

పార్టీ నిఖిత.

ఏడో తరగతిలో
సొట్టబుగ్గల నిఖిత
చామనఛాయల వెలుగులు
శుభోదయమని పలకరిస్తాయి నన్ను.

పాముని పట్టడం అంటే ఇష్టమనటం
నా కళ్ల ఆకాశంలో ఆర్చర్యం పొడిచింది
ఎందుకంటే
"నేనెవ్వరికీ,దేనికీ భయపడనంటది"
భయం లేదంటది
గట్టి పిండమే నిఖిత
గుండెధైర్యానికి చిరునామా నిఖిత
విశ్వకవి రవీంద్రులు కలలుగన్న
నిర్భయలోకం నిఖిత.

అమ్మ ..
నగలు..
అమ్మమ్మ ఇల్లు
మహాఇష్టం అంటది నిఖిత
బాబాయ్ ఇంట్లో వేడుకకి
బడి నుండి అనుమతించలేదు
ఆ రోజు....నేను
ఆమెలో ఏ యుద్ధం మొదలైందో
లోలో ఎంత సంఘర్షణ పడ్డదో
క్షణాల్లోనే
ఆమె కళ్లనుండి చిట్టిచెంపల మీదికి
అసంకల్పితంగా ఉబుకిన కన్నీరు
అమాయకంగా దుఃఖించిన తీరుకి
చలించకుండ ఉండలేదు
మనిషన్నవాడు మనసున్నవాడు
నాకేం మినహాయింపుల్లేవు
ఏదో చేయని నేరం చేసినట్టు ఆ క్షణం
నా మనసంతా కకావికలం.

నియమాల ఉక్కుసంకెళ్లు త్రెంచి
నిఖితను ఇంటికి వెళ్లడానికి అనుమతించా
అమాంతంగా ఆనందంపాయలైదూకిన
జలపాతాలు
మోములో మొగ్గ తొడిగాయి
సితపారిజాతాలు
నిఖితలేడిపిల్లై ఉరికింది ఇంటిముఖం.

పిల్లలంటే పిల్లలే
ఏ మచ్చా,మలినం లేని తెల్లనిమల్లెలే.

పిల్లల ఆనందం వేరు
వాళ్ల ఉత్సాహప్రపంచం వేరు
కథలా,కవితలా
చదివి చదివీఅర్థంచేసుకోవాలి
వాళ్లకు ఏ సందేహాలు ఉండరాదు
బుద్ధికిబూజులు పట్టిన మనుజుల్లోనే
భయాందోళనలు
వింతవింత భావాలు
లేనిపోని ఆవేశాల అనర్థాలు
నిఖితలాంటి నిర్మల పసిలోకం నుండి
బయటపడ్డమనిషిలో గల్లంతైన
పువ్వుల మృదుత్వాలను
నువ్వులు,ప్రేమానురాగలను
ఇపుడు నేను
ఏ 'లులూ' మాల్స్ లో వెతకాలో.

-రమేశ్ నల్లగొండ

అభిమన్యులే కావాలేమో

ఇప్పుడు పిల్లలు అమ్మ వొడి పిల్లలు కారు
బడి పిల్లలు
తలుపులు అటువైపే తెరుచుకోవాలి
అడుగులు నేలకంటకుండానే
అక్షరాలు నాలుకపై నాటలి
ప్రపంచ జ్ఞానం బెత్తంతో
పుర్రెలో దట్టించాలి
శరీర సౌష్టవం కన్న
జ్ఞానసౌష్టవం ప్రతి బింబించాలి
అమ్మ వాతావరణం పోయి
చుట్టూ పుస్తక వాతావరణమవ్వాలి
చూపులు మాటలు ప్రతిదీ అక్షరాన్ని
గుర్తుచేయాలి
ప్రతి ఇంటి ని సుట్టుకున్న సూత్రమే ఇది
ఇంటి లో పిల్లల అల్లరేది
గదిలో మౌన తపస్సు లో ఉంది
చిన్న వయసులోనే డిగ్రీ పొందాలి కదా
చదువే ప్రపంచం
ప్రపంచమే చదువై పోవాలి
మరి పిల్లలు ఎందుకు
పిల్లలను పుస్తకాలుగా చేయడం ఎందుకు
పుస్తకాలు ఉంటే సరిపోదా
ఏ పేజీ తెరిచితే ఆ జ్ఞానం తెలియదా
పుస్తకాలా పిల్లలా
పుస్తకము పుస్తకమే
పిల్లలు పిల్లలే
భేదం తెలిస్తే సరిపోతదా
ఆచరించాల
తెలుసుకోకపోతే ఇక
పిల్లలు మాయమే
ముందు ముందు పుస్తకాలనే
కంటారేమో
భార్య గర్భవతి గా ఉన్నప్పుడే
అభిమాన్యుడిని చేస్తారేమో చూడాలి

-గుండెల్లి ఇస్తారి

రీఛార్జ్

సమస్య ఒక సవాల్
సమస్యలను పరిష్కరించడం తెలివి
సవాళ్ళనెదుర్కోవడం ధైర్యం.
సమస్యలు, సవాళ్లు
నిజానికి చెప్పాలంటే
ఈ రెంటి మధ్యదే జీవితం
ఈ రెంటి అనుభవమే జీవిత పాఠం
జీవిత గమనంలో పడడం సహజం
పడిన తర్వాత
లేవడమే కదా! విశేషం.
నువ్వు తరచి చూడాలేగానీ
నీచుట్టూ ఉన్న ప్రపంచమంతా
రీఛార్జి వస్తువే.
క్రమ్మిన చీకటిని పారద్రోలి
మళ్లీ ఉదయించే సూర్యుడొక రీఛార్జ్
పడిన అలలు మళ్లీ లేవడమొక రీఛార్జ్
మోడు బారిన చెట్టు
మళ్లీ చిగురించడమొక రీఛార్జ్
పంట నష్టం తెచ్చినా
ప్రకృతి కన్నీళ్లు మిగిల్చినా
మళ్లీ సేద్యం చేసే రైతూ ఒక రీఛార్జ్
గట్టిగా చెప్పాలంటే
రీఛార్జి తోనే జీవితం
రీఛార్జి తోనే వెలుగు

- ఎన్.నరేశ్ చారి

కవిత్వంలో సరళత్వానికి పెద్దపీటవేసిన తూములూరి!

పుస్తక సమీక్ష

ప్రతి బతుకున చందనం
జీవన నౌకకు ఇంధనం
సర్వం ఇతరులను నివేదనం
మహిళా! నీ సహనానికి వందనం.. అంటూ మహిళల పట్ల తమ గౌరవాన్ని చాటుకుంటూ వినమ్ర భావ ప్రకటన చేసిన వి.ఆర్. తూములూరి గారు తమ తొలి కవితా సంపుటిని "దేశానికో అశ్రులేఖ" పేరుతో వెలువరించారు. వృత్తిరీత్యా గ్రూప్- వన్ అధికారిగా ఉంటూనే రచనా వ్యాసంగాన్ని ప్రవృత్తిగా మలుచుకుని ముందుకు సాగడం ముదావహం.. సంక్లిష్టతకు తావివ్వకుండా, వస్తు స్పష్టతతో తమ ఆలోచనకు అక్షరాకృతినిస్తూ... 'దేశానికో అశ్రులేఖ' కవితా సంపుటిని అందిస్తున్న కవి తూములూరిగారు లోగడ పోటీ పరీక్షార్థుల కోసం "సమగ్ర ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్ర'ను గ్రంథస్థం చేశారు. వెంకటేశ్వరరావు తూములూరి ఆయన పూర్తి పేరు.. వి.ఆర్. తూములూరిగా కొనసాగుతున్న ఆయన ఈ కవితా సంపుటి కోసం ఎంపిక చేసుకున్న కవితా వస్తువులు విభిన్నంగా ఉన్నాయి. వానముచ్చట్లు, కుట్రచరిత, మరణం, అడుగ ముందుకే, అపురూప ఆనందం, కవీ, దేవుడు, ఎవరు ఒరిగినా.. మేడే, నిజాల నక్క, జెండా- ఎజెండా, ఖమ్మం, కదన కవాతులో కర్షకధీరులు ఇలా ఆసక్తికరమైన శీర్షికలు పెట్టిన కవితలు మనకు ఇందులో దర్శనమిస్తాయి. పునరుజ్జీవనం-పిల్లలు, జీవితఖైదీ, ఉగాది ఉదయం, మారని దృశ్యం వంటి పేర్లతో కవితలు మనల్ని పరామర్శిస్తాయి. ఇంకా వలసజీవి బతుకు దృశ్యాలను- నగరంలోని వానను, పల్లె అందాలను - చినుకు తళకులను- ఈ గ్రంథంలో కవితల రూపంలో చూస్తాం. కవి తూములూరిగారు అలతి అలతి పదాలతో తమ భావ ప్రకటన చేశారు. అభివ్యక్తిలో సరళత్వం ఉంది. నిజాయితీ ఉంది. నిర్మలత్వం ఉంది. అన్నింటికి మించి కవి యొక్క ఉత్తమ వ్యక్తిత్వం, సామాజిక చింతనం.. వంటి లక్షణాలను ఆయా కవితల్లో అడుగడుగునా కానవస్తాయి. ఒకటి రెండు కవితల్లో కవి యొక్క తాత్వికతనూ వీక్షిస్తాం.. శిల్పం- వర్ణనలు.. ఉపమానాల గురించి పెద్దగా పట్టించుకోకుండా తమదైన శైలిలో అందరికీ కవి యొక్క భావ ప్రకటన చేరే విధంగా ఇందలి రచనను కొనసాగించి మెప్పించారు.

మన భారతదేశం-ఆజాదీ కా అమృత్ మహోత్సవాలు జరుపుకుంటున్న వేళ.. సామాజిక బాధ్యతతో కవి తూములూరిగారు తమ అంతరంగంలో సవ్వడి చేసే ఆలోచనా తరంగాలను అక్షరాల్లో నిక్షిప్తం చేసి దేశానికో అశ్రులేఖను రాశారు.

ఈ కవితలో దేశ ప్రస్తుత పరిస్థితులను సాధించిన ప్రగతిని ప్రస్తావిస్తూ.. రాసిన పంక్తులు ఆలోచనాత్మకంగా ఉన్నాయి.

నా దేశమా!
విశ్వవీధి లో ప్రజాస్వామ్య సౌధానివి,
నింగికెగసిన శాస్త్ర సాంకేతిక దుర్గానివి,
అంతర్జాతీయ విపణిలో మార్కెట్ శక్తుల గమ్యానివి
పెద్ద దేశాల సరసన నిలిచిన వృద్ధి పథగామివి
బడుగు దేశాలకు తోడుండే చిన్నల్లో పెద్దన్నవి
అవునన్నా-కాదన్నా ప్రపంచం విస్మరించజాలని
వర్తమానానివి అంటూ కొనియాడారు.

ధనిక స్వాములకు దాసోహానివి, నువ్వో ఆశా నిరాశల ఆరాటానివి.. నిరంతర ఆకలి కేకల పోరాటానివి- దారి తెన్ను తెలియని అగమ్య గోచరానివి అంటూ అసంతృప్తిని కూడా వ్యక్త పరిచారు. నా దేశమా! ఈ సంబరపు వేళ.. అనేకానేక స్మృతుల స్మరణలో.. నా కంట రాలిన అశ్రువు- ఆనందాశ్రువో.. దుఃఖాశ్రువో అర్థం కాకున్నది అంటూ తమ సందేహాన్ని వ్యక్త పరిచారు.

'కుట్ర చరిత' కవితలో స్వాతంత్రోద్యమంలోనూ, తెలంగాణ విముక్తి పోరాటంలోనూ ఏమాత్రం పాత్ర లేని వారు చేస్తున్న వీరంగాలకు స్పందిస్తూ.. నువ్వే కథా నాయకుడివైనట్లు.. సమరానికి సారథిగా ఉన్నట్లు నీ త్యాగాన్ని మరొకరు కబ్జా చేసినట్లు.. నువ్వేవైనా చెబుతావు అంటూ నర్మగర్భంగా అంతా నేనే అన్న భావంతో ఎగిరిపడే నాయకులను సున్నితంగా ఎండకట్టారు. ధ్వజమెత్తారు!

కలిసికట్టుగా కదం సాగితే
ముళ్ళ కంచెలే మోకరిల్లవా
కదన సీమలో కవాతు చేస్తే
బారికేడులే బద్ధలవ్వవా అంటూ వ్యవసాయ చట్టాలకు వ్యతిరేకంగా ఎర్రకోట దిశగా దూసుకెళ్లిన రైతుల నుద్దేశించి "అడుగ ముందుకే" కవితను రాశారు.

అంతర్మథనాలే కాదు
అప్పుడప్పుడు ఆనందాలు కూడా
కవిత్వ పాదాలవుతాయంటూ "అపురూప ఆనందం" కవితను తీర్చిదిద్దారు.

ప్రజాప్రతినిధుల తీరు తెన్నులను, కులాలుగా, పార్టీలుగా ప్రాంతాలుగా దేశం ముక్కలవుతున్న వైనాన్ని- ఓట్లుగా, పెత్తనంగా అధికారికంగా పెట్టుబడి ఏకమవుతున్న ఘటనలను ఏకరువు పెడుతూ "నిర్లజ్జగా" పేరుతో ఓ కవితను రాశారు.

"ఊపిరూదావు కదా..
అర్థంతరంగా ఆపేశావెందుకు?
నారు పోసావు సరే
నీరెందుకు పొయ్యలేదంటూ.. చిదిమి వేయబడ్డ చిన్నారుల తలిచి "ఎందుకు?" కవితను తీర్చిదిద్దారు.

కేంద్ర ప్రభుత్వ వ్యవసాయ చట్టాల రద్దుకోరుతూ ఢిల్లీ సరిహద్దుల్లో సంవత్సరంపైగా పోరాడిన రైతుల స్ఫూర్తికి కవి తూములూరిగారు "రైతన్నా" కవితను రూపుదిద్దారు. వెన్ను చూపని ఉద్యమాలను.. విజయం చేరే ఉదయాలను పండించేయ్ అంటూ రైతన్నకు హితవు పలికారు. మట్టిగట్టల మెదళ్ళను దున్నేయ్ మంటూ.. బండ బారిన హృదయాలను చెక్కేయ్.. అంటూ కొనసాగించారు. 'కాకమ్మ కథలు' కవితలో కవి పాలకులపై నర్మగర్భంగా వ్యంగ్యాస్త్రాలను సంధించారు.

"చినుకు' కవితలో- నేలను తాకితే పునరుజ్జీవనం.. ప్రకృతిని పలకరిస్తే పచ్చదనం.. జీవుల గొంతు తడిపితే అమృతం.. ఆల్చిప్పలో దూకితె ఆణిముత్యం అంటూ రాసిన పంక్తులు బాగున్నాయి.

ప్రేమను విభిన్న కోణాల్లో ఆవిష్కరిస్తూ 'ప్రేమంటే' కవితను తీర్చిదిద్దారు.

ప్రేమంటే.. వయసుకొచ్చిన దేహం చేసే సలపరింత కాదనీ.. ప్రేమంటే అంతరంగాల వలబోత.. ఒక జీవిత కాలపు బాధ్యత అని విడమరిచి వివరించారు.

'ప్రియతమా!' కవితలో రా.. కలిసి ఊసులాడుదాం.. జలకాలాడుదాం.. సంజె వెన్నెల్లో పునీతులవుదాం.. అంటూ పిలుపునిచ్చారు. రా.. కలిసి నడుద్దాం.. భావధారలో.. ఆచరణ దారిలో వెలుతురు వెతుకులాటలో అంటూ చక్కని ముగింపునిచ్చారు.

"సామాజిక మాధ్యమాన" కవితలో నడుస్తున్న చరిత్రకు అద్దం పట్టారు. సామాజిక మాధ్యమాన కొనసాగుతున్న సరిగమలను.. సంఘటనలను.. ఏకరువు పెట్టారు. ట్విట్టర్ గూట్లో గుడ్లెట్టి నీ గుండెల్లో పొదిగి.. పిల్లల కోసం అంగలారుస్తారనీ.. ఒకడి పోస్టును ఇంకొకరు కొట్టేస్తాడనీ.. అది తన స్వంతమేనని ఉబ్బేస్తాడని, ఫార్వార్డ్ పోస్టులను గుమ్మరించడమే పెద్దపని.. మంచి పోస్టులను తొక్కేడమే అసలు కహానీ అంటూ చమత్కరించారు. ఈ గ్రంథం చివరన కొన్ని ఇతర భాషల నుండి అనువదించిన ప్రముఖుల కవితల్ని పొందుపరిచి.. కవి తూములూరిగారు స్వేచ్ఛానువాదంలోనూ అనుభవమున్నదని చాటుకున్నారు. ఇలా కవి తమ సృజనాత్మక ప్రతిభను ప్రదర్శించడం సరళత్వానికి పట్టం కట్టారు.తాను చెప్పదలుచుకున్న విషయాలను- నిజాయితీగా తెలియ చెబుతూ నిగ్గు తేల్చిన కవితలున్నాయి ఈ గ్రంథంలో.. కొన్ని కవితలు కనీస కవ

మిగులు
తగులు
ఆర్థికనీ బడ్జెట్ –వ్యయం అధికమైతే దిగులు
–జె.విజయకుమారి
విశాఖపట్నం

తప్పులు
ఒప్పులు
విమర్శలకు నొప్పులు – విశ్లేషించి సరిదిద్దుకొంటే మెప్పులు
–విత్తనాల విజయ కుమార్
హైదరాబాద్

నీవి
నావి
పుట్టినప్పుడు లేనివి– పోయినప్పుడు వెంటరానివే ఏవీ!
–ప్రసాద్ రావు, విజయనగరం.

మాట్లాడు
పోట్లాడు
ఏది చెప్పడానికైనా తెలుగు భాషనే వాడు!
–దినవహి సత్యవతి
గుంటూరు

ప్రబోధాలు
సుగంధాలు
సన్మిత్రుల సానుకూలమైన భావనలే చక్కటి అనుబంధాలు.
–పుష్ప వేజ్కుట శర్మా.
భువనేశ్వరము,ఒడిస్సా

హితము
కృతము
నలుగురికై నిలిచే మిత్రులకు నమస్కారములు శతము
–ఫణీంద్ర విన్నకోట
హైదరాబాద్

నవత
మమత
సమసమాజ స్థాపనకు నడుము బిగించిన యువత
–డబ్బీరు ప్రభాకర్
రాయపూర్

గెలుపు
మలుపు
క్రొత్త పోకడలకు నాంది –పెరగరాదు బలుపు.
–పార్లపల్లె నాగేశ్వరమ్మ.(టీచర్).
నెల్లూరు

ఆకారం
నిరాకారం
ఆరాధించే తీరేదైనా పొందేది దైవనీ సాకారం
–సోమ సురేష్, గంగావతి

వినం
కనం
మంచీచెడు విచక్షణ కోల్పేయేలా చేస్తుంది ధనం!
–మొర్రి గోపి, కవిత

దేశం
ఆదేశం
చరిత్ర మౌనంగా ఇస్తుంది భవితకోసం సందేశం
–డా.పి.వి.రామ కుమార్
గుంటూరు

పొగడ్త
తెగడ్త
ఓసారి,మరోసారి – వీటిమధ్య జీవితం అగడ్త
–గంగరాజు పద్మజ
మలక పేట ,హైదరాబాద్

సరసము
విరసము
స్నేహితుల నడుమ కలుగు భావావేశం సమంజసము.
–పి.శ్రీదేవి.
హైద్రాబాద్.

నీళ్లు
వడగళ్లు
ఎడతెరిపి లేని వర్షాలతో ఊరూవాడలకు కడగళ్లు
–కాశీ మూర్తి హైదరాబాదు

ఆవృత్తి
ప్రవృత్తి
సత్ఫలితం పొందాలంటే కాకూడదు తప్పిదాలు పునరావృత్తి
–సింగీతం విజయలక్ష్మి
చెన్నై

మలుపు
గెలుపు
బతకాల్సిందే వచ్చేవరకు కాలుడి కడసారి పిలుపు!
–డా. శైలజ మామిడాల, హనుమకొండ.

ప్రవేశం
ఆవేశం
కొందరిని చూడగానే గుర్తుకొస్తుంది ఎప్పటిదో సన్నివేశం
–ఆలేటి పరంజ్యోతి
ఖమ్మం

సాంఘికశాస్త్రం
సామాజికశాస్త్రం
ఏమీ చదువుకోకున్నా అమ్మకు తెలుసు ఆర్థికశాస్త్రం.
–భమిడిపాటి వెంకటేశ్వర రావు
హైదరాబాద్

చీడలు
పీడలు
వ్యవసాయం లాభసాటి కావటానికి నిలుస్తున్న అడ్డుగోడలు
–సూర్యదేవర రవికుమార్
గుంటూరు

కీర్తి
మూర్తి
చెప్పే మాటలు ఆచరిస్తూ ఇతరులకవ్వాలి స్ఫూర్తి.....!!
–జి.కె.నారాయణ(లక్ష్మిశ్రీ))
జోగులాంబ గద్వాల్ జిల్లా

సహజీవనం
సమభావనం
సమాజంలో సదా వెల్లివిరుస్తుంది వాటితో సుఖజీవనం
–కాటేగారు పాండురంగ విఠల్
హైదరాబాద్

అర్థము
వ్యర్థము
పరోపకారమే మానవ ధర్మమని విడుద్దాం స్వార్థము.
–టీడీ కస్తూరి
మెహెదిపట్నం ,హైదరాబాదు

భక్తి
ముక్తి
ప్రతిరోజూ దేవుని యెడల చూపు –అనురక్తి
–ఇలపావులూరి రాజ్యలక్ష్మి
ఖైరతాబాదు,హైదరాబాదు

హస్తకం
మస్తకం
చదివితే మురిపిస్తుంది మంచి స్నేహితుడుగా పుస్తకం.
–బొగ్గవరపు శ్రీమన్నారాయణ
నెల్లూరు.

ధర్మం
అధర్మం
జీవుడు చేసే పనులు నిర్ణయించడం కాలధర్మం!
–పప్పు సుజాతా రావు
విశాఖపట్టణం

ఉపాధి
సమాధి
ఆత్మదర్శనంలో కలిగే బ్రహ్మానందమే యోగులకు పరమావధి.
–డి.అనూష, హైదరాబాద్.

కాలం
గాలం
మనసుకు ఆలోచనలకు కోరికలకు వేస్తుంది తాళం
–కపిలవాయి అశోక్ బాబు
నాగర్ కర్నూల్

అతివృష్టి
అనావృష్టి
భగవంతుడా ఎంత గొప్పదయ్యా నీ సృష్టి
–శ్రీహరి కనగాల
హైదరాబాద్

ఆవాసం
నివాసం
ప్రకృతి ప్రకోపిస్తే సంగమేశ్వరునికే తప్పలేదు జలాధివాసం.
(శ్రీశైల ప్రాంతంలో వరద నీట మునిగిన సంగమేశ్వరఆలయం...వార్త)
–రామాచార్యులు,కాకినాడ.

పువ్వులైనా
పుల్లలైనా
చివరికి చేరాల్సింది మట్టిలోకే ఎటువంటి మహాత్ములైనా
–కె. సుదర్శనాచారి
గుంటూరు

నీలాంబరి
కథ

మరో కొత్త సభ్యుడు చేరాడేమో! మా సమూహంలో. చకచకా నిర్మాణం జరిపించి క్రొత్తగా రంగులు వేసారురాత్రికి రాత్రికే.. మూడునాళ్ళ ముచ్చటే ఇది జనాల మెప్పు కోసం. అని వారికి తెలిసికూడా.

ఇలా జరగడం,నేను చూడడం నాకు కొత్తేమీ కాదు.. ఎందరో వస్తున్నారు,సమూహం నిండి పోతుంది. సర్దుకు పోవడం అలవాటు చేసుకుంటున్నా. వేసిన రంగులు కూడా నాశి రకమేమో ! ఒక రకమైన వాసన ,ఊపిరి సలపనివ్వడం లేదు. కాస్త గాలి పీల్చుకోవాలి అనిపించి.

బాహ్య ప్రపంచం లోనికి వచ్చింది నీలాంబరి , తను ఉంటున్న ఆరు అడుగుల ఇరుకు స్థలం నుండి. దూరంగా ఆకులు రాలి తన లాగే మోడు వారిన చెట్టు దగ్గర దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తూన్న గంగమ్మను

చూసి గుర్తు పట్టినట్లుగా .... "నువ్వు నువ్వు గంగమ్మవు కదు" ...అడగలేక అడిగింది నీలాంబరి.

ఎన్ని రోజులు అవుతుంది.నువ్వు ఇక్కడికి వచ్చి, మనిషి కంటే అప్యాయంగా పలకరించింది నీలాంబరి

"వారం అవుతుంది. అదిగో దూరంగా సాగిపోతున్నాడే వాడే నా గారాల సుపుత్రుడు .. ఉన్న ఆస్తి మొత్తం వాడి చేతిలో పెట్టాను. నన్ను అనాధశరణాలయంలో పెట్టాడు.అక్కడ ఎలుకలు కొరికి,ఇదిగో ఇలా ఇక్కడికి చేరాను. నిట్టూర్పు వదిలింది గంగమ్మ.

"నిన్ను ఆశ్రమంలో నైనా చేర్చారు. సంతోషించాల్సిన విషయం.

నా కూతురు అది కూడా చేయలేదు, వీధిలోకి గెంటి వేసింది,ఏ దిక్కు లేక ఊరు బయట రావి చెట్టు నీడన తల దాచుకుంటూ తనువు చాలించా.మున్సిపాలిటీ వారు కనికరించి ఇక్కడ జాగా చూపించారు సర్దుకుంటున్నా పిల్లల్ని కనగలమే కానీ! వృద్ధాప్యంలో ఎందుకు మిమ్మల్ని పోషించ లేరని అడగ లేము కదా... ఆస్తులు పంచినా అస్థికలు కూడా కలపలేక పోతున్నారు.మనకు విముక్తి లేదు.ఎన్ని రోజులు ఇలా ఆత్మ రూపంలో గడపాలో " నిట్టూర్చింది నీలాంబరి. దూరంగా మేళా తళాలతో ఎవరినో మోసుకొస్తున్నారు. మరుభూమిలో కాస్త జాగా కావాలంటూ...

–రాము కోలా
9849001201

"అమరావతి సాహితీమిత్రులు" సంస్థ అధ్యక్షులు డా॥ రావి రంగారావు ఫేస్బుక్ గ్రూప్ లో నిర్వహిస్తున్న "వారం వారం వచన కవితల పోటీ"లలో ఎంపికైన "చెప్పులు"పై మినీ కవితలు...

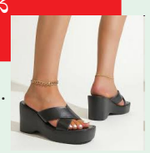

చెప్పులు

ఎన్ని బాధలను ఓర్చుకున్నాయో
నన్నింకా నడిపిస్తూనే వున్నాయి...
తెగిన బంధాల కన్నా బలంగా
నన్నంటిపెట్టుకున్నాయి...
ఎన్నిసార్లు విసిరేసినా
మళ్ళీ హత్తుకున్నాయి..
మా బంధానికో శాశ్వత వాక్యాన్ని రాసాయి,..
చెమటతో తడిచి చిత్తయినా
నన్ను మోస్తూ ప్రేమని చాటుకున్నాయి...
ఎండుతున్న భూమికి
మండుతున్న కాళ్ళకీ మధ్య
మెత్తని తివాచీని పరుస్తాయి...
ప్రపంచమంతా చుట్టొచ్చినా
ఇంటి కొచ్చాక
మూలన నిలిపి
అంటరానితనాన్ని చూపే మనుషుల్లారా...
మాలో శ్రమైక జీవన సౌందర్యం
కనబడలేదా మీకంటూ..
ఓ జాగృతా లేఖను రాస్తున్నాయి...
రాముడీ బదులు రాజ్యమేలిన మమ్మల్ని
గుడి బయటే మీ స్థాన మంటే..
మా బాధ వినే దేవు డెవ రంటూ...
తెగిన గొంతున ఓ వేదుకోలు
గీతమై వినిపించాయి!.
–జయసుధ కోసూరి

రక్షణ కవచాలు

కడుపున శిశు భారాన్ని మోసేది కన్నతల్లి,
ఎదిగిన కాయాన్ని ఎదపై భరించేది పాదుకల తల్లి...
మండే సూరీడు సెగలకు వేడెక్కిన అవని వేడిమికి
తాము కాలుతూ, పాదాలకు రక్షణ నిచ్చే కవచాలు
రాళ్ళ ఒత్తిళ్ళను, ముళ్ళ గాయాలను భరిస్తూ
అడుగులకు కోటగోడలా నిలిచే రక్ష రేఖలు...
రాముని పాద రక్షలకు పట్టం కట్టి
వాటి విలువను లోకానికి చాటాడు భరతుడు...
నేలను తాకుతున్నా
నెత్తిన కిరీటానికి
సమమైన పాదుకలనే కాదు,
వాటికి సరియగు రూపాన్ని ఇచ్చే
అమరశిల్పి కూడ అభినందనీయుడే...
వేయి పడగల నాగువంటి నల్లని గొడుగు క్రింద
లోకాన్ని పాలించే నారాయణుడిలా
తన వంతు బాధ్యతగా చెప్పులు కుట్టే వ్యక్తి
ఋణం తీర్చుకోవడానికి చాలుతుందా మన జన్మ!.
మనం ధరించే చెప్పులకు లేని
కుల, మత, జాతి వివక్షలు మనకెందుకు?
గొడుగు క్రింద మనిషిని గుంపులో కలుపుకుందాం,
'మానవ సేవ' చేసే 'మాధవుడి' ని
మన వాడని గర్వంగా చెప్పుకుందాం!.
–శింగరాజు శ్రీనివాసరావు

కొన ఊపిరిదాకా

జంటగా పుడతాయి
జన్మంతా కలిసే సాగుతాయి
మత మంటే తెలియ దంటాయి
మనిషయితే చాలు జతకడతా మంటాయి...
కొన్నవారికోసం... ఎండనక వాననక...
కొనఊపిరి దాక పాటుపడతాయి!.
గుమ్మం బయట ఒద్దికగా
నిలబడి వుంటాయి...
బద్ధక మంటూ మాకు లేనే లేదు
పగలు రాత్రి మీ సేవకు
సదా మేము సిద్ధమే నంటాయి...
కొత్తలో కొంచెం నడకలకు
బెట్టు చేసి మొరాయించినా
వద్దని వదిలించుకొనేదాకా
వంటి నిండా ఎన్ని గాయలైనా,
రాళ్ళూ, ముళ్ళు గుచ్చుకొన్నా,
గుండె గొంతుకలోకి వస్తున్నా,
నిబద్ధతగా ఉంటూ
యజమాని కాళ్ళు కందకుండా నడిపిస్తూ
తమ స్వామి భక్తిని చాటుకొంటాయి!!.
చెప్పులేకదా అని చులకనగా చూడకండి!
రాజ్యాలను ఏలిన వైభోగ మున్నది వాటికి,
చెప్పులే కదా అని తక్కువ అంచనా వేయకండి,
తప్పు చేసిన వారి తాట తీసే
సైనికుల్లాంటి క్రమశిక్షణ వాటిది...
విశ్వాసంగా వినయంగా ప్రేమగా గుండెల్లో దాచుకొనే
చెప్పుల విశ్వరూపాన్ని చూసే అవకాశం
ఏ మనిషి తెచ్చుకోకూడదు ఎప్పుడు,
అప్పుడే మానవ జన్మకు సార్థకత.
–ఎస్. ముంతాజ్ బేగం,
ఏలూరు

శతక సుధానిధి

తేనియలొలుకు భాష తెలుగు భాష

తెలుగు భాష తీయదనం తెలుగు జాతి గొప్పదనం

తెలుసుకున్నవాళ్లకి తెలుగే ఒక మూలధనం

తల్లిదండ్రి నేర్పినట్టి తెలుగు భాషరా... తెలుగు మరచిపోతే వాళ్ళని నువ్వు మరచినట్టురా

ఇది మరువబోకురా

తెలుగు భాష విశిష్టత, గొప్పదనం గురించి ఆస్కార్ అవార్డు గ్రహీత చంద్రబోస్ రాసిన పాట మన మదిలో ఎల్లవేళలా మారుమ్రోగుతూనే ఉంటుంది. అలాంటి తెలుగు భాషపైన ఒక శతకాన్ని రాయడమంటె అంత సులువైన విషయం కాదు. అందులో ఆయన కావ్యాలు చదివిన పండితుడు కాదు, భాషాశాస్త్రంలో ప్రావీణ్యత గడించిన భాషావేత్త కాదు. పొట్టకూటి కోసం కులవృత్తిని నమ్ముకున్న సామాన్యుడు. పదవ తరగతి వరకే రెగ్యులర్ గా చదివి, ఛందస్సులో పద్యాలనల్లిన అసామాన్యుడు. అశోక్ తేజగారి పాటతో కనులు తెరచుకొని, డా.కూరెళ్ళ విఠలాచార్యగారి మార్గ నిర్దేశనంలో కదిలి, పాత్రికేయులు ఎస్.ఎన్ . చారి ప్రోత్సాహంతో, చదువు చెప్పిన గురువు అల్లాడి రామనాథం గారిని స్మరించుకుంటూ తెలుగు భాషా శతకమునందించిన అసాధారణ ప్రతిభ కలిగిన కవి మెరుగు మల్లేశం. కొన్ని కొన్నిసార్లు కొందరు విసిరిన సవాళ్ళు మనల్ని లక్ష్యం వైపు పురిగొల్పుతాయనడానికి నిదర్శనం మెరుగు మల్లేశం. "పద్యం రాయడం అంత సులభం కాదు.పది వరకే చదివి తాళ్ళెక్కే నీకు సాధ్యం కాదు" అన్న ఓ వ్యక్తి మాటలు మల్లేశమునకు సవాలుగా నిలిచాయి. మరొక వైపు ప్రేరణగా ఆయనను కదిలించాయి. తత్ఫలితమే తెలుగు భాషా శతకం. గురువుగారైన అల్లాడి రామనాథం గారికి అద్భుతమైన కంద పద్యాలతో కూడిన పంచరత్నాలతో అక్షరాంజలి ఘటిస్తూ గురువుగారి పట్ల తనకున్న అభిమానాన్ని చాటుకున్నారు. తేనియలొలుకు మన భాష తెలుగు భాష మకుటంతో 108 పద్యాలతో ఈ శతకాన్ని వెలువరించారు.

ఆదిదేవుడైన గణపతిని మనసులో నిలుపుకొని తెలుగు భాషా మధురిమలు జగతికి తెలియజేస్తానని భగవంతున్ని ధ్యానిస్తూ శతకాన్ని ప్రారంభించడం శుభసూచకం.

"తొలుత నన్నయ్య చేతిలో వెలుగులంది
ఆదికావ్యము భారతమవతరించే
తెలుగు భాష ఘనత నిల తెలుసుకొనుడు"

పద్యంతో ప్రారంభించి, పాల్కురికి సోమనాథుడు, శ్రీనాథ కవిసార్వభౌముడు,అల్లిక జిగిబిగి కలిగిన పెద్దన , హాస్య కవిచక్రవర్తి తెనాలి రామలింగ కవి , నంది తిమ్మన ,శ్రీ శ్రీ ,పోతన, దాశరథి ,కాళోజీ, ప్రముఖ వాగ్గేయకారుడు అన్నమయ్య, భువన విజయం పేరుతో కవిగోష్ఠులను నిర్వహించిన భాషా ప్రియుడు కృష్ణ దేవరాయలు, యోగి వేమన, కూరెళ్ళ విఠలాచార్య, సుద్దాల హనుమంతు, కరుణశ్రీ, శత సహస్రావధాని మాడుగుల నాగఫణి శర్మ తదితర కవులను విభిన్న పద్యరత్నాలలో స్మరించుకున్నారు.

"సూర్యుడు ఒక్కడే వెలుగును జూపుచుండు
చంద్రుడొక్కడే వెన్నెల చలువనిచ్చు
భాషయొక్కటే తెలుగు ప్రపంచమందు"

ఈ లోకానికి వెలుగునిచ్చేవాడు సూర్యుడు, చల్లని వెన్నెలను అందించేవాడు చంద్రుడు తప్ప మరొకరు లేరు. అలాగే తీయనైన, అమృతమయమైన, తేనెలొలుకు భాష తెలుగు భాష తప్ప మరొకటి లేదని కవి ప్రకటిస్తున్నాడు. నిజమే కదా.. యాభై ఆరు అక్షరాలతో విరాజిల్లుతున్న అజంత భాష మన తెలుగు భాష.

"తెలుగు భాష గొప్పదనం తెలుగు భాష
లోననున్న తీయదనము, లోతు జూడు
భాష కమ్మదనం బంచు బాలలకును"

అగాధమగు జలనిధిలోన ఆణిముత్యములున్నటులే అని కవి చెప్పినట్లు తెలుగు భాషలోని తీయదనము, భాషలో నున్న పదబంధాలు, నుడికారాలు, సామెతలు, సొబగులతో కూడిన పద్యాలు లోతుగా తరచి చూస్తే తప్ప తెలియవు. భాష లోని సౌందర్యాన్ని, తీయదనాన్ని భావిభారత పౌరులైన పిల్లలకు అందించడం మన బాధ్యత అని మనకు గుర్తు చేస్తుందీ పద్యం.

"మిలమిలలు గల్గు జలతారు తెలుగు భాష
తేజమొలుకు పూవుల తేరు తెలుగు భాష"

తెలుగు భాష పట్ల కవికి ఎంత అభిమానమున్నదో తెలియజేస్తుంది ఈ పద్యం. వాగులో ఇసుక తీసినకొలది చెలమ లోంచి తీయని నీరు ఊరినట్లు ఈ పద్యంలో జలతారు, సెలయేరు, పూవులతేరు అనే పదాలతో తెలుగు భాషను గొప్పవైన పోలికలతో వివరించి చెప్పడం అద్భుతంగా ఉంది.

"శ్వాస లేకున్న ప్రతి జీవి చచ్చిపోవు
భాష లేకుండ నరుడిలా పలుక లేడు
దేశభాషలందున మన తెలుగు లెస్స"

శ్వాస లేకుంటే ప్రతి జీవి చనిపోతాడు అన్న సత్యాన్ని ఆవిష్కరిస్తూనే, అమ్మభాష లేకపోతే మనిషికి మనుగడయే లేదన్న వాస్తవాన్ని ఈ పద్యంలో తెలుపుతూ, దేశభాషలందు తెలుగు లెస్సయని నిక్కచ్చిగా తెలిపారు.అంతేకాదు?

"మాతృ భాషను మరచిన మనుగడేది?
అలరజాతి వికాసము తెలుగు గాదే?" అని

సూటిగా మనల్ని ప్రశ్నించారు

"ఇతర భాషలు నేన్నియో నేర్వవచ్చు
మాతృభాషను మరచుటే మనకు ముప్పు"

ఒక్క మాతృభాషనే కాదు, ఇతర భాషలు కూడా నేర్చుకోవాలని తెలుపుతూ

"అమ్మభాష పిదప గదా! అన్య భాష"

అన్న సత్యాన్ని మన ముందుంచుతూ మనల్ని సున్నితంగా మందలించారు.అలాగే

తల్లి వేరులు లేకున్న తరులు లేవు
తల్లి భాషయే లేకున్న తనయులెచట?

అన్నిటికీ మూలసూత్రము అమ్మ భాష" యని స్థిరీకరించారు.మాతృభాష కన్నవంటిది. ఇతరభాషలు ధరించే కళ్ళ జోడులు ?కంటిచూపే సరిగా లేనపుడు ఏ అద్దాలు ధరించినా లాభముండదు కదా.

"మాతృభాషకు మనుగడ మాయమయ్యే
ధాత్రిపై నేడు జరిగెడు దాడి నాపి
బ్రతుకనివ్వుడి తెలుగును భ్రాతలారా"

ఆంగ్లవిద్యా ప్రభావం వల్ల నేడు మాతృభాషకు ఆదరణ తగ్గుతుందని, పరభాషా మోజులో పడి మాతృభాషని నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారని కవి వెలిబుచ్చిన ఆవేదనని మనం అర్థం చేసుకోవాలి. తెలుగు భాషాభివృద్ధికి, వ్యాప్తికి ప్రతి ఒక్కరూ కృషి చేయాలని కోరారు. వాడిపోని పూవుకద మా వాణి తెలుగు యని కవి చెప్పినట్లుగా తెలుగు ఎన్నటికీ తన ప్రాభవాన్ని కోల్పోదని, తెలుగు వెలుగులు నిరంతరం నలుదెసలా వ్యాపిస్తూనే ఉంటాయని ఆశిద్దాం. అందుకు మనమందరం శ్రమిద్దాం

తెలుగు భాషను ప్రేమిద్దాం. తెలుగులోనే చరిద్దాం..

ప్రతులకు: మెరుగు మల్లేశం
చరవాణి: 9866347068, 9866231498

–వైరాగ్యం ప్రభాకర్
9014559059

నే చెప్పు చెప్పు పురాణం

నేడు జ్ఞాన నిధులు పుస్తకాలు
నడి బజాట్లో తట్టల్లో గుట్టలుగా కట్టలుగా
చెప్పులు మాత్రం
అద్దాల బీర్వాలలో భద్రంగా...
మూడు పూవ్వు లారు కాయలై వర్థిల్లుతూ
షూ మార్టు వ్యాపారం

"చెప్పుతా" వినండి

చెప్పులే కదా అని చులకనగా చూడకండి
"చెప్పు" గొప్పతనం "చెప్పుతా" వినండి...
కీస్ కీస్ మంటూ నడక నేర్పుతాయి
కిర్రుకిర్రు మంటూ గొప్ప చూపుతాయి
ఇవి లేనిదే ఎవరూ కాలు బైటపెట్టరు
ఇంటిలో కూడా కొందరు వదిలిపెట్టరు...
ఇవి ఎక్కువగా ఉంటే పెద్ద "వాడు" వాడు
అసలే లేకుంటే కటిక పేదవాడు చూడు
కాలకుండా పాదాలకు వాడుకుంటారు
బాగా "కాలితే" బూతు పదాలలో ఉపయోగిస్తారు...
నిరసన తెలపా లంటే వీటినే విసిరేస్తారు
దుష్టులకు వీటితోనే "బుద్ధి" చెప్పేస్తారు

చెప్పులు

అరుంధతీయులు చెక్కిన శిల్పాలం,
అందరికీ ఆత్మీయ బంధువులం,
అలంకరించే ఆభరణాలం,
అనునిత్యం మీ పాద దాసులం...
రాళ్ళేవో ముళ్ళేవో తెలియనీయక
ఎండేదో చలేదో తెలియనీయక
అరుంధతీయుల కులవృత్తికి ఎసరు పెట్టింది...
ఎండా వాన చలులలో ఏ గొడుగు జాగా లోనో
తెగిన చెప్పులు కుట్టి బ్రతు కీడుస్తూ .
చీమల పెట్టిన పుట్టల్లో పాములు చేరినట్లు
టాటాలు బాటాలు కరోడ్పత లౌతున్నారు...
అన్యోన్య దంపతులైన పాదుకలు
నేడు పట్టాభిషిక్తులు కాకున్నా
పట్టాభిషిక్తులకు అశక్తులకూ గట్టిగా బుద్ధిచెప్పి
గద్దించి గద్దె దింపే పాశుపతాస్త్రాలే.
–ఈమని శేషయ్య,నూజివీడు

ఏ కాలి చెప్పు తీసినా పోకిరీ పరారు
ఎడమ కాలి చెప్పుతో దయ్యం బేజారు...
ఈ చెప్పులు చనిపోయిన జంతువుల చర్మం
చనిపోయిన వారి పేర దానం ఒక మర్మం
ఉండకపోవచ్చు ప్రతి ఇంటిముందు తులసి కోట
కాని తప్పక ఉంటుంది ఒక చెప్పుల మేట...
మోటుగా వ్యవహరిస్తే కాళ్ళను కరుస్తాయ్
ముద్దుగా చూసుకుంటే మెత్తగా హత్తుకుంటాయ్
పీఠాధిపతుల కాళ్ళకు ఇవే పావుకోళ్ళు
వివాహాది క్రతువుల్లో చేస్తాయి సందళ్ళు...
రామ పాదుకలై రాజ్యాన్ని ఏలినయ్
గొప్ప వారి పాద రక్షలై గుర్తుగా ఉంటున్నయ్
చెప్పులకైనా ఉంది చెప్పలేనంత చరిత
చెప్పుకుంటూ పోతే ఎంతో వాటి ఘనత.
–గోలి హనుమచ్ఛాస్త్రి

మీ పల్లవించే పాదాలకు పాన్పులమై
కాలికి కంటిపాపలమై...
మీ కాళ్ళకు తొడుగులమై తోడుంటే మీకు ధైర్యం
మీ పాదాలకు మా ప్రాణాలు ఓ వరం
మీకు కోపం వస్తే మేం ఆయుధం
మాకు కోపం రానంతవరకు మీ జన్మ ధన్యం.
–ఆకెపోగు నాగరాజు

నీ పాద సేవలో

నీ బరువును మోస్తూ
నీ పరువును చూస్తూ
తాము జంటగా
నీకు తోడుగా
నీ పాదాలకు
కొండంత అండగా...
నువ్వు గుడిదగ్గర వదిలినప్పు డల్లా
వాటి గుండె గుబేలు మంటుంది..
ఎవడు వచ్చి ఎగరేసుకు
పోతాడో అని..
నువ్వు తిరిగి రావటం చూసి
ఊపిరి పీల్చుకుంటాయి...
దూరం నుంచే దేవుడికి
దణ్ణ మెట్టుకుంటాయి...
గండెల్లో ముల్లు గుచ్చుకున్నా
గులక రాళ్లతో వీపు
చీరుకు పోయినా
పల్లెత్తు మాటనవు...
నీ పాద సేవలోనే పాద
రక్షలు...
గుమ్మంలోపల నువ్వు...
నీ ఉనికికి తెలుపుతూ
గుమ్మం బయటే తాము...
చెప్ప నవసరం లేకుండానే
చెబుతాయి చెప్పులు...
నీ అస్తిత్వాన్ని...
–మేడిశెట్టి యోగేశ్వరరావు
సియాటెల్,
అమెరికా

ఋణం

నా జోళ్ళ కున్న తోలు వారిదే అని ఏనాడు
చెప్పుకోలేదు,
ఎల్లవేళలా నా వెంట నడిచినను వారిని
గుర్తించలేదు,..
ఒకరు లేనిదే మరొకరు లేరు
వారు అర్ధనారీశ్వరులు
వాళ్లున్నంతవరకు ముళ్ళు తగలని గులాబీని
నేను...
బండరాళ్ల ఒత్తిడిని
దెబ్బలేసే గతుకుల్ని
దిగమింగుతూ నాకు కవచమై నిలిచారు
నా కాళ్లకు హుందాతనాన్ని ఇచ్చిన గురువులు...
నాపై సర్వహక్కులున్నను
నన్ను శాసించలేదు ఏనాడూ,
ఏదో ఓ మూల తలదాచుకున్నారే తప్ప
కోర్కెలేమీ కోరలేదు,
ఆ గాజు హృదయాలను కనిపెట్టుకొని
చూసుకోలేకపోయాయి నా విజయాలు...
ఆ జోడీ కాలం చేసిన పిదప తెలిసొచ్చింది
లోటు అనే పదానికి తాత్పర్యం...
కోట్లు పోసినా అటువంటి జోళ్ల తోడు దొరక
దిప్పుడు,
కనీసం వారి అంతిమ అడుగులలోని
అలసటను కూడా గుర్తించలేకపోయాను...
కడదాకా నా చెప్పులవలే జీవించారు
నా తల్లిదండ్రులు,
వారి స్ఫూర్తితో ఎన్నో అనాథ పాదాలకు చెప్పులనై
కన్న ఋణం తీర్చుకున్నాను.
–లీలాకృష్ణ, తెనాలి

చెప్పులంటే

చెప్పులని చిన్నచూపు,
అవి లేకుంటే
కాళ్ళు కొల్పోతాయి కంటిచూపు...
చేసేవాడి పట్ల కుల వివక్ష
వేసుకొనే పాదాలకు రక్ష...
కుడి ఎడమల పాదాలు మార్చుకోలేని
క్రమశిక్షణ కలిగిన పాద రక్ష లివి
ఒంటరి జీవన మెరుగని మేజోళ్ళివి
కలిసి జీవించడానికి ఆదర్శా లివి...
ఎండల్లో తనువు కాల్చుకుంటాయి
బురద ఒంటికయితే తామరపుష్పంలా తరిస్తాయి
కాళ్ళను కంటికి రెప్పలా కాచుకుంటాయి
వృద్ధాప్యంలో నిరాదరణకు ఆనవాళ్ళివి...
పురాణ ఇతిహాసాల నాడే పుట్టాయి
రాజ్యా లేలిన ఘనతనూ చాటాయి
భరతుని నెత్తినెక్కాయి
భారతావని కీర్తిని పెంచాయి...
తప్పులు చేస్తే చెళ్ళు మనిపిస్తాయి చెంపలు,
ఎంతో చరిత్రను సృష్టించాయి ఈ చెప్పులు.
–నాదెళ్ల వెంకటాచలపతి, కదిరి

చెప్పులంటే

వృక్ష భారాన్ని
పుడమి మోసినట్లు
దేహ భారాన్ని మోసే
పాద రక్ష అంగ రక్ష...
నడయాడేప్పుడు
నిముషమైనా వీడని పాదరక్ష
గమ్యం చేరగానే వివక్ష...
అరికాలి మంటను భరిస్తూ
గాజు పెంకునో కటిక ముల్లునో
కాలిలోకి దిగకుండా
కాపు కాచే పాదరక్ష...
అందుకే అందుకే
భరతుని శిరస్సున నిలిచి
సింహాసనం ఎక్కింది పాదరక్ష !.
–గోలి మధు, మంగళగిరి

చెప్పులు చెప్పే పాఠం

కాళ్ళ కింద నలుగుతూ
వినయంగా పాదాలను రక్షించే
చెప్పులు నేర్పుతాయి
ఉద్యోగికి...
యజమాని రక్షణే
ముఖ్యమని!.
సరిపడని చెప్పులతో
పాదాలకు అయ్యే
గాయం...
యజమానికి నేర్పుతుంది
తనకోసం పాటుపడే
ఉద్యోగికి తగిన
గుర్తింపు నివ్వాలని...
తెగిన చెప్పు
కుట్టించే వరకు
ఒంటి చెప్పుతో
నడకసాగని
చెప్పుల జత...
తెలియచేస్తుంది
దాంపత్యపు జంట
అన్యోన్యత
అవసరాన్ని.
–వి వి రావు,

చెప్పులు

సింహాసనం ఎక్కి పాలించినా
గర్వం రాదు.
గుమ్మం అవతల వెలివేసినా
బాధపడవు.
వాటి కర్తవ్యం అవి నిర్వహించే
మౌన ఋషులు చెప్పులు...
నీ కాలికి ముళ్ళు గుచ్చుకోకుండా,
అరచేతిని అడ్డుపెట్టే అమ్మలు చెప్పులు.
నీ పాదాలు కందకుండా భుజం ఒడ్డే
నాన్నలు చెప్పులు.
ఆకతాయిల ఆగడాలను ఆపిన
అక్కలు చెప్పులు...
ఒక దానిని ఒకటి వదల లేని
ప్రేమ పక్షులు చెప్పులు.
ఒక దానికై ఒకటి మరణించే
ప్రాణ మిత్రులు చెప్పులు...
తెగిపోయిన
చెప్పులకు పెట్టిన పిన్నీసులు.
అరిగిన చెప్పుల నుండి
వెక్కిరించిన ముళ్ళు.
మొదటిసారి చెప్పులు
తెచ్చిన గర్వం...
కిర్రు చెప్పులు పెట్టిన
కితకితలు...
ఎన్ని అనుభూతులో
ఎన్ని ఆనందాలో!
చెప్పులు
నా వెంట నడిచే
బాల్యం....
–ఎనికేపల్లి
శివకుమార్

ఎందుకో ఇంకా నాపై చిన్నచూపు

ఖరీదు ఎంతైనా
ఎంతలా ముస్తాబైనా
అంటరానివారిగా బయటే
ఆగిపోతాము...
మా జీవిత మంతా సేవ చేసినా..
ఒంటినిండా ఎన్ని రంగులు పూసుకున్నా
ఆకలి మంటను అరిగిన చెప్పులై
చెబుతూనే ఉంటాము...
కొత్తగా కాళ్లకు చేరిప్పుడు
బావ మరదళ్ళ సరసాల్లా
కిర్రు కిర్రు మంటూ చప్పుడు చేస్తూ
అప్పుడప్పుడు గిచ్చుతూ ఉంటాము ...
కలిమి లేములే
మా రంగుల కలలకు
శ్రీకారం చూడతాయి...
మనిషి

ప్రముఖ సంస్థకు సినారె పేరు!

రచయిత్రి శివశంకర్‌కి సి.నారాయణరెడ్డి అవార్డును ప్రదానం చేస్తున్న సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి

తెలుగు కవిత్వానికి కొత్త నడకలు నేర్పిన సాహిత్య దిగ్గజం, జ్ఞానపీఠ అవార్డు గ్రహిత డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి తెలంగాణకే పరిమితమైన కవి కాదని, ఆయన తెలుగు జాతికే గర్వకారణమని ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి కొనియాడారు. కవిగా, సినీ గేయ రచయితగా, ఆచార్యునిగా, వర్సిటీ వీసీగా, రాజ్యసభ సభ్యుడిగా తనదైన ముద్ర వేశారని గుర్తుచేశారు. సినారె 93వ జయంతి సందర్భంగా రవీంద్రభారతిలో జరిగిన కార్యక్రమంలో ఆయన మాట్లాడారు. సినారె జ్ఞాపకార్థం ముఖ్య కేంద్రానికి ఆయన పేరె పెట్టడంతో పాటు వేములవాడ సిరిసిల్ల, హైదరాబాద్ తదితర ప్రాంతాల కాంస్య విగ్రహాలు నెలకొల్పుతామని కేసీఆర్ ప్రభుత్వం మాటిచ్చి, నెరవేర్చలేదని సుశీలా నారాయణరెడ్డి ట్రస్ట్ ప్రధాన కార్యదర్శి జుర్రు చెన్నయ్య సభాముఖంగా సీఎం దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. దీనిపై రేవంత్‌రెడ్డి స్పందిస్తూ, నారాయణరెడ్డి కాంస్య విగ్రహాన్ని ఏర్పాటు చేస్తామని, మంత్రులతో చర్చించి, విశ్వవిద్యాల యానికి లేదా ప్రముఖ సంస్థకుసినారె పేరు పెడతామని ప్రకటించారు. ఆయన రచనలను పుస్తకాలుగా తీసుకురావడానికి సహకారం అందిస్తామని చెప్పారు. తమిళ రచయిత్రి శివశంకర్‌కి సీఎం రేవంత్ చేతుల మీదుగా 'విశ్వంభర సి. నారాయణరెడ్డి జాతీయ సాహితీ అవార్డు'ను ప్రదానం చేశారు. రూ.5 లక్షల పురస్కారాన్ని సినారె కుటుంబ సభ్యులు అందజేశారు. సినారె రాసిన 'సమన్వితం' పుస్తకాన్ని ఈ సందర్భంగా ఆవిష్కరించారు. అనంతరం సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ. ఎన్టీఆర్ సినిమాలకు పాటలే కాదు, రాజకీయ ప్రసంగాలను కూడా సినారె రాశారని గుర్తు చేశారు. ఎమ్మెల్యే ఆది శ్రీనివాస్, ప్రభుత్వ సలహాదారు వేం నరేందర్‌రెడ్డి, శాంతాబయోటెక్ వరప్రసాద్ రెడ్డి, సినీనటుడు మురళీమోహన్, సినారె కుటుంబ సభ్యులు పాల్గొన్నారు. నాట్యాచార్యులు అనుపమ ఖైలాష్ బృందం సినారె రచించిన 'కర్పూర వసంత రాయలు' నృత్య రూపకాన్ని ప్రదర్శించింది.

మానవ చరిత్రను ఊరేగించిన తిరిగి చూడు పాట

సామాజిక, రాజకీయ, ఆర్థిక అసమానతలపై, మృగ్యమైపోతున్న మానవీయ విలువలకు సరికొత్త నిర్వచనం చెబుతూ "తిరిగి చూడు తిరిగి చూడు తిరుగుచున్న భూమినీ" అంటూ మనిషి తనం ఆనవాళ్లను కోల్పోయిన మనిషికి మనిషి తనం ఔషధాన్ని అందించిన సినీగీత రచయిత మౌనశ్రీ మల్లిక్.

'ఇండియా ఫైల్స్' చిత్రం కోసం తాను రాసిన పాట ఆడియో విడియో విడులైన కొద్ది రోజుల్లోనే ప్రజల నాడిని తాకిన పాట. బొమ్మకు మురళి నిర్మాణదర్శకత్వంలో రూపుదిద్దుకున్న ఈ సినిమాలో అద్దంకి దయాకర్ నటించడం అభినందనీయం.

మౌనశ్రీ సినీ పరిశ్రమలో అడుగుపెట్టిన తొలినాళ్లలో ఆకలి బాధలను భరించాడు, సవాళ్లను ఎదుర్కొన్నాడు. అయినా తన లక్ష్యం ముందు ఇవేవీ అడ్డుపడ వని తనను తాను నిరూ పించుకోవాలని బలం గా నిలబడ్డాడు. కుట్రలు కుతంత్రా లు మనిషిలో ఎన్నెన్ని కోణాల్లో ఎన్నెన్ని విధాలుగా దాగుం టా యో కపట ప్రేమను వంచుతూ కుటిల భావాలతో మనుషులను అర్థం చేసుకొని మనుషులకు వారి లోపలి మర్మాలను వెతుక్కొని ముందుకు సాగుతున్నాడు.

కొన్నింటికి మౌనమే జవాబని, మరికొన్నిటికి ప్రశ్నించడమే సమాధానమని, సామాజిక రుగ్మత లపై కలమెత్తాలని నమ్మినవాడు. కీర్తి కోసం కాకుండా ఆర్తి కోసం రాసిన పాట ఇప్పుడు జనసామా న్యానికి చేరిందంటే పాటకు ఉన్న పదును అలాంటిది పాడిన గళానికి ఉన్న గొప్పతనం.రెండున్నర దశాబ్దా లుగా సాహిత్య రంగంలో అవార్డుల కవిగా పేరు సంపాదించుకున్న వ్యక్తి, రచనా శక్తి మౌనశ్రీ మల్లిక్. సినారె, సుద్దాల అశోక్ తేజ, చంద్రబోస్ లాంటి అగ్రశ్రేణి రచయితలతో పాటు తనను తాను నిరూపించుకోవడం కోసం దర్శకేం ద్రుడు రాఘవేంద్రరావు ప్రోత్సా హంతో 'కోయిలమ్మ' సీరియల్ కు 700 కు పైగా పాటలు రాయడ మంటే మామూలు విషయం కాదు. ఆస్కార్ విజేత కీరవాణి వంటి ఉద్దండు లతో కలిసి పనిచేసే స్థాయికి ఎదిగా డంటే మౌనశ్రీ లక్ష్యం చిన్నది కాదు.

దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి వజ్రోత్సవాలు పూర్తి చేసుకున్నప్పటికీ వెలుగునిచ్చిన జ్ఞాన జ్యోతులనార్పినా కుయుక్తులపై అణిచివేతకు కారణాలను తెలుసుకోమంటూ అక్కడే పరిష్కారం వెతుక్కోమంటూ, అందమైన భ్రమల తోసి సంప్రదాయపు ముసుగు వేసిన వారు ఎవరో తెలుసుకోమని అబలలు సబలగా నిలబడమని చేరుకోవాల్సిన గమ్యాన్ని చూపిస్తున్నాడు.

కోట్ల దేవుల పేరు చెప్పి
కొరివి పెట్టినది ఎవరో
భక్తి పేరున జనము నడిచే రచన చేసినది ఎవరో

అంటూ గుట్టు రట్టు చేయమం టున్నాడు.

మాన్యులంటూ మనలనేలే కుట్ర దారులను కలుసుకొని కుయుక్తులను బయటపెట్టమంటున్నాడు.

పగిలి చూడు పగిలి చూడు సుడులు దిరిగిన దుఃఖము
మరిగి చూడు మరిగి చూడు మనిషి చేసే వేషము, వేషం వెనుక మోసం చేసే ఇజాన్ని తెలుసుకోమని, నివురు గప్పిన నిప్పును ఆర్పమని. మూఢ చారవు ముసుగును తొలగించ మంటున్నాడు

పుణ్యపుడమిలో పరిఢవిల్లిన మేధ లేదిపుడేందుకో
ధన్య ధరిణిలో నెత్తుటేరులు పారుతున్నది ఎందుకో
గాయపడిన భరతజాతికి వైద్యమేదో చదువుకో

అంటూ సందేశాత్మక గీతం రాసి జనాన్ని జాగ్రత్త పరుస్తున్నాడు.

నిజంగా సినీ సంగీత చరిత్ర లో ఈ పాట కొత్త అధ్యాయం రాసుకుంటుంది,

ఎవరి మెప్పును ఆశించకుం డా, వచ్చే ముప్పు నుండి ఎలా తప్పి ంచుకోవాలో, నిన్ను నువ్వు చూసుకో అని నూతనత్వంలోకి ఆహ్వానిస్తున్నా డు.

తాను నమ్మిన సిద్ధాంతానికి కట్టుబడి, వచ్చిన అవకాశాన్ని వినియోగించుకుంటూ బొమ్మకు మురళి దర్శకత్వంలో తెరకెక్కిన 'ఇండియా ఫైల్స్' చిత్రానికి పాటలు రాయ డం అభినందించదగ్గ విష యం.

తను ఇప్పటివరకు రాసిన పాటలు ఒక ఎత్తు అయితే, ఈ పాటతో మౌనశ్రీ మల్లిక్ రాసిన ఈ పాట ఒక మైలురాయి. భారత రాజ్యాం గం కల్పించిన హక్కులు దక్కాలి అంటే చదవాల్సిన వైద్యము దానిపేరే చదువు.

ధ్వంస రచనలు, హింస రచ నలు చేసేవారు ఎవరో తెలుసు కోవాలంటే, జ్ఞాన మార్గం లో నడ వాలని. దక్కాల్సిన హక్కుల కోసం నిలబడి కలబడు అని కోరుకుంటు న్నాడు.

మౌనశ్రీ మల్లిక్ అన్నకు అభినందనలు తెలియజేస్తూ వారి కలం నుండి మన్నో సామాజిక చైతన్య, సందేశాత్మక గీతాలు జనాల్ని జాగృతపరిచే సందేశమై నిలబడాలని కోరుకుంటున్నాను

-సౌరం ప్రవీణ్ కుమార్
9866198112

లలితా విష్ణు వైభవం గ్రంథావిష్కరణ

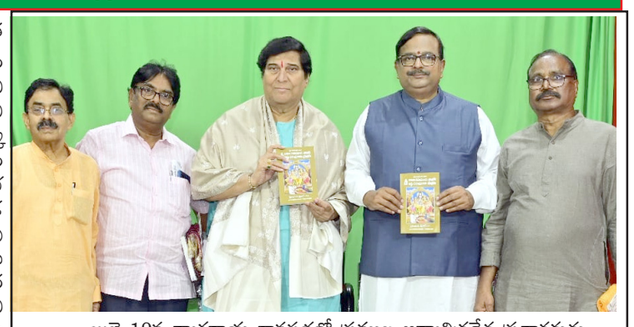

జులై 19న త్యాగరాయ గానసభలో ప్రముఖ ఆధ్యాత్మికవేత్త ప్రచారకుడు పురాణపండ శ్రీనివాస్ రచించిన "లలిత విష్ణు వైభవం" గ్రంథావిష్కరణలో పొత్తూరి సుబ్బారావు, నేటినిజం పత్రిక సంపాదకులు బైస దేవదాసు, ఆవిష్కర్త డా॥కె.వి. రమణాచారి, పెద్దూరి వెంకటదాసు.

ఆధ్యాత్మిక చింత నతో మానసిక ప్రశాం తత పొందవచ్చని విశ్రాంత ఐఏఎస్ కేవీ రమణాచారి పేర్కొ న్నారు. సోమవారం త్యాగరాయ గానసభ నిర్వహణలో గుండ వరపు హనుమంతరావు హాలులో.. ప్రముఖ ఆధ్యాత్మికవేత్త. ప్రచార కుడు పురాణపండ శ్రీని వాస్ రచించిన 'లలితా విష్ణు వైభవం' గ్రంథా విష్కరణ జరిగింది. ఆయన ముఖ్య అతిథిగా ఆవిష్కరించారు. గానసభ అధ్యక్షుడు కళా జనార్ధనమూర్తి మాట్లాడుతూ గ్రంథాన్ని ముషీరాబాద్‌లోని జ్ఞాన సరస్వతి దేవాలయంలో భక్తులకు ఉచితంగా అందజేస్తామని తెలిపారు. కార్యక్రమంలో ప్రముఖులు బైస దేవదాసు, గుదిబండి వెంకటరెడ్డి, పొత్తూరి సుబ్బారావు, రమణ వెలమకన్ని తదితరులు పాల్గొన్నారు.

త్యాగరాయ గానసభలో సినారె జయంతి కార్యక్రమం

ప్రముఖ కవి డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి గొప్ప సాహితీవేత్త అని ప్రముఖరచయిత రమణ వెలమకన్ని అన్నారు. మంగళవారం రాత్రి త్యాగరాయ గానసభ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన సినారె జయంతి కార్యక్రమంలో ఆయన మాట్లాడారు. సినారె ఆధునిక సాహి త్యంలో సుస్థిర స్థానం సంపాదిం చుకున్నారని కొనియాడారు. విశ్వం భర కావ్యంకథా వస్తువు మానవుడని, ఆది మానవుడు.. ఆధునిక మానవుడిగా మారిన పరిణామ క్రమాన్ని చాలా చక్కగా వివరించారని పేర్కొన్నారు. గానసభ అధ్యక్షుడు కళా జనార్ధన మూర్తి మాట్లాడుతూ సినారెకు గానసభతో మంచి అనుబంధం ఉందన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో ప్రముఖులు నైషధం సత్య నారాయణమూర్తి, అపర్ణ, గరిమెళ్ల సీత, శ్రీమణి పాల్గొన్నారు.

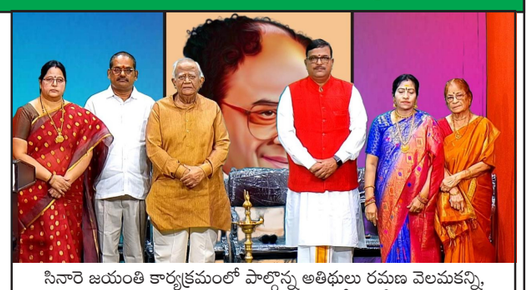

సినారె జయంతి కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న అతిథులు రమణ వెలమకన్ని, కళా జనార్ధనమూర్తి, అపర్ణ, గరిమెళ్ల సీత, శ్రీమణి

ప్రజలే చరిత్ర నిర్మాతలు

ప్రజలే చరిత్ర నిర్మాతలు. ప్రజల నుండే చరిత్ర నిర్మాతలుగా ఎదుగు తారు. కాలం తన చారిత్రక ప్రతిని ధులను తయారు చేస్తుంది. చరిత్ర కొందరిని తన కాలానికి ప్రతీకలుగా నిలుపుతుంది. గద్దర్ తన కాలానికి, తన కాలపు చరిత్రకు ప్రతినిధి, ప్రతీక. ఆగస్టు ఆరున గద్దర్ తుది శ్వాస వదిలి యశోకాయంతో జీవించడం మొదలై యేడాది అవుతున్నది. యాలరో ఈ మాదిగ బతుకు ఎంత మొత్తుకున్న దొరుకది మెతుకు. అని గొంతెత్తిన గద్దర్ దళిత పులులమ్మ కారంచేడులో కలబడి నిలబడి పోరు చేసిన దళిత పులులమ్మ అంటూ లక్షలాది ప్రజల గుండెల్లో నిరాశ విదిలించి పెనుగర్జనతో ఉర్రూతలూగించాడు. ఆగస్టు 6న చుండూరు హత్యాకాండ సాగింది. కారంచేడు నుండి చుండూరు దాకా రక్తం చిందిన ప్రజలకు మద్దతుగా ఒకరిది మాటగా, మరొకరిది పాటగా కలిసి ముందుకు సాగిన చరిత్ర గద్దర్‌ది, కత్తి పద్మారావుది.

కాలం గాయాలు మాస్తుంది. చరిత్ర ఆ గాయాలను కెలుకుతుంది. గతం మరలిరాదు. దాని గుణపాఠాలు అనుభవాలు, మచ్చలు చరిత్ర దేహం పై దేశం పై నిలిచి పోతాయి. యుద్ధం వీరుల చరిత్రగా ప్రజల చరిత్ర సంకేతించబడుతుంది. గద్దర్, కత్తి పద్మారావు దశాబ్దాల చరిత్ర పరిణామాలకు ప్రత్యక్ష సాక్షులు. చరిత్రను మలిచిన యోధులు. వీరిద్దరిది అస్పృశ్యుల యుద్ధగాథ. చరిత్రకు చైతన్యం అందించిన అనితర సాధ్యమైన వ్యక్తులు. వ్యక్తిత్వాలు.

గద్దర్ రచనలు కోకొల్లలు. ఆశు కవిగా ఎన్ని నుడులను నుండి వాడో! కత్తి పద్మారావు ఆశు వక్తగా అనర్గళ వక్త. ఈ ఇద్దరూ కలిస్తే ఫూలే, అంబేద్కర్, కలిసి యుద్ధం చేసినట్టుగా వుంటుంది. వీరిద్దరు కలిస్తే అంబేద్కర్, పెరియార్, లోహియా కలిసి ముందుకు సాగినట్టుంటుంది. ఒకరిది తెలంగాణ. మరొకరిది ఆంధ్ర. ఇద్దరూ సామాజిక మార్పుకోసం కదిలి, కదిలించినవారే. శివసాగర్ అనే సత్యమూర్తి తను నమ్మిన వారిచే గాయపడి మలుపు తిరిగి కొత్త చరిత్రలో భాగమయ్యాడు.

ఈ ముగ్గురు నడిపిన చరిత్ర లేదా ఈ ముగ్గురిని చరిత్ర తనకు ప్రతినిధులుగా చేసుకుంది. వీరిని ఉత్తరాది నుండి ప్రళయ ఝంకారా వంతో ఒక్కటిగా కలిపిన సిద్ధాంత దార్శనికుడు, ఉద్యమకారుడు కాన్షీరాం. ఈ నలుగురివీ నాలుగు రకాల ప్రయాణాలు. నలుదిశలా అంబేద్కర్ భావజాలాన్ని, భారత ప్రజాస్వామ్యం పట్ల, ఓటు హక్కు పట్ల , రాజ్యాంగం పట్ల విశ్వాసం పెంచినవాడు కాన్షీరాం. అంబేద్కర్ కాన్షీరాం రూపంలో ఈ సమాజం వైతాళికులు ను ఒకే మార్గంలోకి మలిచిన చారిత్రక శక్తి కాన్షీరాం.

బి ఎస్ రాములు ఈ నలుగురి లోని ఏక సూత్రతను వెలికి తీసాడు. సూత్రీకరించాడు. సిద్ధాంతీకరించాడు. తాత్వీకరించాడు. సామాజిక తాత్విక, సాహిత్య ఉద్యమంగా ఒకే బాటగా సమన్వయం సాధించాడు. చరిత్రను, సామాజిక సాహిత్య చరిత్రను మలుపు తిప్పాడు. అలా వీరి నినాదాలు, పాటలు, మాటలు, తాత్విక సూత్రాలు జలపాత సదృశ వేగం నుండి విస్తరించి తథాగతుడు బుద్ధుడి బోధనలతో బుద్ధుని బాటలో, ఆధునిక బోధిసత్వుడు అంబేద్కర్ తీర్చిదిద్దిన భారత రాజ్యాంగం వెలుగులో ప్రజల చరిత్రను మలుపు తిప్పారు. అదంతా కాలం మహిమ. కాలం కడుపుతో వుండి వీరిని కన్నది. కాలం తనకు తాను వారిని సృష్టించుకున్నది. కంచ ఐలయ్య, ఉ. సాంబశివరావు, మారోజు వీరన్న, ఒక మహా ప్రవాహంగా ముందుకు సాగడం ఈ యుగధర్మం కాక మరేమిటి? అందుకే ఈ యుగం మాది అన్నాడు కత్తి పద్మారావు. గద్దర్, కత్తి పద్మారావు, బి ఎస్ రాములు, కంచ ఐలయ్య, సతీష్ చందర్, కె.ఎస్. చలం సమకాలీన అంశాలపై వెంటది వెంట సంశ్లేషిస్తూ తాత్వీకరిస్తూ కవిత్వీకరిస్తూ దారి చూపుతున్న, దారి వేస్తున్న మహా మేధావులు. దార్శనికుడు. ఆధునిక సమస్యలకు భారత రాజ్యాంగం, బౌద్ధం, అంబేద్కరిజం ఎలా పరిష్కారం చూపుతుందో అన్వయించి విశ్లేషిస్తున్న భాష్యకారులు వీరు. వీరు సంఘసంస్కర్తలు. సామాజిక విప్లవకారులు. వీరి అధ్యయనం అపారం. వీరు అనితర సాధ్యులు. వీరు బాట వేస్తారు. అది రాజమార్గమౌతుంది.

కత్తి పద్మారావు సాంస్కృతిక విప్లవం ప్రత్యేకమైనది. కుల నిర్మూలన సాంస్కృతిక ఉద్యమానికి ప్రతీకగా వందలాది కులాంతర వివాహాలు జరిపించాడు కత్తి పద్మారావు. తన కుటుంబాన్ని అలా కులాంతర వివాహాలతో ఆదర్శంగా నిలిపాడు. కాన్షీరాంగారు 23 సార్లు తెలుగునాట పర్యటిస్తే 17 సార్లు వెంట నడిచి బహుజన భావధారను ప్రవాహశీలంగా ప్రసంగించాడు కత్తి పద్మారావు. భారతీయ చారిత్రక, తాత్విక, సాంస్కృతిక మూలాలు ఎరిగిన కత్తి పద్మారావు ఆచరణ. అధ్యయనంతో అంతశ్చేతనలో సైతం అవే నిండి ఏది మాట్లాడినా తత్వం, సంస్కృతి, చరిత్ర ప్రత్యామ్నాయ రాజకీయాలు నూతన సమాజ నిర్మాణమే సాక్షాత్కార వుతుంది.

కాన్షీరాం, కంచ ఐలయ్య, కత్తి పద్మారావు, శివసాగర్, బి ఎస్ రాములు, బైరి నరేశ్, సతీష్ చందర్, కె.ఎస్. చలం వైదిక ఆర్యులను నిలదీసినా చార్వాకులు, లోకాయతులు, బుద్ధుడు, బౌద్ధం పంచశీల, కులాతీత సమాజ పునర్నిర్మాణం చేపట్టినా అవన్నీ భావి సమాజ దర్శనంలోభాగమే.

కాన్షీరాం రాజకీయంగా పార్టీ పెట్టి శాసన సభ్యులను గెలిపిం చారు. రామ్‌మనోహర్ లోహియాతో కాంగ్రెస్ ప్రత్యామ్నాయ రాజకీయ శక్తి ఎదిగి అధికారంలోకి వచ్చింది. పెరియార్ స్ఫూర్తినందుకొని డియంకే అన్నాదురై, కరుణానిధి అధికారంలోకి వచ్చారు. బహుజన బాటలో ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో బీయస్పీని కాన్షీరాం గారు అధికారం లోకి తెచ్చారు. తెలుగునాట ఇవేవీ సాధ్యం కాలేదు. ఎన్ని ఉద్యమాలు చేసినా రాజకీయ అధికారం కొన్ని కులాలకు పరిమితమైపోయింది. అని గమనించిన వీరంతా తమ శక్తియుక్తుల్ని , సామర్థ్యాలను సామాజిక చైతన్యం వైపు మలుపు తిప్పారు. ప్రసంగాలు, పాటలు, ప్రదర్శనలు, పాద యాత్రలు, శాంతి యాత్రలు, వ్యాసాలు, కవితలు, చరిత్ర పునరధ్యయనం బృహత్తర కృషి సమాజానికి అందించారు. వీరిది విశ్వ వ్యాప్త మహనీయుల చరిత్రలో భాగం. వారి వ్యక్తిత్వాలు, సిద్ధాంతాలు ఆచరణ రూపుదిద్దుకున్న తీరును వ్యక్తిత్వ నిర్మాణ శైలి జీవితాలు ఆదర్శాలు ప్రజలకు అందించారు.

వీరు తాము పుట్టి పెరిగి సాగిన చరిత్రను, తన వెంట నడిచిన, తన వెంట నడిపిన సామాజిక చరిత్రను కంచ ఐలయ్య "నేను హిందువు నెట్లయిత", బి.ఎస్. రాములు "ఒక సామాన్యుని జీవన గమనం", గద్దర్ పాటకు జీవకణం, కత్తి పద్మారావు "ఒక అస్పృశ్యుని యుద్ధగాథ" రచనలతో స్వీయ చరిత్ర రూపంలో సామాజిక చరిత్రను, పరిణామాలను యువతరాలకు భావితరాలకు నిక్షిప్తం చేస్తున్న నూతన వైతాళికులు వీరు. అట్టడుగు సామాన్య ప్రజలనుండి ఎదిగిన అసమాన్యులు.

- ప్రభాకర్ రావు
సెల్:70937 12181

సాహిత్యం, సామాజిక సేవ, నిర్వహిస్తున్న
'బుధవారం బాద్షా'
పోటీ ఫలితాలు
అడ్మిన్: రమాదేవి కులకర్ణి
8985613123
నిర్వహణ: శ్రీమతి సత్య నీలిమ

ప్రాణం పోసుకునేదెన్నడో

నీకై కలవరించిన స్వప్నంలో
కావ్యకన్యవై, వరమై
ఏనాడు సాక్షాత్కరించావో
నా కనుల ప్రతిబింబంలో
నీ రూపమే నిలిచిపోయింది.
కల కరగిపోకుండా
నా మనో ఫలకంపై నీ
చిత్తరువునే నా పలపు వర్ణాల
రంగులు దిద్ది
నీ బొమ్మను గీసుకున్నాను
మరుల మల్లెల పరిమళాలు తెచ్చి
నీ సొగసులకు అద్దుకున్నాను
ఆ నీలి మబ్బులనే కిందకుదించి
నీ అందమైన మోముకు
ముంగురులుగా మలచుకున్నాను
మలచుకున్నాను.
నిండు జాబిలిని తెచ్చి
నీ సిగలో చెండుగా పెట్టాను
గగనాన తారకలను తెంపుకొచ్చి
వాటి తళుకులన్ని
నీ మేనికి పూసాను
పున్నాగ పూల లతలు తెచ్చి
నీ నడుముకు వఢా&ఢణం చేసాను
తెలిమంచు ముత్యాలు తెచ్చిగుచ్చి
నీ మెడలో హారాలు వేసాను
పువ్వుల నవ్వులన్ని కోసుకొచ్చి
నీ పాదాలకు మువ్వలుగా
అలంకరించాను
కలలోని కన్నె అందమా
నా మనసు గీసుకున్న బొమ్మకి
ఎప్పుడొచ్చి ప్రాణ ప్రతిష్ట చేస్తావు.

-కొలచన విజయ భారతి

చేరుకునే చెరగదు ఎన్నటికీ తరుణం

నీ రాకకై నా కనులు కాయలు చేసుకుని
నీకోసం నిరీక్షించని క్షణం అంటూ లేదు.
ఓ ప్రియా! నీకు నేను గుర్తున్నానా!
నీవు నా మనసు ఆనే కాన్వాస్ పై
చిత్రించబడిన అపురూపమైన, అందమైన చిత్రానివి.
నీ స్నేహం మరువలేను.
నీ మాటల మధురిమ, నీ నవ్వులోని చల్లదనం
అప్పటికి, ఇప్పటికీ ,ఎప్పటికీ
నేను మర్చిపోలేని మధుర జ్ఞాపకాలు.
నిశీధి లో, నిరాశ నీలి నీడలు నన్ను ఆవరించినప్పుడు
నీవు వస్తావనీ, నీ మాటలతో ఓదారుస్తావని పిచ్చిదానిలా
నీకే ఎదురు చూసే ఈ నెచ్చెలి.
కనులు సంతోషంతో మురిసేది ఎప్పుడు ,ఎన్నడు.
నీవు నా వెతలను, బాధలను చెరిపివేస్తావని
నా కంటివెంట నీటి బిందువులు రాలకుండా చూస్తావనీ, చెరిపివేస్తావనీ
ఎన్నో ఆశలతో, కోటి కోరికలతో
వేచి చూచే ఈ నెచ్చెలీ.
మనసుకు ఉరట కలిగించు, స్వాంతన పరచు.
నా మనసు గీచిన చిత్తరువు నీవు
ఓ ప్రియా! నా మది ఆనందతాండవం ఆడేలా
కోటి వీణలు నా ఎదలో మ్రోగేలా
ఆనంద సంతోష తరంగాలలో మన ఇరువురము తేలియాడేలా చేయి
నా మనః ఫలకంపై. నీ బొమ్మ చెరగదు ఎన్నటికీ.

-రాచర్ల సులోచన , హైదరాబాద్

మనసు గీసిన బొమ్మ

మనసు కుంచెతో
మనిషి గీసిన బొమ్మలెన్నో
బతుకు పయనంలో
ఎదురైన అనుభవాలెన్నో
ఎన్నో మధుర స్మృతులు
మరెన్నో చేదు జ్ఞాపకాలు.
మనసు తెరపైన
కదలాడుతున్న దృశ్యాలు
కట్టుకున్న ఆశా సౌధాలు
కాలి బూడిదైపోతుంటే
నమ్మిన మనుషులే
వెన్నుపోటు పొడిస్తే
మనసు ముక్కలు చెక్కలై
పలాయన మంత్రం పఠించగ.
ఎక్కడున్నది
మనసు గీసిన బొమ్మ
దర్పణంలోని ప్రతిబింబంలా
అదృశ్యమైతే
మనిషి మనసుకు
మిగిలిందేమిటి
అంతులేని వ్యథేగా.

-గజవెల్లి శ్రీనివాసాచారి

మనసు గీసిన బొమ్మ

నాలోకి అలా
తొంగి చూడకు అంటూ...
నిన్న పలకరించిన ఉషోదయాలను
నా జ్ఞాపకాల పుటల్లో బంధించి
సంతోష వాక్యాలను
రాసుకుంటుంది
మది పలికే భావాలకు
మౌన రూపు దిద్దుతున్న
కలత చేత బావిలో
గాయాల లోతు ను కొలుస్తూ
మనసు లోని
మౌనం పగిలిన మోదమై
దూకే జలపాతమై
అలుపులేక పోతుంది...
కన్నీళ్ళ ను ఒంపేసి
వేదన తీర్చుకుంటుంది
మదిలోని గుబులంతా
మబ్బుల విడదీసి
గాలిలో దీపమై
మిణుకు మిణుకు మంటుంది
ఎద లోపల నలిగిపోయి
ఒంటరి శూన్యలను
వెదుకుతూ...
ఆలోచనల రద్దీ ని దారి మళ్లిస్తూ...
కనిపించే నీడలను కాలానికి ఇస్తూ ....
అలిసి పోయి విశ్రాంతి కోరుతుంది....
అడుగకు ఇక
ఆశల వాహిని మోయమని
మనసుకు చోటియమని.....
ఆ రద్దీ లో
నీవుండకని...నన్నే చూపించింది

-కె.రాధికనరేన్, హన్మకొండ..

Printed, Published and owned by VEENADAS, at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telangana.
Published at SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana.
'Editor: B. Devadas.
RNI No.52865/93. E-mail :netinijam93@gmail.com

వివిధ ఆలయాల్లో బోనాల వైభవం...

మేడిబావి బస్తీలో అమ్మవారి ఆలయంలో ఎమ్మెల్యే ముఠాగోపాల్

జవహర్‌నగర్ అమ్మవారి ఆలయంలో గాంధీనగర్ కార్పొరేటర్ పావని వినయ్‌కుమార్

కనకాల కట్టమైసమ్మ ఆలయంలో బీఆర్ఎస్ సీనియర్ నాయకుడు ఎమ్ఎస్ శ్రీనివాస్‌రావు

నింబోలిఅడ్డ మహాకాళి అమ్మవారి ఆలయంలో కేంద్రంమంత్రి కిషన్‌రెడ్డి

కనకాల కట్టమైసమ్మ దేవాలయంలో దేవాలయ శాఖ మంత్రి కొండా సురేఖ

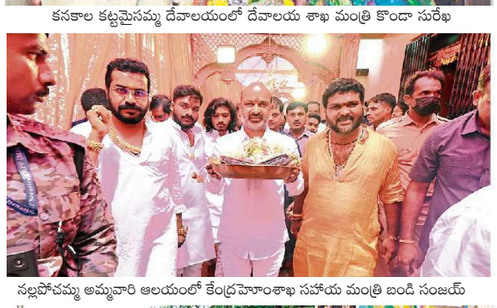

నల్లపోచమ్మ అమ్మవారి ఆలయంలో కేంద్రహెూంశాఖ సహాయ మంత్రి బండి సంజయ్

అక్కన్న మాదన్న మహాకాళి ఆలయంలో మంత్రి శ్రీధర్‌బాబు.

ఎన్టీఆర్‌నగర్ ఖిల్లా మైసమ్మ అమ్మవారి ఆలయంలో మంత్రి సీతక్క

చిలకలగూడ ఆలయంలో సీఎస్ శాంతికుమారి

కార్వాన్ మైసమ్మ ఆలయంలో మంత్రి దామోదర

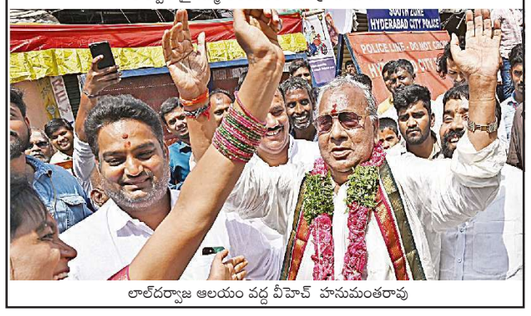

లాల్‌దర్వాజ ఆలయం వద్ద వీహెచ్ హనుమంతరావు